

Diecezja toruńska ma nowego biskupa

REGION ▶ Biskup Andrzej Suski odchodzi na emeryturę, a papież Franciszek wyznaczył już jego następcę. Nominatem został biskup pomocniczy z diecezji pelplińskiej Wiesław Śmigiel

Biskup nominat toruński Wiesław Śmigiel

W specjalnym komunikacie o nowym biskupie poinformowała Nuncjatura Apostolska w Polsce, a 11 listopada w samo południe w toruńskiej kurii ogłoszono decyzję papieża. W komunikacie czytamy, że ojciec święty Franciszek przyjął rezygnację księdza biskupa Andrzeja Suskiego z posługi biskupa toruńskiego. Mianował biskupem toruńskim dotychczasowego biskupa pomocniczego diecezji pelplińskiej Wiesława Śmigla.

– W czasie ogłoszenia nominacji bp Andrzej Suski podziękował kapłanom, osobom konsekrowanym i wiernym świeckim za minione ćwierćwiecze wspólnej drogi i zachęcił zebranych do modlitwy w intencji nowego biskupa oraz dobrego duchowego przygotowania się do ingresu – informuje ks. Paweł Borowski. – Biskup Andrzej Suski, który był pierwszym biskupem diecezji toruńskiej od 1992 roku, został mianowany przez ojca świętego Franciszka administratorem

apostolskim diecezji toruńskiej do czasu kanonicznego objęcia urzędu przez nowego biskupa toruńskiego.

Przypomnijmy Andrzej Suski konsekrowany został 4 października 1986 roku. W latach 1986-1992 sprawował funkcję biskupa pomocniczego diecezji płockiej. 25 marca 1992 roku został biskupem diecezji toruńskiej. O jego odejściu mówiło się już od kilkunastu miesięcy, na nową nominację czekali zarówno duchowni, jak i wierni.

Nowy biskup Wiesław Andrzej Śmigiel urodził się 3 stycznia 1969 roku w Świeciu. Liceum ukończył w Bydgoszczy, Wyższe Seminarium Duchowne w Pelplinie, tam też otrzymał święcenia diakonatu, a później prezbiteratu. W 2003 obronił doktorat, a w 2010 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie teologii pastoralnej. 24 marca 2012 papież Benedykt XVI mianował go biskupem pomocniczym die-

cezji pelplińskiej. Święcenia biskupie otrzymał 21 kwietnia 2012 w katedrze pelplińskiej. Przed nim kolejne uroczystości.

– Zbliża się dla mnie bardzo radosny dzień, ale też dzień niezwykle uroczysty dla diecezji toruńskiej – mówi biskup nominat Wiesław Śmigiel. – 10 grudnia o godzinie 12.00 w katedrze Świętych Janów w Toruniu odbędzie się uroczysty ingres, czyli moje wprowadzenie do tej katedry, a także pierwsza bardzo uroczysta msza św. Bardzo serdecznie zapraszam do wspólnej modlitwy, przede wszystkim duchownych, osoby konsekrowane, wiernych świeckich. Dla mnie to niezwykle ważne, żebyśmy byli nie tylko w tym dniu, ale i w całej posłudze razem, a ta msza będzie znakiem naszej jedności, a przede wszystkim znakiem, że Pan Jezus ze swoją Matką będzie najważniejszy w mojej posłudze biskupiej.

(nał)

foto. nadesłane

Powiat

Szlachetna Paczka czeka na darczyńców

Za miesiąc święta Bożego Narodzenia, więc tradycyjnie nie może podczas nich zabraknąć Szlachetnej Paczki. W powiecie wąbrzeskim do akcji włączyło się trzydziestu wolontariuszy. Finał akcji zaplanowano na 9 i 10 grudnia.

Liderem w naszym rejonie jest Sandra Różyńska, nauczycielka z Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie.

– W imieniu całego zespołu Szlachetnej Paczki zwracam się do Państwa z prośbą o zostanie darczyńcą naszej akcji – mówi

Sandra Różyńska. – W tym roku trzydziestu wolontariuszy odwiedziło 70 rodzin. Po przeanalizowaniu ich sytuacji życiowej oraz finansowej wybraliśmy 30 rodzin, które chcielibyśmy wspomóc. W naszej bazie cały czas 20 rodzin czeka na swojego darczyń-

cę. Aby poznać szczegóły, wystarczy wejść na stronę internetową www.szlachetnapaczka.pl, wybrać województwo kujawsko-pomorskie i rejon Wąbrzeźno. Znajdziemy tam informacje o rodzinach czekających na pomoc, a także czego najbardziej im potrzeba – wyjaśnia Sandra Różyńska.

Można pomóc finansowo i rzeczowo. Potrzebne są przede wszystkim środki czystości, żywność, ciepłe ubrania i buty, opał na zimę, kołdra itp. Dokładne informacje nt. rozmiarów ubrań czy butów znajdziemy w opisie każdej rodziny. Na ludzką życzliwość liczą osoby starsze, samotne i schorowane.

(krzan)

foto. nadesłane

W październiku wolontariusze Szlachetnej Paczki zostali przeszkoleni

NA SYGNALE

WĄBRZEŹNO Zbiegł z miejsca kolizji

Policjanci wydziału ruchu drogowego ustalili sprawcę kolizji, do której doszło na ulicy Żwirki i Wigury w Wąbrzeźnie. Sprawca kierował pojazdem, będąc pod wpływem alkoholu.

Jak zaznacza Michał Głębocki z Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie, funkcjonariusze częściej patrolują wyremontowaną niedawno ulicę Wiśniową. Podczas jednej ze służb niemal stali się świadkami kolizji.

– Policjanci usłyszeli huk, więc natychmiast udali się z ul. Wiśniowej na Żwirki i Wigury. Tam zastali rozbite auto – mówi Głębocki.

Funkcjonariusze wstępnie ustalili, iż sprawca zdarzenia drogowego oddalił się z miejsca kolizji. Jednak szybko został ustalony.

– Mężczyzna był zdziwiony wizytą mundurowych. Jak się okazało, 45-latek uciekł z miejsca kolizji, ponieważ był nietrzeźwy – dodaje Głębocki.

Policjny alkometraż wskazał ponad 1,2 promila alkoholu w organizmie kierowcy. Policjanci zatrzymali mu prawo jazdy. Mężczyzna odpowie przed sądem za spowodowanie kolizji oraz jazdę po pijanemu.

GMINA KSIĄŻKI Ukraść rower – usłyszał zarzuty

34-letni mieszkaniec powiatu wąbrzeskiego przywłaszczył sobie w Książkach niezabezpieczony rower. Jednoślądem odjechał do swojego miejsca zamieszkania.

– Po otrzymaniu zgłoszenia zajęliśmy się sprawą – mówi sierż. szt. Michał Głębocki. – Stróż prawa szybko dotarli do mężczyzny, zatrzymali go i doprowadzili na komendę. Sprawca usłyszał zarzut kradzieży mienia. Rower został odzyskany i wrócił do właściciela – dodaje oficer prasowy KPP.

(krzan)

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszczewicz

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Remonty lokalnych dróg

POWIAT ➤ Mieszkańcy gmin: Książki i Dębowa Łąka już niedługo będą mogli korzystać z wyremontowanych dróg. Trwa przebudowa trasy Blizno – Bursztynowo, do końca zbliża się także remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Wielkich Radowiskach i Niedźwiedziu

Droga Bursztynowo – Blizno po modernizacji

Wygodniejsze stają się też drogi dojazdowe do gruntów rolnych w gminie Dębowa Łąka

Na początku października ruszyła przebudowa drogi powiatowej Blizno – Bursztynowo (nr 1411C Bursztynowo – Blizno od km 1+340 do km 2+582). Jest to zadanie wykonywane przez powiat wąbrzeski, dofinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

– Inwestycja jest realizowana w tzw. formule „zaprojektuj i wybuduj”, według której wykonawca był zobowiązany przygotować niezbędną dokumentację, uzyskać decyzje i pozwolenia, aby przystąpić do realizacji właściwych robót budowlanych – czytamy na stronie internetowej starostwa.

Modernizowany odcinek ma długość nieco ponad 1,2 km. Do tej pory wyremontowana została połowa trasy. Wykonawcą przebudowy jest firma DROBUD.

O remontach lokalnych dróg informuje także wójt gminy Dębowa Łąka.

– Zadanie pod nazwą „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w technologii nawierzchni bitumicznej realizowanej dwuwarstwowo” zbliża się

do finału. Zakończenie inwestycji zaplanowaliśmy na 27 listopada br. – informuje Stanisław Szarowski. – Wyremontowaną nawierzchnię tworzą warstwy: wiążąca i ścieralna, o minimalnej łącznej grubości 6 cm. Ułożone są one na istniejącej nawierzchni gruntowej, do długości 0,5 km w obrębach geodezyjnych Wielkie Radowiska (cz. dz. nr

125 i 39) oraz Niedźwiedź (cz. dz. nr 63) – opisuje wójt Szarowski.

Łączna wartość robót budowlanych to prawie 522 tys. zł brutto. Gmina otrzymała dofinansowanie z budżetu województwa kujawsko-pomorskiego (z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej) w wysokości 86,5 tys. zł.

(krzan), fot. nadesłane

SALON OPTYCZNY Maćczak

KUPON RABATOWY

-10% Na okulary korekcyjne

Oferujemy Państwu:

- bezpłatne, kompleksowe badanie wzroku
- bezdotykowy pomiar ciśnienia śródgałkowego
- dobór oraz nauka aplikacji soczewek kontaktowych
- największy wybór markowych i krajowych opraw
- soczewki okularowe firmy HOYA

1 Maja 21 Wąbrzeźno, tel. 56 471 98 38

Kredyt

poczuj magię Świąt i prezentów moc

Zimowy

RRSO 17,98 %

od 4 do 9.12.2017 r. z **BONEM RABATOWYM** tniemy prowizję o **50%** i rozdajemy gadzety

- * bon do odbioru we wszystkich placówkach Banku
- * RRSO tylko **12,85%**

BON RABATOWY Akcja Mikołajkowa

od 4 do 9.12.2017 r. z BONEM RABATOWYM tniemy prowizję o 50% i rozdajemy gadzety!

PROWIZJA -50%

Zapraszamy do najbliższej placówki Banku:

Wąbrzeźno

ul. Plac Jana Pawła II 10
tel. 56 687 32 83

BIS BRODNICA 1862 r.
Najstarszy Bank Spółdzielczy

www.bsbrodnica.pl

Bibliotekarki wymieniały się doświadczeniami

POWIAT ➤ Gminna Biblioteka w Książkach gościła bibliotekarki z Wąbrzeźna i powiatu. Pracownice księżnic rozmawiały m.in. o czytelnictwie i nowych formach działań

Bibliotekarki z Wąbrzeźna i powiatu rozmawiały o czytelnictwie i nowych formach działań

Spotkanie odbyło się 15 listopada. Rozpoczęła je kierowniczka biblioteki w Książkach Katarzyna Zaworska, która omówiła podejmowane przez siebie działania i akcje czytelnicze takie jak m.in.: Klub Mam, Dyskusyjny Klub Książki, Akademia Przedszkolaka, Noc w Bibliotece, tematyczne zajęcia podczas ferii i wakacji, akcja Narodowe Czytanie, zajęcia z robotyki i lekcje biblioteczne. Podzieliła się również swoimi wrażeniami z „Literackiego Woodstocku” czyli zlotu animatorów Dyskusyjnych Klubów Książki.

Bibliotekarki z Wąbrzeźna: Sabina Olszewska i Małgorzata Grzybek przedstawiły najważniejsze elementy warsztatów,

których były uczestnikami. Dotyczyły one gamifikowania literatury pięknej na smartfony, jako sposobu zaangażowania pokolenia X i Y w czytanie książek.

– Gamifikacja polega na użyciu mechanizmów z gier, które mobilizują do działania, zwiększają zaangażowanie lub zwyczajnie uprzyjemniają nudne, powtarzalne i monotonne czynności. Dzięki niej dobrowolnie podejmujemy się wykonania zadań, do których zazwyczaj sami nie umiemy się zmusić – wyjaśniła uczestnikom spotkania Małgorzata Grzybek. – Pokolenie Y (milenialsi) to ludzie urodzeni w Polsce w okresie od 1984 do 1997 r. Natomiast o pokoleniu Z (od zombie) – internetowym

mówi się w odniesieniu do osób urodzonych w Polsce po 2000 r.

Podczas tych warsztatów bibliotekarki zapoznały się z rodzajami gier miejskich (podchody, happeningi, flashmob, LARP, RPG), zasadami tworzenia ich scenariuszy i regulaminów oraz formami promocji.

Justyna Kułakowska z biblioteki w Dębowej Łące opowiedziała o warsztatach „Biblioteka wychodzi z siebie”, dotyczących oferty bibliotecznej dla seniorów oraz młodzieży. Przedstawiła różne formy pracy z seniorami, takie jak: warsztaty rękodzieła, spotkania z lekarzami, wycieczki krajoznawcze, kluby dyskusyjne oraz narzędzia pracy z młodzieżą w postaci gier miejskich, „tajemniczych spotkań” i bookcrossingu (przekazywanie książek za darmo poprzez pozostawianie ich w miejscach publicznych).

Dyrektor biblioteki w Płużnicy Izabela Niedbała zrelacjonowała swój udział w Międzynarodowym Kongresie Bibliotekarzy IFLA, który odbył się we Wrocławiu oraz w seminarium „Biblioteka Nowa w Drodze”, w ramach którego, wraz z bibliotekarzami z całej Polski, odwiedziła najciekawsze i najlepiej funkcjonujące księżnice na terenie Republiki Czeskiej.

Na zakończenie spotkania bibliotekarki omówiły stan czytelnictwa w poszczególnych bibliotekach Wąbrzeźna i powiatu.

oprac. (pg)
fot. nadesłane

Gmina Ryńsk

Droga do poprawki

Katarzyna Szabat nie jest zadowolona z remontu gminnej drogi gruntowej w Sitnie, prowadzącej do jej posesji. – Trudno jest nią nawet iść, a samochód trzeba myć co drugi dzień, bo błoto jest nawet na dachu – skarży się nasza czytelniczka. Co na to urzędnicy?

Droga była naprawiana, ale zabrakło materiału, by dokończyć prace

nikom gminy Ryńsk za idealne wyremontowanie drogi dojazdowej do mojego domu – mówi z ironią Katarzyna Szabat. – Wysypali odrobinę gruzu i to wszystko.

Naprawa, której efekty nie zadowolili pani Katarzyny, według urzędników polegała na wysypaniu na drogę od kilku do kilkunastu ton kruszywa. Pracy nie skończono, bo zabrakło gruzu. Teraz gmina znów dysponuje materiałem.

– Zdajemy sobie sprawę z tego, że to jest za mało i będziemy kontynuować prace na tej drodze. Nam też zależy na tym, by była ona przejezdna, bo musi nią dojeżdżać firma odbierająca śmieci – mówi Krzysztof Zalewski z Wydziału ochrony środowiska w Urzędzie Gminy Ryńsk.

Być może tym razem efekty pracy ekipy remontowej będą zgodne z oczekiwaniami pani Katarzyny.

(pg)

fot. nadesłane

Gmina Płużnica

Będzie targowisko

W czwartek 16 listopada w Urzędzie Marszałkowskim odbyło się uroczyste wręczenie umów na dofinansowanie budowy i przebudowy 15 targowisk. Pieniądze trafią także do gminy Płużnica.

– Tworzenie takich miejsc ma pomóc w skróceniu łańcucha pośredników między producentem a konsumentem. Dzięki nim mieszkańcy regionu mają możliwość zakupu świeżych i tańszych wyrobów, a lokalni wytwórcy łatwiej znajdują nabywców swoich produktów – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Targowiska będą utwardzone, oświetlone, przyłączone do sieci wodociągowej, elektroenergetycznej i kanalizacyjnej, wyposażone w miejsca parkingowe, sanitariaty oraz odpływ wody deszczowej.

Zadaszone stoiska będą zajmować co najmniej połowę powierzchni handlowej. Wszystkie obiekty będą oznaczone nazwą „Mój Rynek”.

Targowisko powstanie także w Płużnicy. Gmina otrzymała na ten cel wsparcie w wysokości ponad 348 tys. zł, a cała kwota potrzebna na wykonanie inwestycji to 547,5 tys. zł. Wsparcie pokryje zatem 63,63 proc. kosztów kwalifikowanych.

(ToB)

fot. Szymon Zdziebło,
tarantoga.pl

Wąbrzeźno

Współpraca na najwyższym...

Dokończenie ze str. 1

– Spotkaliśmy się, aby oficjalnie podpisać umowę o współpracy w zakresie szkolenie dzieci i młodzieży między naszymi klubami – wyjaśnił Isbrandt.

W porozumieniu Arka Gdynia SSA oraz Stowarzyszenie Inicjatywa Arka zobowiązały się do organizacji specjalistycznych szkoleń i stażów adresowanych do trenerów Unii Wąbrzeźno.

– Będziemy działali wedle standardów obowiązujących w Gdyni. Klub ten ma ogromne doświadczenie wyniesione z gry w najwyższych klasach rozgrywkowych, stąd też jego działania

stanowią wzór godny naśladowania, z którego bardzo chcemy skorzystać – dodaje prezes MKS-u.

Szkoleniowcy i gracze niebiesko-białych będą mieli możliwość odwiedzania Gdyni w celu rozgrywania pojedynków kontrolnych, a także wspólnego śledzenia ekstraklasowych starć.

– Dodatkowo nasi najmłodsi gracze będą mogli wyprowadzać piłkarzy Arki na murawę w trakcie wybranych ligowych spotkań ekipy z Pomorza. Uzyskaliśmy również zgodę na wykorzystanie nazwy i herbu Arki Gdynia w akcjach, którym celem będzie prowadzenie naboru nowych pił-

karzy do różnorodnych grup młodzieżowych – dodaje Isbrandt.

Unici w zamian zobowiązali się do prowadzenia szkoleń dla dzieci i młodzieży, w których wykorzystywany będzie program opracowany przez Arkę. Strony porozumienia zobowiązały się również do trójstronnej współpracy w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń zaobserwowanych w trakcie pracy z młodzieżą, a także do budowania wspólnej bazy ćwiczeń i programów szkolenia, ujednoliconych w swym zakresie.

(kl)

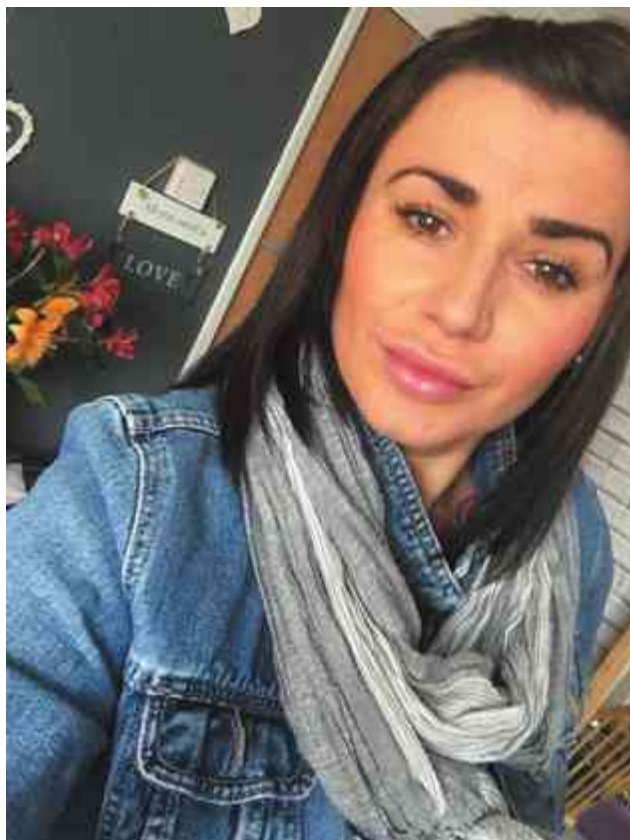
fot. arka.gdynia.pl

Potrzebne włosy na peruki

WĄBRZEŻNO ➤ Magdalena Szeredy dzielnie walczy z rakiem. Młoda kobieta przechodzi chemioterapię, co wiąże się z utratą włosów. Dlatego potrzebuje peruki. Dzięki wsparciu i zaangażowaniu wielu osób, jej problem udało się już rozwiązać. Ale w podobnej sytuacji znajduje się wiele kobiet. Pomaga im np. Fundacja Rak'n'Roll. Może wśród naszych Czytelników znajdą się osoby, które mogą i chcą pomóc?

Obcięte włosy najlepiej zapleść w warkoczki

Młoda kobieta dzielnie walczy z chorobą

Magdalena Szeredy nie traci optymizmu

Wielu przyjaciół pani Magdaleny zareagowało na jej apel i obecnie zebrano już potrzebną ilość materiału.

– Ja już mam tyle włosków, ile potrzebuję. Jeśli coś zostanie, przekazę wszystko do Fundacji Rak'n'Roll – wyjaśnia Magdalena Szeredy.

Fundacja R'n'R prowadzi różnorodne działania wspierające ludzi chorujących na nowotwory. Jedną z nich jest akcja pn. Daj włos!. Szczegóły można poznać na stronie internetowej www.raknroll.pl.

Magdalena Szeredy to wąbrzeźnianka, obecnie mieszkająca w Wielkiej Brytanii. O jej problemie dowiedzieliśmy się od Magdaleny Kosmali, która zwróciła się do redakcji z prośbą o zainteresowa-

nie sprawą.

– Moja znajoma ma raka piersi. Przechodzi chemioterapię i z powodu utraty włosów zbiera je od ludzi na perukę. Może chciałby państwo dołożyć cegiełkę i to nagłośnić? – napisała. – Jest już bardzo duży odzew. Magda jest naprawdę pozytywną i zawsze uśmiechniętą osobą. Z optymistycznym nastawieniem do życia, co widać po tym, jak podchodzi do choroby – podkreśla.

Prośba przekazywana była także na portalach społecznościowych. O wsparcie zabiegała Magdalena Szeredy.

– Chciałam zapytać czy masz 3 minuty, żeby przeczytać ten post? Chciałam Ci w skrócie przedstawić moją historię. Dowiedziałam się, że mam raka piersi. Jestem po

drugiej chemioterapii i zaczynam tracić włosy, co jest dla kobiety ogromnym przeżyciem. Chciałam zapytać i prosić o pomoc. Nie proszę o pieniądze, lecz może ktoś chciałby oddać włosy na perukę dla mnie... – napisała na swoim facebookowym profilu.

Apel spotkał się z szerokim odzewem, ale pani Magdalena nadal prosi o pomoc dla innych chorych kobiet.

W Polsce peruki z naturalnych włosów są tylko częściowo refundowane przez NFZ, zaś ich cena jest bardzo wysoka. Dlatego w Fundacji R'n'R wymyślona została akcja Daj Włos!. Każdy, kto chce obciąć długie włosy, może to zrobić w szlachetnym celu i przeznaczyć na peruki dla kobiet w trakcie chemioterapii.

– Angażujemy do współpracy zakłady fryzjerskie, które ścinają włosy w odpowiedni sposób, a następnie przekazują je nam. Dalej wędrują do perukarni Rokoko, która robi doskonałe, wygodne i piękne peruki. Te są przekazywane za darmo kobietom, które walczą z rakiem. Dzięki temu mogą wyglądać znacznie lepiej i mają więcej siły w drodze do zdrowia – tłumaczy pomysłodawcy.

O czym należy pamiętać? Minimalna długość włosów, które można przekazać fundacji to 25 cm. Włosy należy przed ścięciem umyć, ale bez korzystania z odżywk. Nie wolno także pomieszać końca włosów z nasadą. Włosy mogą być farbowane, jednak ważne, aby nie były rozjaśnione lub zniszczone.

Fundacja współpracuje z róż-

nymi salonami fryzjerskimi, ale włosy można obciąć w każdym zakładzie fryzjerskim. Trzeba tylko przestrzegać kilku zasad: 1. umyte i wysuszone włosy dzielimy na kilka pasm; 2. każde pasmo pleciemy w warkocz, po czym wiążemy gumką (najlepiej recepturką) dla bezpieczeństwa w kilku miejscach; 3. warkocze ucinamy około 2 cm powyżej utrzymującej je gumki (od strony głowy), nie należy ich wyrównywać; 4. ścięte i dokładnie wysuszone warkocze zawijamy, np. w papier; 5. oznaczamy nasadę włosa, np. wkładamy pod gumkę karteczkę z napisem „nasada”; 6. wypełniamy oświadczenie o przekazaniu włosów (dostępne na www.raknroll.pl/dajwlos).

(krzan)

fot. nadesłane

Powiat

Ulep pierogi z LGD

Boże Narodzenie coraz bliżej, więc Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska zaprasza do udziału w warsztatach kulinarnych o świątecznej tematyce. Motywem przewodnim zajęć będzie lepienie pierogów z kapustą i grzybami oraz gotowanie tradycyjnego barszczu wigilijnego z uszkami. Chętni mogą się zapisywać najpóźniej do końca listopada.

– Warsztaty będą prowadzone od 1 do 15 grudnia. Są one adresowane do mieszkańców miasta Wąbrzeźno oraz gmin: Dębowa Łąka, Książki i Ryńsk (teren ob-

jęty działaniem LDG) – wyjaśnia Maciej Rataj. – Celem warsztatów jest doskonalenie umiejętności kulinarnych uczestników projektu oraz stworzenie plat-

formy sprzyjającej wymianie doświadczeń i przepisów. Jednakże głównym zamierzeniem jest aktywizacja lokalnej społeczności oraz kultywowanie tradycyjnych zwyczajów świątecznych – opowiada Maciej Rataj.

Zajęcia będą poprzedzone spotkaniem informacyjnym nt. możliwości ubiegania się o wsparcie na podejmowanie działalności gospodarczej lub rozwój istniejących już przedsiębiorstw.

Uczestnicy warsztatów wspólnie przygotują klasyczne dania wigilijne.

– Pierogi z kapustą i grzybami oraz czerwony barszcz

z uszkami to dla wielu z nas potrawy, które po prostu muszą się znaleźć na świątecznym stole. Wspólne gotowanie będzie ponadto okazją do wymienienia się przepisami, często przekazywanymi w naszych rodzinach z pokolenia na pokolenie – dodaje Michalina Balawajder, animatorka projektów społecznych.

Na zgłoszenia osób zainteresowanych wzięciem udziału w warsztatach organizatorzy czekają od 23 do 30 listopada. Zgłoszenia można kierować bezpośrednio do biura LGD oraz drogą elektroniczną na adres: aktywizacja@lgdwabrzezno.pl. Harmonogram warsztatów i spo-

tknięć informacyjnych, regulamin rekrutacji uczestników warsztatów oraz karta zgłoszeniowa dostępne są na stronie www.lgdwabrzezno.pl.

(krzan)

OGŁOSZENIE

**Przyjmę do pracy
w sklepie
motoryzacyjnym
ul. Grudziądzka 50
lok.4 Wąbrzeźno
tel. 506-688-614**

Historia na sztandarach

WĄBRZEŻNO ➤ 13 listopada w Wąbrzeskim Domu Kultury zostały otwarte dwie wystawy historyczne – ekspozycja sztandarów oraz prezentacja „Utracona, odzyskana niepodległość”, czyli zbiór pamiątek nawiązujących do okresu zaborów oraz odradzającej się niemal sto lat temu niepodległości. Wystawy można będzie oglądać do połowy grudnia w godzinach pracy WDK

Historię sztandarów przybliżył zebrany regionalista Paweł Becker

Zainteresowani lokalną historią mieli okazję poznać wiele ciekawych faktów, dotyczących dziejów sztandarów i chorągwi wąbrzeskich. Opowiedział o nich historyk, regionalista Paweł Becker. Wśród zaprezentowanych pamiątek znalazły się m.in. sztandary Cechu Rzemiosł Różnych, Ochotniczych Straży Pożarnych, wąbrzeskiego Hufca ZHP, chorągwie kościelne oraz innych nieistniejących już instytucji i organizacji, m.in. sztandar partyjny PZPR.

– Chorągwie i sztandary towarzyszą ludziom od ponad pięciu tysięcy lat. Pierwsze znane były już w starożytnym Egipcie. Choć losy wąbrzeskich sztandarów są znacznie krótsze, ich historia jest nie mniej ciekawa. Pierwszym chorągiew z naszej okolicy był słynny rycerz Mikołaj z Ryńska, niosący chorągiew ziemi chełmińskiej w bitwie pod Grunwaldem. Co ciekawe, walczył po stronie krzyżackiej. Jak donoszą źródła, zbyt szybko zwinął chorągiew, co został odebrany

jako poddanie się. Zakon krzyżacki uznał go za zdrajcę – mówił Paweł Becker.

Z kolei wystawa pamiątek związanych z Wąbrzeżnem, od czasu zaborów po okres międzywojenny, to część zbiorów Przemysława Pietrasa oraz ks. Pawła Dąbrowskiego, a także Fabryki Wąbrzeskiej Historii. Na ekspozycji znalazły się m.in. znaczki pocztowe, guziki, gazety oraz stuletnie butelki z fabryki wody mineralnej, która mieściła się w Wąbrzeźnie. Współautor wystawy Przemysław Pietras zaprezentował się ponadto w mundurze żołnierza z kampanii wrześniowej. Opowiedział przy tym sporo ciekawostek o elementach umundurowania i przygotowanych zbiorach. Wśród wartych uwagi eksponatów z kolekcji ks. Pawła warto wymienić np. tzw. carską kulę armatnią z XIX wieku czy szpadę żołnierza Błękitnej Armii Hallera.

Tekst i fot. (krzan)

Goście z uwagą słuchali opowieści o historii

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Zaprezentowane sztandary pochodzą z różnych okresów i z różnych kręgów tematycznych

Na wystawie pamiątek znalazły się przedmioty z kolekcji Przemysława Pietrasa (w mundurze) i ks. Pawła Dąbrowskiego

Przymiarka wojskowego hełmu też może być atrakcyjna

Ks. Paweł Dąbrowski opowiadał o przedmiotach ze swojej kolekcji

Sztandar założonego w roku 1913 Związku Śpiewaczego "Cecylia"

W służbie drugiemu człowiekowi

WĄBRZEŹNO ▶ W piątek w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie odbyły się obchody Dnia Pracownika Socjalnego, połączone ze spotkaniem o rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej

Pracownikom socjalnym należy życzyć wytrwałości, siły i zaangażowania, dalszej pasji w wykonywaniu tego zawodu, ale też takiego poszanowania społecznego naszego zawodu – mówi Justyna Przybyłowska, dyrektor PCPR w Wąbrzeźnie (z prawej) (fot. Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie)

Starosta Krzysztof Maćkiewicz wraz z wicestarostą Bożeną Szpryniecką złożyli wszystkim obecnym życzenia oraz wręczyli dyplomy za wysiłek i zaangażowanie w pełnieniu ważnej roli społecznej na rzecz drugiego człowieka.

Zadania pracowników socjalnych nie należą do najłatwiejszych. Pomoc drugiemu człowiekowi utrudnia biurokracja.

– Pracownicy socjalni borykają się z nadmiarem obowiązków administracyjnych. Ze względu na to, że jest duża paleta rozdrobnionych świadczeń, pracownik jest zaangażowany w wyliczenia i dokumentowanie. Powoduje to zmniejszenie

ilości czasu na prawdziwą pracę socjalną, która wymaga rozmowy, poznania, dobrej diagnozy i przedyskutowania problemu oraz utworzenia pewnego programu pomocy – mówi Wojciech Bartoszewski, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płużnicy. – Próbuje się to rozwiązywać poprzez interdyscyplinarność, czyli włączanie innych specjalistów m.in. pedagogów, psychologów, asystentów rodziny czy asystentów osób niepełnosprawnych. Procedury świadczeń powinny być prostsze, świadczenia nie powinny być rozdrobnione.

Zdarzają się sytuacje, które wymagają szczególnej mobiliza-

cji służb społecznych.

– Jestem dumny z zachowania pracowników socjalnych w sytuacji nawałnicy, która miała miejsce w naszej gminie – stwierdza Bartoszewski. – Byłem na spotkaniu u wojewody, gdzie byli przedstawiciele 35 gmin, które doznały tych szkód. Pracownicy socjalni zdali tam egzamin, byli obecni i aktywni, umieli współdziałać i reagować. Pomagali sobie wzajemnie, nawet z tych gmin, gdzie nie doszło do szkód pracownicy jechali, żeby pomagać. Z tego wszyscy powinniśmy być dumni.

Tego dnia w starostwie rozmawiano też o rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

– Chodzi o realizowany przez nas program „Rodzina w centrum”, dotyczący rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych dla 14 wychowanków. Mówimy tutaj o rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinnym domu dziecka, wyzwaniach rodzin zastępczych – wyjaśnia Justyna Przybyłowska, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie.

Uczestnikiem spotkania była kadra pomocy społecznej z terenu powiatu. Dzień Pracownika Socjalnego obchodzony jest 21 listopada na mocy zapisu ustawy o pomocy społecznej z 1990 r.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

W spotkaniu uczestniczyli pracownicy pomocy społecznej z powiatu

O pracy socjalnej rozmawiamy z Justyną Przybyłowską, dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie.

– Z jakimi wyzwaniami na co dzień spotyka się pracownik socjalny?

– To trudności związane z naszymi podopiecznymi, takie jak ich niedostosowanie społeczne, brak z ich strony zaangażowania w zmianę sytuacji życiowej. Bardzo często są nastawieni tylko na branie, a nie na dawanie czegoś od siebie. Rozmawiamy na dzisiejszym spotkaniu głównie o pieczy zastępczej, ale mówimy w aspekcie ogólnej pracy socjalnej, czyli także o dawaniu tej przysłowiowej wędki, czyli pokazywaniu jak pracować i umiejętnie poruszać się po dzisiejszym świecie, jak radzić sobie z trudnościami, jak zarządzać funduszami i jak aktywnie szukać pracy, a nie tylko korzystać ze świadczeń opieki społecznej.

– Gdy w rodzinie objętej pomocą społeczną dochodzi do tragedii to często winą obarcza się pracowników socjalnych. Jak oni radzą sobie z tą odpowiedzialnością?

– Rzeczywiście, zazwyczaj tak jest, że winę, mówiąc kolokwialnie, zwała się na pracownika socjalnego. Tak naprawdę to nie jest wina tylko pracownika socjalnego. W tę pracę z drugim człowiekiem zaangażowanych jest wiele osób. Jest praca służb kuratorskich, sądowych, po drodze jest też gdzieś pewnie służba zdrowia czy policja. A tu mówi się tylko o służbach socjalnych, które gdzieś czegoś nie widziały albo nie dopatrzyły. A tak naprawdę w tym całym systemie nie jesteśmy sami i nie powinniśmy zostać sami, ale wina jest niestety wyłącznie przypisywana pracownikom socjalnym.

– Jak można więc poprawić tę współpracę między służbami, aby w przyszłości zapobiec tragediom?

– Te służby powinny ciągle się spotykać i rozmawiać, dążyć do tego, by szukać nowych rozwiązań. Staramy się tak robić. Takim sposobem na to są zespoły interdyscyplinarne. Tak się dzieje w przypadku przeciwdziałania przemocy, gdzie są już powoływane zespoły interdyscyplinarne do szukania rozwiązań. Można by to przekładać na inne problemy, czy to niepełnosprawności czy pieczy zastępczej. Gdy dzieci są interwencyjnie umieszczane w pieczy zastępczej, wtedy też staramy się zapraszać wszystkie służby, które uczestniczyły w takim interwencyjnym umieszczeniu albo w przyszłości mogłyby z nami współpracować, żeby wspólnie się zastanowić, co dalej z taką rodziną. Co można zrobić, aby pomóc rodzinie biologicznej i czy widzimy możliwości powrotu tego dziecka do rodziny. Taki zespół interdyscyplinarny ma wspierać działania systemowe.

– Czy pamięta pani jakąś sytuację w swojej pracy zawodowej, z której rozwiązania jest pani szczególnie dumna?

– Pracuję już w zawodzie 19 lat, więc myślę, że takich ciekawych zdarzeń było dosyć sporo. Czasami dowiaduję się o jakichś sytuacjach od wychowanków po naprawdę długim czasie, kiedy nie miałam nawet świadomości, że nasze działania wpłynęły na dobre rozwiązanie dla wychowanka. Rodziny zastępcze też nam mówią, że jakieś nasze drobne gesty dla podopiecznych są ważne.

– Czego można życzyć pracownikom socjalnym z okazji ich święta?

– Wytrwałości, siły i zaangażowania, dalszej pasji w wykonywaniu tego zawodu, ale też poszanowania społecznego naszej pracy. Jesteśmy ciągle w jakiś sposób niedoceniani przez społeczeństwo. Efekty naszej pracy często przychodzą po czasie.

– Dziękuję za rozmowę.

REKLAMA W CWA

Z A D Z W O Ń

TEL. 608 688 587

Papierowe kwiaty jak prawdziwe

WĄBRZEŹNO ▶ Uczestniczki warsztatów rękodzielniczych w Wąbrzeskim Domu Kultury uczyły się wykonywać kwiaty z krepy włoskiej

Podczas poniedziałkowego spotkania panie uczyły się w odpowiedni sposób ciąć krepinę, aby można było z niej formować płatki kwiatów i listki. Następnie, przy pomocy drucików, uczestniczki nadawały kształt kwiatom i przymocowywały je do łydki. Efekt był zdumiewający – papierowe kwiaty doskonale imitowały te prawdziwe.

Na pierwszych zajęciach adeptki rękodzieła wykonywały krokusy i róże, pod kierunkiem instruktorki rękodzieła Anny Skwark. W środę natomiast będą wykonywać gwiaz-

dy betlejemskie i astry.

– Pierwszy raz robiłam takie kwiaty i bardzo mi się one podobają. Pani instruktorka świetnie nam wszystko wytłumaczyła. Chyba spróbuję takie zrobić w domu. Chętnie bym się nauczyła też innego rękodzieła – mówi Renata Wels.

Pierwszy raz z krepiną miała do czynienia również Kazimiera Lewandowska.

– Bardzo fajna praca. Miła i przyjemna. Zrobię sobie takie róże do wazonu – stwierdza.

Kwiaty z krepy włoskiej przy-

padły też do gustu Danucie Bieniek.

– Bardzo mi się podobają. Może wykorzystam je do dekoracji domu albo obdaruję kogoś nimi. Warsztaty rękodzielnicze bardzo mnie interesują. Sama robię np. aniołki na szydełku – opowiada.

Kolejne zajęcia rękodzielnicze w WDK, tym razem o tematyce świątecznej, zaplanowano na 4 i 6 grudnia.

– Wyjątkową ozdobą każdej choinki będzie niewątpliwie samodzielnie wykonana bombka karczochowa czy język, zwana inaczej

bombką wstążeczkową – mówi Anna Skwark. – Taka ręcznie robiona ozdoba doskonale zaprezentuje się również na stojaku, jako centralny punkt świątecznego stołu czy mebli. Świetnie też nadaje się na prezent i na pewno ucieszy każdego obdarowanego.

Chętni mogą zapisywać się w dziale animacji kultury WDK do 27 listopada. Koszt zajęć wynosi 15 zł/os. Liczba miejsc ograniczona. Więcej inf. pod nr tel. 56 688 17 27, wew. 24.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Renata Wels była zadowolona z efektów swojej pracy

Uczestniczki warsztatów prezentują swoje prace

Kazimiera Lewandowska po raz pierwszy robiła kwiaty z krepy

Danuta Bieniek z chęcią bierze udział w każdych warsztatach rękodzielniczych w WDK

Gmina Dębowa Łąka

Tolerancyjna i przyjazna szkoła

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Dębowej Łące listopad upłynął pod znakiem tolerancji i życzliwości, a także zacieśniania współpracy z rodzicami.

16 listopada społeczność szkolna obchodziła Międzynarodowy Dzień Tolerancji oraz Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień.

– Zaprośiliśmy dyrekcję, grono pedagogiczne, uczniów oraz pracowników szkoły do wspólnego świętowania – mówią nauczycielki Małgorzata Słomska, Anna Wilamowska i Katarzyna Brzostek.

Celebrowaniu dni tolerancji,

życzliwości i pozdrowień towarzyszyły działania plastyczne oraz informacyjne.

– Na drzwiach każdej klasy zostały naklejone bużki z różnymi napisami, np. „Uśmiechnij się”, „Akceptuj innych”. Ponadto uczniowie najmłodszych klas szkoły podstawowej w głównym holu ośrodka zaprezentowali różnorodność świata. Przygotowane

przez dzieci stroje odzwierciedlały różnice między ludźmi. Byli więc uczniowie przebrani za mieszkańców różnych stron świata (Afroamerykanka, Chinka), przedstawicieli subkultur (punk, raper), ale także osoby z niepełnosprawnościami (niewidomi, niesłyszący, niemówiący), biedni i bogaci oraz ludzie starsi, wobec których także powinniśmy być życzliwi i toleran-

cyjni – opisują nauczycielki.

Występom dzieci towarzyszyła projekcja zdjęć nawiązujących do charakteru prezentowanych strojów. Na zakończenie cała społeczność szkolna otrzymała przygotowane wcześniej „rączki”, na których należało napisać życzenia dla innej osoby lub namalować coś miłego dla innych. Utworzono z nich drzewko życzliwości. Uczniowie SP przedstawili ponadto układ taneczny do piosenki „Dobrze się baw”.

Również 16 listopada uczniowie klasy III szkoły podstawowej spotkali się ze swoimi rodzicami na zajęciach w ramach programów „Współdziałanie partnerskie”

oraz „Szkoła dla rodziców”.

– Rodzice uczestniczyli w zajęciach muzycznych, podczas których wykonywali proste układy taneczne do dziecięcych piosenek. Muzyczne zabawy rodziców z dziećmi wpłynęły pozytywnie na ich nastrój, niektórych uspokoiły, innych zrelaksowały, a jeszcze innych pobudziły do działania – oceniają Małgorzata Słomska i Katarzyna Brzostek.

Podczas programu „Szkoła dla rodziców” omawiano także temat higieny osobistej dziecka, połączony z nauką prowadzenia treningu czystości.

(krzan)
fot. nadesłane

Ośrodek w Dębowej Łące jest otwarty na współpracę z rodzicami uczniów

Bądź życzliwy i tolerancyjny

Śniadanie daje moc

ŻYWIENIE ▶ Coraz częściej zdarza się, że w porannym pośpiechu zapominamy o wspólnym jedzeniu posiłku lub przytujemy dziecko, które twierdzi, że po wstaniu nie ma apetytu. A śniadanie w diecie milusińskich to podstawa. Wyjaśnia to dietetyk Anna Radowicka

Anna Radowicka, dietetyk podkreśla, że śniadanie trzeba zjeść w ciągu godziny od wstania

Po śniadaniu i ze śniadaniem

Śniadanie daje zastrzyk energii do nauki i zabawy na kolejne trzy godziny po posiłku.

Pierwsza zasada zdrowego odżywiania brzmi: do szkoły wychodź po śniadaniu i ze śniadaniem. Tymczasem częstym błędem rodziców jest brak wspólnego jedzenia śniadania przed wyjściem do szkoły. Brak czasu, pośpiech czy brak wykształconych dobrych nawyków żywieniowych u dorosłych ma niestety konsekwencje także dla dziecka. Śniadanie ma bowiem ogromny wpływ na samopoczucie w ciągu dnia oraz na metabolizm. Organizm, mimo snu, przez całą noc funkcjonuje (potrzebuje energii). Jeśli więc dziecko w ciągu godziny od momentu wstania nie zje śniadania – koniecznie dobrze zbilansowanego – będzie apatyczne, będzie często podjadać, będzie chciało coś słodkiego.

Organizm potrzebuje najwięcej energii (kcal) w pierwszej połowie dnia. Aby zapotrzebowanie dziecka na energię było prawidłowe, w każdym posiłku (również w pierw-

szym i drugim śniadaniu) powinny znaleźć się takie produkty: pieczywo, kasze, płatki z pełnego ziarna, warzywa strączkowe, ziemniaki. Wymienione produkty powinny stanowić 50 proc. zapotrzebowania indywidualnego dziecka. Jeśli uczeń spożywa w ciągu dnia ok. 1500 kcal, to produkty dające długotrwałą energię dla organizmu powinny stanowić ok. 750 kcal.

Nakarm mózg

Niezwykle ważny jest udział w śniadaniu węglowodanów złożonych, ponieważ to one wspomagają pamięć i koncentrację oraz odżywiają mózg naszych pociech. Mózg zużywa energię właśnie z tej grupy produktów. Zatem w śniadaniowej diecie dziecka powinny znaleźć się kasze, warzywa strączkowe, musli, płatki owsiane, żytnie, otręby, pieczywo – najlepiej z pełnego ziarna.

Ogromne znaczenie dla ucznia mają również kwasy tłuszczowe omega-3 i omega-6. Trzy razy w tygodniu w diecie ucznia powinny znaleźć się ryby (np. makrele, sardynki, łosoś), także orzechy, olej rzepakowy i orzechowy. Kwasy tłuszczowe omega-3 budują błonę komórkową neuronów.

Żelazo to podstawa, by uniknąć anemii i zmęczenia oraz poprawić koncentrację, ponieważ żelazo uczestniczy w transporcie tlenu do mózgu. A dotleniony mózg działa sprawniej!

Rośnij zdrowo!

Aby nasz organizm wykorzystał dobrze energię ze śniadania, musi ono być odpowiednio zbilansowane. Powinno stanowić 25-30 proc. indywidualnego zapotrzebowania dziecka – energetycznego i na składniki odżywcze. Warto na śniadanie podać uczniowi owoce z płatkami pełnoziarnistymi i jogurtem lub kaszę jaglaną z mlekiem oraz dodatkiem owoców sezonowych. Jeśli malec woli śniadanie w wersji wytrawnej, może zjeść warzywa

w postaci „chipsów”, podane do kanapek z serem żółtym oraz dobrej jakości chudą wędliną lub tradycyjną jajecznicę z kromkami pieczywa. Produkty bogate w wapń, takie jak jogurty, sery czy mleko to zawsze doskonała propozycja śniadaniowa dla dzieci, których kości są w okresie intensywnego wzrostu.

No właśnie! Pamiętajmy, że nasze dzieci rosną! Dobrej jakości białko, szczególnie zwierzęce, w tym nabiał, chude mięso (indyk, cielęcina, wołowina) zaleca się w ilości 1 g/kg masy ciała. Czyli dziecko, które waży 40 kg, powinno spożyć 40 g białka (roślinne + zwierzęce) w ciągu dnia. Białko daje uczucie sytości i jest budulcem organizmu. Mięso jest też źródłem dobrze przyswajalnego żelaza. Przyswajalność żelaza pochodzącego z białka roślinnego zwiększy skutecznie sok owocowy obfitujący w witaminę C.

Pięć porcji na piątkę

Zgodnie z najnowszą Piramidą Żywności i Żywienia warzywa, a zaraz potem owoce, powinny być na pierwszym miejscu w diecie dzieci i dorosłych. Zaleca się aż 5 porcji warzyw, owoców i soku w ciągu dnia. Rozwiązanie dla niejadka, który niechętnie sięga po warzywa czy owoce? Sprytne rodzicielskie tricki, np.: kolorowa śniadaniówka z warzywnymi słupkami do chrupania i maczania w smacznym dipie, owocowe szaszłyki zamiast tradycyjnego jabłka do plecaka, sałatka warzywno-makaronowa w pudełku na drugie śniadanie, tortille z zawiniętymi warzywami albo domowy humus z warzyw – zamiast masła na kanapki. Warzywa i owoce to cenne źródło witamin i składników mineralnych wpływających na stan odżywienia i samopoczucie dzieci. Wzmacniają odporność i wpływają oczyszczająco na organizm.

Popijaj!

W diecie dziecka powinna znaleźć się również woda, najlepiej źródłana, którą podajemy przez cały dzień. Dzieci, które nie otrzymują odpowiedniej ilości wody, mają problemy z koncentracją, bólami głowy, spadkiem energii oraz zwiększoną tendencją do nadwagi. Szczególnie podając dzieciom produkty obfitujące w błonnik, nie zapomnijmy o odpowiedniej ilości wody – ok. 1,5 litra. Dlaczego? Błonnik wiąże wodę w jelicie grubym, więc jeśli malec nie spożywa odpowiedniej ilości wody, może cierpieć na bóle brzucha i wzdęcia.

Materiał prasowy akcji „Śniadanie daje moc”

12 ZASAD ZDROWEGO ODŻYWANIA DLA UCZNIÓW WEDŁUG INSTYTUTU MATKI I DZIECKA

1. Do szkoły wychodź po śniadaniu i ze śniadaniem.
2. Mleko, jogurty i sery to podpora mocnych kości.
3. Zawsze myj ręce przed posiłkiem.
4. Pięć posiłków w ciągu dnia jest na piątkę.
5. Jedz o stałych porach i nie spiesz się.
6. Mięso, jaja czy ryby – możesz wybierać.
7. Pamiętaj o kaszach, jedz chleb, nie bułeczki.
8. Dzień bez pięciu porcji warzyw, owoców i soku to dzień stracony.
9. Posiłek obiadowy to zapas siły na aktywne popołudnie.
10. Kolację zjadaj wieczorem, nie tuż przed snem.
11. Dobrą wodą gaś pragnienie.
12. Ruch bez ograniczeń, słodczy z umiarem.

Zdrowie propozycje na drugie śniadania

Tortille z maki gryczanej

Składniki:

- kasza gryczana niepalona (biała)
- woda

Wykonanie:

Kaszę należy zalać wodą i odstawić na kilka godzin. Rano zblendować z taką ilością wody, by ciasto miało konsystencję naleśnikową. Smażyć na patelni lekko posmarowanej olejem. Nadziewać np. warzywami, dobrej jakości wędliną, na słodko można posmarować masłem orzechowym bez soli i cukru oraz domowym dżemem. Związać jak tortille, zapakować do śniadaniówki.

Placék z owocami

Składniki:

- 400 g kaszy gryczanej białej
- 200 g bananów
- 200 g daktyli
- owoce sezonowe

Wykonanie:

Kaszę zalać wodą, odstawić na noc, potem odcedzić i przepłukać. Daktyle zalać wrzątkiem lub gotować chwilę w małej ilości wody, aż zmiękną. Wszystko razem zblendować, przełożyć do okrągłej foremki. Na górę wcisnąć owoce. Piec w temp. 180 st. Celsjusza ok. 40 minut.

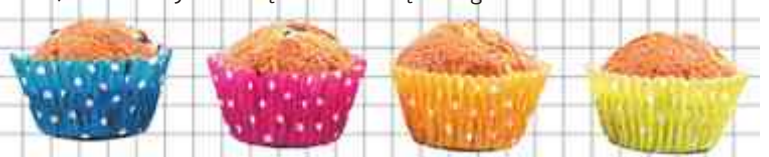
Muffinki

Składniki:

- 2 szklanki maki pełnoziarnistej
- 1 łyżeczka soli
- pół szklanki brązowego cukru
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- pół łyżeczki sody oczyszczonej
- 2 jajka
- 1 szklanka chudego mleka albo kefiru
- pół szklanki musu jabłkowego
- posiekane orzechy

Wykonanie:

Wymieszać mąkę, sól, cukier, sodę i proszek do pieczenia. Lekko ubić jajka, dodać do nich mleko i mus jabłkowy. Wszystko wlać do miski z suchymi składnikami, dodać bakalie. Wymieszać. Nałożyć ciasto do foremek. Piec w 200 st. C bez termoobiegu przez 15-18 min, aż muffiny nabiorą złotawo-brązowego koloru.

Śniadanie przygotowane samodzielnie smakuje najlepiej

Karpie już czekają

RYNEK ▶ Rozpoczyna się sezon żniwny u właścicieli stawów. Karpie trafiają teraz do specjalnych zbiorników, gdzie nieco stracą na wadze, ale za to ich mięso nabierze lepszego smaku

Niestety, ten rok nie będzie najlepszy, jeśli chodzi o ilość karpia na rynku, co oznacza wzrost cen. Kilogram ryby może kosztować od 14 zł w sieciach sklepów aż do 20 zł na rynkach. Chłodne lato i mokry wrzesień spowodowały wzrost karpia, dlatego okazy nie będą zbyt imponujące. Średnia waga ryby wyniesie od 1,5 do 1,8 kg.

Na wyższą cenę wpływa rów-

nież koszt produkcji. Ryby karmione są zbożem, a to zdrożało. Nie wiadomo, co będzie za rok, gdy na cenę wpłyną jeszcze stawki opłat wodnych.

Właściciele stawów narzekają także na niewielką ilość narybku, który padł ofiarą licznych drapieżników. Największym wrogiem jest kormoran. Ptak potrafi dziennie zjeść nawet pół kilograma ryb.

Jest pod ochroną, więc właściciele stawów tylko bezradnie rozkładają ręce.

Karpie stanowią połowę hodowanych w Polsce ryb słodkowodnych. Na polskich stołach goszczą od średniowiecza, a po wojnie stały się najpopularniejszą rybą wigilijną. Hodowla trwa aż 3 lata.

(pw)

Ciekawostki

Mistrzostwa przyszłości

Na początku listopada najtęższe umysły z USA zmierzyły się w agBot Challenge. To nieoficjalne mistrzostwa świata nowych robotów, które mają pomóc farmerom. Jakie innowacje przypadły do gustu jury?

Konkurs jest dotowany przez wielkie koncerny, którym zależy na tym, by przechwycić ciekawe pomysły amatorskich zespołów i małych firm. Być może jest to dobry pomysł do przeniesienia na polski grunt.

W dziedzinie maszyn do uprawy kukurydzy wygrał projekt farmera z Indiany, który

zautomatyzował traktor i siewnik do tego stopnia, że ten samodzielnie obsiał pole. W zamian wynalazca wygrał 25 tys. dolarów. Druga nagroda trafiła do gospodarstwa o swojsko brzmiącej nazwie Muchowski, prowadzonego przez Patricka i Gail Muchowskich. Małżeństwo interesuje się budową autono-

micznych pojazdów rolniczych. Uznanie zyskał ich siewnik, który z imponującą szybkością umieszcza w glebie sadzonki. Największe zdziwienie wywołała nagroda dla zaledwie 12-letniego pasjonata robotyki, który skonstruował urządzenie do pielienia upraw warzywnych.

(pw)

Szkolenie

Znać prawa i obowiązki

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zaprasza 30 listopada na szkolenie z zakresu kontroli podatkowych.

Szkolenie odbędzie się 30 listopada o godz. 10.00 w Przysieku pod Toruniem. Rolnicy poznają m.in. uprawnienia organów podatkowych oraz prawa, jakie mają podczas kontroli. Ciekawym tematem będzie także korekta podatku VAT przez wierzyciela

i dłużnika. Organizatorzy przypominają również o obowiązku przesyłania ewidencji VAT w formie Jednolitego Pliku Kontrolnego od 1 stycznia 2018 r. Będzie to dotyczyć zarejestrowanych „vatowców”.

Urzednicy skarbowki w go-

spodarstwach najczęściej sprawdzają poprawność zwrotów VAT. Przy okazji przeglądają faktury i porównują z deklaracją.

Zgłoszenia na szkolenie przyjmowane są do 27 listopada pod numerem telefonu 667 662 779.

(pw)

Szkodniki

Śmietka wciąż groźna

To ostatnie dni wegetacji rzepaku ozimego. Rośliny atakowane są przez niebezpieczną śmietkę, która występuje licznie z powodu zakazu stosowania zapraw neonikotynoidowych.

Śmietka atakuje najczęściej na polach, gdzie panuje monokultura i rzepak był siany od kilku lat. W ubiegłym roku podgryzała korzenie aż do pierwszych przymrozków. Podobnie jest w tym sezonie.

Śmietka to niewielka muchówka. Problemem są jej larwy mierzące ok. 7 mm. Podgryzając korzenie, powodują powstanie

brązowych przebarwień oraz sprzyjają gniciu. Uszkodzona roślina może gorzej znieść zimę lub obumrzeć. Okazy, które przetrwają, są bardziej narażone na choroby grzybowe, np. zgniliznę kapustnych.

Próg szkodliwości szkodnika to 1 śmietka w żółtym naczyniu na 3 dni. Niestety, ostatnie doniesienia z południa Polski mó-

wią o kilkudziesięciu muchówkach złapanych w ciągu kilku dni. To tam straty są najwyższe i sięgają 20-30 proc. upraw.

Ostatnie pokolenie muchówek pojawia się w październiku. Do zwalczania śmietki służą insektycydy oferowane przez różne firmy specjalizujące się w produkcji środków ochrony roślin.

(pw)

Finanse

Zaliczki na finiszu

To już niemal koniec wypłat zaliczek dopłat bezpośrednich. Do 16 listopada trafiły do 1,15 mln rolników.

Wypłata zaliczek rozpoczęła się 16 października i przebiegała sprawnie. Do 16 listopada na kontach rolników znalazło się przeszło 7 mld zł. Dodajmy, że łącznie na wypłatę dopłat przeznaczono w budżecie państwa 10 mld zł. W pierwszej kolejności zaliczki otrzymali rolnicy z terenów uznanych za dotknięte klęską żywiołową, w tym z zachodniej i północnej części naszego regionu. Wypłata pozostałej części dopłat powinna zakończyć się do

30 czerwca przyszłego roku. Najdłużej na pieniądze poczekają ci gospodarze, u których odbywać się będą kontrole.

Od 16 października trwa wypłata zaliczek ONW oraz płatności rolno-środowiskowych. Wnioski o dopłaty w zamian za gospodarowanie na trudnych terenach złożyło 750 tys. rolników. Na płatności rolno-środowiskowe załapało się 86 tys. rolników.

(pw)

Prawo

Czasowe wyrejestrowanie wróci po latach?

Ostatnio weszły w życie przepisy, które zmieniają zasady przeprowadzania badań technicznych samochodów, ale i innych maszyn, na bardziej restrykcyjne. Przy okazji tego tematu, rolnicy postulują o przywrócenie czasowego wyrejestrowania pojazdów.

Czasowe wyrejestrowanie pojazdów funkcjonowało do 1997 roku. Później weszły zmiany, zmuszając rolników do sprzedaży nieużywanych pojazdów rolniczych. W przeciwnym razie trzeba było opłacić stosunkowo drogą polisę OC. Pieniądze uciekały z domowych budżetów, a stojący w rogu podwórza ciągnik nie mógł przecież spowodować wypadku, skoro nie był używany.

Niektórzy posłowie starają się przywrócić stan prawny sprzed dwudziestu lat. Podobnego zdania jest także Krajowa Rada Izby Rolni-

czych. Argumenty są bardzo rozsądne. „Wobec nowych przepisów dotyczących przeglądów technicznych pojazdów, przy jednocześnie wysokich składkach OC, wielu rolników nie stać na dodatkowe koszty utrzymania swoich maszyn. Proponujemy, by polscy rolnicy mieli taką samą możliwość jak rolnicy niemieccy czasowego wyrejestrowania pojazdu. Przedsiębiorcy mogą również wyrejestrować swoje pojazdy, takie jak samochody ciężarowe i przyczepy” – czytamy w komunikacie KRIR.

(pw)

SPRZEDAŻ
OBORNIKA
z d o w o z e m

kurzego •

• bydłęcego

500 570 170
786 100 655

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Podatki pod lupą ministerstwa

Prezydent Andrzej Duda podpisał nowelizację ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z nowym prawem, corocznie samorządowe organy podatkowe mają przekazywać resortowi finansów raporty o podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym. Do tej pory nie było takiego obowiązku. Sprawozdawczość budżetowa gmin i miast na prawach powiatu dotyczy jedynie dochodów budżetowych, a także skutków obniżania górnych granic stawek podatkowych, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ordynacji podatkowej.

Gmina wpisze dłużnika do rejestru

Ministerstwo Finansów przygotowało projekt rozporządzenia, które ma uregulować wprowadzanie danych do Rejestru Należności Publicznoprawnych. W spisie znajdują się informacje o należnościach pieniężnych podlegających egzekucji administracyjnej, dla których wierzycielem jest naczelnik urzędu skarbowego lub jednostka samorządu terytorialnego. Informacje o dłużniku do bazy doda także pracownik jednostki samorządu terytorialnego. Samorządy uzyskają dostęp do rejestru po złożeniu odpowiedniego wniosku, przesłanego w formie elektronicznej na skrzynkę podawczą organu prowadzącego rejestr.

Kary za cofnięcie licznika

W ubiegłym tygodniu minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro ogłosił na konferencji prasowej zamiar wprowadzenia kar za ingerencję w stan licznika w aucie. Osobie, która dopuści się takiego czynu ma grozić od trzech miesięcy do pięciu lat więzienia. – Zagrożenie karne jest takie samo dla właściciela, jak i dla wykonawcy, mechanika – tłumaczył minister Ziobro. Przy każdej kontroli policja, straż graniczna, Inspekcja Transportu Drogowego, żandarmeria wojskowa i służby celne będą musiały spisać aktualny stan licznika kontrolowanego samochodu. Dane trafią do centralnej ewidencji pojazdów.

Są pieniądze na zabytki

Do 15 grudnia samorządy mogą składać wnioski o przyznanie wsparcia na realizację prac konserwatorskich i robót budowlanych w zabytkowych obiektach naszego regionu w 2018 roku. Wnioski, które wpłyną do 30 listopada mogą liczyć na uwagi z możliwością poprawy. W tym roku samorząd województwa przeznaczył 10 mln zł na realizację ponad 200 tego rodzaju przedsięwzięć. Oprócz remontów (np. naprawa ciekających dachów w budynkach kościelnych), nie brakuje też projektów z zakresu renowacji, odnowy i konserwacji fresków czy ołtarzy.

Sięgnij po fundusze z Europy

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Grudziądzu zaprasza 30 listopada w godz. 9.00–12.00 na spotkanie informacyjne „Twój start w biznesie”. Jest ono skierowane do osób niepracujących/biernych zawodowo (zarejestrowanych w urzędzie pracy lub nie), które chcą otworzyć działalność gospodarczą. Przedstawione zostaną dostępne formy wsparcia ze środków unijnych, m.in. bezzwrotne dotacje, wsparcie pomostowe, pożyczki, działania szkoleniowo-doradcze. Spotkanie odbędzie się w oddziale Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Grudziądzu przy ul. Waryńskiego 4, sala B-25. Wstęp jest bezpłatny.

Rządzący zajmą się ochroną zwierząt

Posłowie PiS złożyli w Sejmie RP projekt nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt. Propozycja obejmuje m.in. zakaz trzymania psów na uwięzi, hodowli zwierząt na futra czy wykorzystywania zwierząt w cyrkach. Psy na obszarze całego kraju mają podlegać obowiązkowemu oznakowaniu mikrochipem. Rejestr ma prowadzić Główny Lekarz Weterynarii, dla lepszej identyfikacji zwierząt. Ponadto do zadań gmin ma należeć m.in. opieka nad wolno bytującymi kotami, w tym ich dokarmianie oraz sterylizacja albo kastracja, po których ma nastąpić powrót do naturalnego środowiska.

Zasady prewencji wypadkowej z podpisem prezydenta

Andrzej Duda podpisał nowelizację ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Przepisy mają unormować tryb i zasady finansowania ze środków Funduszu Wypadkowego akcji zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym. Nowelizacja ustala finansowanie prewencji wypadkowej na poziomie 1 proc. należnych składek na ubezpieczenie wypadkowe. Zasady konkursów dla przedsiębiorców, którzy chcą polepszyć warunki pracy, będzie ustalał prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Merytoryczną oceną wniosków zajmie się Centralny Instytut Ochrony Pracy. Nowe przepisy wejdą w życie 1 stycznia 2018 roku.

Nowe badania techniczne

DLA ZMOTORYZOWANYCH ▶ Od 13 listopada obowiązują zmienione przepisy dotyczące badań technicznych pojazdów. Czy są one dla nas korzystne?

Według nowych przepisów, za badanie techniczne pojazdu należy zapłacić przed rozpoczęciem go

Jedną z ważniejszych zmian, które wprowadziła nowelizacja, jest obowiązek uiszczenia opłaty za badanie techniczne pojazdu jeszcze przed jego rozpoczęciem. W przypadku samochodów osobowych stawka nie uległa zmianie i, tak jak do tej pory, wynosi 99 złotych. Diagnosta każdorazowo dokonuje odpowiednich wpisów do systemu Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. Wszelkie

usterki wykryte podczas badania są tam opisane. Właściciel pojazdu musi mieć świadomość, że nie uniknie naprawy, nawet jeśli uda się do zaprzyjaźnionej innej stacji.

– W przypadku wykrycia usterki, właściciel powinien usunąć ją w ciągu 14 dni – mówi Stefan Zarębski, właściciel okręgowej stacji diagnostycznej. – Wtedy może się zgłosić ponownie na ba-

danie do tej samej stacji i zapłacić za przegląd tylko ok. 13-36 zł. Kwota jest zależna od tego, jaka to była usterka, np. usunięcie niesprawności w układzie hamulcowym to 20 zł, usunięcie niesprawnego oświetlenia - 14 zł. W przypadku przekroczenia terminu 14 dni lub wykonania badań w innej stacji, opłata za badanie techniczne wyniesie pełną stawkę. We wszystkich stacjach kontroli pojazdów

funkcjonuje system komputerowy CEPIK. W naszym przypadku działa on bez zarzutu i klienci są obsługiwani na bieżąco.

W wyniku tych zmian wszyscy diagnosty mają dostęp do pełnych danych badanego pojazdu. Wystarczy tylko wprowadzić numer rejestracyjny i markę pojazdu, by można go zweryfikować.

Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców jest dobrym

systemem. Gromadzi wiele danych, między innymi informacje o zabezpieczeniach na pojazdach, dane o szkodach komunikacyjnych, zatrzymanych dowodach rejestracyjnych. Wszystko to ma wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa użytkowników dróg. Na pewno zmiany te ucieszą również wszystkich nabywców pojazdów z tzw. drugiej ręki.

Tekst i fot. (Maw)

Pomoc żywnościowa 2017 – co, dla kogo i w jaki sposób

Żywność o wartości ok. 355 mln zł trafi do potrzebujących w całej Polsce od sierpnia 2017 r. do czerwca 2018 r. Wszystko dzięki Programowi Operacyjnemu Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (Podprogram 2017) współfinansowanemu z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

KTO MOŻE LICZYĆ NA POMOC

Najbardziej potrzebujący mieszkańcy Polski otrzymają nieodpłatnie paczki z żywnością, ciepłe, pełnowartościowe posiłki, wezmą udział w warsztatach i szkoleniach realizowanych w ramach działań towarzyszących, których celem jest włączenie ich do społeczności lokalnych i poprawa sytuacji życiowej.

Beneficjentami są osoby i rodziny o niskich dochodach miesięcznych, nie przekraczających 1268 zł dla osoby samotnej i 1028 zł dla osoby w rodzinie i jednocześnie spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. znajdujące się w trudnej sytuacji wynikającej np. z ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długiej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych) poszkodowania w wyniku zdarzeń losowych (pożar, powódź, klęska żywiołowa) czy trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

JAK UZYSKAĆ POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ

Potrzebujący otrzymają paczki z żywnością, posiłki na podstawie skierowań z najbliższego ośrodka pomocy społecznej (OPS). Skierowania zawierają kontakt do najbliższej organizacji wydającej żywność i posiłki realizującej dystrybucję. Ośrodki pomocy społecznej mogą też przekazywać listy uprawnionych bezpośrednio do punktów prowadzących dystrybucję, o ile zgodzą się na to otrzymujący pomoc. Skierowanie do placówki wydającej żywność zawiera informację o sytuacji życiowej i dochodowej. Dokument wypełnia pracownik OPS. Dzieci mogą regularnie dostawać posiłki we wskazanych placówkach niezależnie od paczek cyklicznie przekazywanych rodzinom.

Osoba zainteresowana otrzymaniem pomocy może też złożyć oświadczenie bezpośrednio w organizacji wydającej żywność, ale wówczas wymaga ono jeszcze za-

twierdzenia przez właściwy OPS (pracownik tej organizacji dopełni formalności związanych z wydaniem przez OPS skierowania). W przypadku, gdy z pomocy chce skorzystać osoba bezdomna, wówczas składa ona oświadczenie w organizacji wydającej żywność - bez konieczności przedstawiania go w OPS.

Jedno skierowanie wystarczy na cały czas obowiązywania podprogramu, czyli do czerwca 2018 r.

GDZIE MOŻNA DOSTAĆ ŻYWNOŚĆ

Artykuły spożywcze są wydawane za pośrednictwem sieci utworzonej przez cztery ogólnopolskie organizacje partnerskie: Federację Polskich Banków Żywności (FPBŻ), Polski Komitet Pomocy Społecznej (PKPS), Caritas Polska i Polski Czerwony Krzyż (PCK). Współpracują one z regionalnymi i lokalnymi organizacjami partnerskimi, które bezpośrednio docierają do potrzebujących. Informacje o możliwości uzyskania pomocy oraz o organizacjach dystrybuujących żywność można uzyskać kontaktując się z organizacjami partnerskimi FPBŻ, PKPS, Caritas i PCK (np. za pośrednictwem ich stron internetowych bądź telefonicznie).

JAKIE PRODUKTY DLA POTRZEBUJĄCYCH

Potrzebujący otrzymują paczki z produktami do przygotowania posiłków, na ogół z dłuższym terminem przydatności

do spożycia. Znajdują się wśród nich artykuły warzywne i owocowe (groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki, powidła śliwkowe), makarony, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, artykuły mięsne (gulasz wieprzowy z warzywami, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, fileć z makreli w oleju), cukier, olej rzepakowy. Oprócz produktów, potrzebujący otrzymują także posiłki.

DODATKOWE WSPARCIE

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa to nie tylko dystrybucja artykułów spożywczych, lecz także wsparcie dla osób znajdujących się w trudnym położeniu życiowym i materialnym. Służą temu warsztaty kulinarne dla różnych grup wiekowych, dietetyczne i dotyczące zdrowego żywienia, czy o zarządzaniu budżetem domowym (z uwzględnieniem wszystkich źródeł przychodów, w tym także darów żywnościowych), a także programy edukacyjne dotyczące niemarnowania żywności. Realizowane są również działania dodatkowe w formie tworzenia grup wsparcia dla osób starszych, samotnych, matek z dziećmi, pomoc terapeutów i psychologów dla zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także inicjatywy na rzecz społeczności lokalnych, których celem jest wyjście z ubóstwa.

**PROGRAM OPERACYJNY
POMOC ŻYWNOŚCIOWA
2014-2020**

**Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ POMOCY
NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM

23.11.2017-29.11.2017

program

Niedziela 26 listopad
TV Puls 20:00

ALEKSANDER

TVP 1

14:00 Elif

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Komisarjat - serial
09:05 Mam prawo odc. 9
09:35 Magazyn śledczy
Anity Gargas odc. 50
10:10 Doktor Quinn odc. 13 - serial
11:05 Downton Abbey
odc. 7 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 Dziką Iberia odc. 1 - serial
14:00 Elif odc. 140 - serial
14:55 Program rozrywkowy
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 39 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3208 - telenowela
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 74
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz odc. 238 - serial
21:20 Sprawa dla reportera
22:20 Warto rozmawiać
23:30 Ostatnie tajemnice nazistów - dokumentalny
00:35 S.W.A.T. - jednostka specjalna odc. 2 - serial

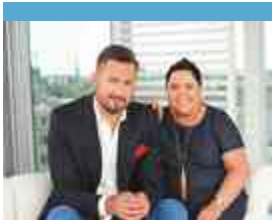
TVP 2

19:25 Barwy Szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 185 - serial
06:35 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 21
07:05 M jak miłość odc. 171 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:50 Panorama
11:05 Barwy szczęścia odc. 1746 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 491 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 30 - serial
13:40 Na sygnale odc. 85 - serial
14:15 Dziką przyrodą Bliskiego i Środkowego Wschodu odc. 3 - dokumentalny
15:15 Na dobre i na złe - 18 lat! - serial
15:25 Na dobre i na złe odc. 686 - serial
16:30 Koło fortuny
17:05 Nadzieja i miłość odc. 59 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1746 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1747 - serial
20:40 Pierwsza randka odc. 24
21:45 Miasto skarbów odc. 11 - serial
22:40 Grupa specjalna „Kryzys” odc. 5 - serial
23:40 Zderzenie ze śmiercią - horror
01:15 Bridget Jones - w pogoni za rozumem
- komedia romantyczna

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 12
07:50 Doradca smaku odc. 6
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2130
10:55 Ukryta prawda odc. 838 - serial
12:00 Szkoła odc. 490 - serial
13:00 19+ odc. 191 - serial
13:30 Szpital odc. 727 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 5
15:30 Szkoła odc. 491 - serial
16:30 19+ odc. 192 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 839 - serial
18:00 Szpital odc. 728 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:49 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 10
19:50 Uwaga! odc. 5140
20:10 Doradca smaku odc. 10
20:15 Na Wspólnej odc. 2587 - serial
20:55 Milionerzy odc. 105
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 16
22:35 Jack Strong - thriller
01:10 Sęp - thriller

POLSAT

17:00 Gliniarze

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 561 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 768 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 769 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 68 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 360 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 288 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 689 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2574 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 735 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3516
16:30 Na ratunek 112 odc. 179 - serial
17:00 Gliniarze odc. 167 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2575 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 421 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 106
21:10 Przyjaciółki odc. 122 - serial
22:15 Zdrady odc. 123 - serial
23:20 Gra o życie - sensacyjny
01:25 Tajemnice losu odc. 2857

HITY DNIA

„Jack Strong”
(2014r.) TVN 22:35

Rok 1970, szczyt potęgi Związku Radzieckiego. W Polsce pułkownik Ryszard Kukliński decyduje się na współpracę z Centralną Agencją Wywiadowczą Stanów Zjednoczonych. 11 lat przekazuje USA plany Rosjan.

„Fred Claus - brat Św. Mikołaja”
(2007r.) TV Puls 20:00

Fred zawsze żył w cieniu brata, Mikołaja. Kiedy wpada w tarapaty, z pomocą przychodzi Mikołaj, który stawia warunek _ w zamian za pomoc Fred ma rozpocząć pracę w fabryce zabawek Świętego Mikołaja.

7 tvn

09:10 Brzydula

05:20 Ukryta prawda odc. 79 - serial
06:20 Szpital odc. 197 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 130 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 15 s. 2 - serial
09:10 Brzydula odc. 161 - serial
09:45 Brzydula odc. 162 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 472 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 131 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 371 - serial
14:55 Szpital odc. 198 - serial
15:55 Druga szansa odc. 2 s. 2 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 16 s. 2 - serial
17:55 Brzydula odc. 163 - serial
18:30 Brzydula odc. 164 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 473 - serial
20:00 Wakacje w krzywym zwierciadle - komedia
22:10 Oszuści odc. 3 s. 1 - serial
23:10 Niewierni odc. 3 - serial
00:10 Showtime - komedia

4

07:25 Kaczki opowieści

06:00 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 1
06:45 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 2
07:25 Kaczki opowieści odc. 30 - serial
07:50 Kaczor Donald przedstawia odc. 57 - serial
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 58 - serial
09:00 V.I.P. odc. 10 s. 3 - serial
10:00 Esmeralda odc. 40 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 170 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 164 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 165 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 166
15:00 Dom nie do poznania odc. 4
16:00 Esmeralda odc. 41 - telenowela
17:00 Detektywi w akcji odc. 171 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 357 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 358 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 151 - serial
21:00 Klucz do koszmara - horror
23:15 Śmierć na 1000 sposobów odc. 1 - serial
23:45 Śmierć na 1000 sposobów odc. 2 - serial
00:10 Spadkobiercy odc. 76

puls

20:00 Fred Claus - brat
Świętego Mikołaja

06:00 To moje życie! odc. 167 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 18 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 21 s. 3 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 7 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 14 s. 10 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 7 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 7 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 11 s. 4 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 264 - telenowela
14:45 Królowa serc odc. 16 - telenowela
15:45 Lekarze na start odc. 5 - serial
16:30 Lekarze na start odc. 6 - serial
17:15 Wojny magazynowe: Kanada odc. 26 - serial
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 22 - serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 23 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 333 s. 15 - serial
20:00 Fred Claus - brat Świętego Mikołaja - komedia
22:20 Cudotwórca - komedia
00:50 American Pie: księga miłości - komedia

TVP KULTURA

08:05 Dezerterzy

08:00 Dziennik filozofa odc. 59
08:05 Dezerterzy odc. 63
08:40 Informacje kulturalne
08:55 Którędy po sztuce odc. 62
09:15 Kapitan z „Oriona” - dramat obyczajowy
11:00 Rzeka kłamstwa odc. 7 - serial
12:40 Bardzo starzy oboje - obyczajowy
13:20 Wezwanie - dramat obyczajowy
14:45 Błękitny pokój - dramat obyczajowy
15:25 Chuligan literacki
16:00 Kapitan z „Oriona” - dramat obyczajowy
17:45 Studio Kultura - rozmowy
18:05 Jutro nas nie będzie - dokumentalny
19:40 Kamienica - animowany
19:50 Drżące trawy - animowany
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Działą Navarony - wojenny
23:05 Zakładka odc. 12
23:30 Dziennik filozofa odc. 59
23:45 Tropicalia - dokumentalny
01:20 Szkłane usta - dramat obyczajowy

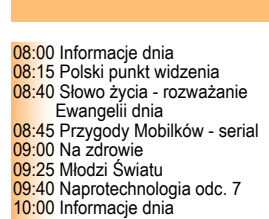
TVP HISTORIA

14:10 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 358
06:55 Sidła strachu - dokumentalny
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 53
08:35 Allewizja odc. 52
09:20 Znak orla odc. 3 - serial
09:55 Kronika olimpijska odc. 5
10:20 Kronika olimpijska odc. 6
11:00 Wszystkie kolory świata odc. 16 - serial
12:05 Flesz historii
12:20 Kryptonim „Muzeum” - Szlak Armii Krajowej odc. 9 - dokumentalny
12:40 Nowe Ateny odc. 63,
13:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
14:10 Sensacje XX wieku odc. 1
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 71 - serial
15:35 Świadek historii. 50 lat po zamachu na JFK - dokumentalny
16:45 Londyńskie dni generała Sikorskiego - serial
17:50 Czas honoru odc. 44 - serial
18:45 Taśmy bezpieki odc. 27
19:25 Sensacje XX wieku odc. 2
20:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:45 Zagubiony żołnierz Hitlera - dokumentalny
21:50 Boża podszewka odc. 10 - serial
23:00 Spór o historię odc. 160
23:40 Ośmiornica odc. 47 s. 6 - serial
00:50 Czarny serial odc. 2 - serial

TRAM

14:10 Sensacje XX wieku

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Młodzi Światu
09:40 Naprotechnologia odc. 7
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Mysłąc ojczyzna
11:35 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiewicza
11:45 Jerash starożytne miasto Jordanii
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Bitwa pod Rzębaczem - historia prawdziwa - dokument
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Uśmiechnij się z Kiepurą - Kiepura w słonecznej Italii
15:00 Nieoczekiwana podróż - dokumentalny
15:35 Adoracja w Kalkucie - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło”
16:40 Kapłan pro-life - dokumentalny
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
17:00 Sequela - Pójdź za mną! - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 13 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Fundusze Europejskie odc. 4
22:30 Peru-Piura - dokumentalny

TVP 1

14:00 Elif

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:10 Rodzinny ekspres odc. 10
09:50 Doktor Quinn odc. 14 - serial
10:45 Downton Abbey odc. 8 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Nowoczesność w rolnictwie odc. 5
12:55 Dziką Iberię odc. 2 - serial
14:00 Elif odc. 141 - serial
14:55 Program rozrywkowy
15:10 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 40 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3209 - telenowela
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 75
18:55 Mam prawo odc. 11
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 The Wall. Wygraj marzenia odc. 9
21:25 Życie jest piękne - komediodramat
23:30 Wersja ostateczna - thriller
01:10 Nigdy nie mów nigdy - sensacyjny

TVP 2

19:30 Barwy Szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 186 - serial
06:35 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 88
07:05 M jak miłość odc. 172 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia odc. 1747 - serial
11:45 Na sygnale odc. 86 - serial
12:15 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
12:25 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
12:55 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
13:20 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
13:35 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
13:45 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
14:15 Nurty reformacji w Polsce - dokumentalny
14:50 Było, nie minęło - ekstra odc. 11
15:30 Janosik odc. 8 - serial
16:30 Koło fortuny
17:05 Nadzieja i miłość odc. 60 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia odc. 1747 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1748 - serial
20:40 O mnie się nie martw odc. 90 s. 7 - serial
21:40 Rodzinka.pl odc. 221 - serial
22:10 Pod wspólnym niebem odc. 10 - serial
22:50 Zabić Kennedy'ego - thriller
00:30 Zderzenie ze śmiercią - horror

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 12
07:50 Doradca smaku odc. 10
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2131
10:55 Ukryta prawda odc. 839 - serial
12:00 Szkoła odc. 491 - serial
13:00 19+ odc. 192 - serial
13:30 Szpital odc. 728 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 5
15:30 Szkoła odc. 492 - serial
16:30 19+ odc. 193 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 840 - serial
18:00 Szpital odc. 729 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:49 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 11
19:50 Uwaga! odc. 5141
20:00 World War Z - sensacyjny
22:35 Sęp - thriller
01:15 Kuba Wojewódzki odc. 12 s. 12

POLSAT

16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 562 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 770 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 771 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 69 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 361 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 289 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 690 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2575 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 736 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3517
16:30 Na ratunek 112 odc. 180 - serial
17:00 Gliniarze odc. 168 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2576 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 422 - serial
20:05 Disco Attack
23:05 xXx II: Następny poziom - sensacyjny
01:30 Dobranoc, kochanie - komedia romantyczna

7 tvn

07:15 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 80 - serial
06:20 Szpital odc. 198 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 131 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 16 s. 2 - serial
09:10 Brzydula odc. 163 - serial
09:45 Brzydula odc. 164 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 473 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 132 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 372 - serial
14:55 Szpital odc. 199 - serial
15:55 Druga szansa odc. 3 s. 2 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 17 s. 2 - serial
17:55 Brzydula odc. 165 - serial
18:30 Brzydula odc. 166 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 474 - serial
20:00 Człowiek w żelaznej masce - historyczny
22:40 Pierwsza piątka - komedia
00:55 Zabójcza broń odc. 8 s. 1 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 2
06:45 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 3
07:25 Kacze opowieści odc. 31 - serial
07:50 Kaczor Donald przedstawia odc. 59 - serial
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 60 - serial
09:00 V.I.P. odc. 11 s. 3 - serial
10:00 Esmeralda odc. 41 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 171 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 166 - serial
13:00 Galileo odc. 652
14:00 Galileo odc. 653
15:00 Dom nie do poznania odc. 236
16:00 Esmeralda odc. 42 - telenowela
17:00 Detektywi w akcji odc. 172 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 358 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 359 - serial
20:00 Mecenas Lena Barska odc. 8 - serial
21:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 148 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 149 - serial
23:00 Klucz do koszmara - horror
01:10 Powrót wilka czarnego - dokumentalny

HITY DNIA

**„World War Z”
(2013r.) TVN 20:00**

Gerry Lane wiezie spokojne życie u boku rodziny. Pewnego dnia na świecie zaczyna rozprzestrzeniać się wirus zamieniający ludzi w zombie. Gerry dołącza do zespołu ONZ, który próbuje zwalczyć epidemię.

**„Człowiek w żelaznej masce”
(1998r.) TVN 7 20:00**

Związani obietnicą „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego” muszkietierowie postanawiają zemścić się na okrutnym królu, osadzając na tronie jego brata, przetrzymywanego w więzieniu w żelaznej masce.

puls

15:45 Lekarze na start

06:00 To moje życie! odc. 168 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 19 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 22 s. 3 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 7 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 15 s. 10 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 7 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 8 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 12 s. 4 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 265 - telenowela
14:45 Królowa serc odc. 17 - telenowela
15:45 Lekarze na start odc. 6 - serial
16:30 Lekarze na start odc. 7 - serial
17:15 Wojny magazynowe: Kanada odc. 27 - serial
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 23 - serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 334 s. 15 - serial
20:00 Zastępca - sensacyjny
21:55 Prowokacja - sensacyjny
23:35 Ostatni skaut - sensacyjny
01:55 Zobacz to!

TVP KULTURA

12:05 Wielka miłość Balzaka

08:00 Dziennik filozofa odc. 60
08:10 Kronos odc. 4
09:00 Informacje kulturalne
09:25 Duże zwierzę - obyczajowy
10:45 Którędy po sztukę odc. 62
11:00 Wielka miłość Balzaka odc. 1 - serial
12:05 Wielka miłość Balzaka odc. 2 - serial
13:05 Informacje kulturalne
13:20 Dni Grażyny Bacewicz - I Koncert skrzypcowy i „Pensieri notturni”
13:50 Witold Lutosławski - IV Symfonia
14:30 Engagement - obyczajowy
15:40 Pegaz odc. 56
16:45 Duże zwierzę - obyczajowy
18:05 Studio Kultura - rozmowy
18:25 Przyjaciele na 33 obroty - dokumentalny
19:35 Biennale Malarstwa Bielska Jesień 2017
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 74
20:25 Marzenia o karierze - komedia muzyczna
22:05 Tygodnik kulturalny
22:45 Dziennik filozofa odc. 60
23:00 Dominik Wania Trio - Ravel
00:15 Działalność Navarony - wojenny

TVP HISTORIA

17:55 Czas honoru

06:50 Był taki dzień odc. 359
06:55 Londyńskie dni generała Sikorskiego - serial
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 54
08:35 Allewizja odc. 53
09:25 Znak orła odc. 4 - serial
10:00 Artysta i niepokój wieku. Henryk Sienkiewicz, 1846-1916 - dokumentalny
11:05 Wszystkie kolory świata odc. 17 - serial
12:05 Taśmy bezpieki odc. 27
12:35 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 16 - serial
13:05 Podróż z historią odc. 37
13:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
14:15 Sensacje XX wieku odc. 2
15:05 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego odc. 13
15:40 Pompeje: piwnica szkieletów - dokumentalny
16:50 Obrona Lwowa - dokumentalny
17:55 Czas honoru odc. 45 - serial
18:55 Z archiwum IPN odc. 49
19:35 Sensacje XX wieku odc. 3
20:25 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 13
20:55 Odtajnione akcje szpiegowskie odc. 6 - serial
21:50 Boża podszełka odc. 11 - serial
23:00 Szerokie tory odc. 124
23:35 Ośmiornica odc. 48 s. 6 - serial
00:45 Ulańska ballada odc. 3 - przygodowy

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 13 - serial
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 X Międzynarodowy Kongres - Katolicy i Niepodległość - szanse i zagrożenia
10:15 X Międzynarodowy Kongres - Katolicy i Niepodległość - szanse i zagrożenia
10:45 X Międzynarodowy Kongres - Katolicy i Niepodległość - szanse i zagrożenia
11:15 X Międzynarodowy Kongres - Katolicy i Niepodległość - szanse i zagrożenia
11:50 Przypowieści Jezusa - serial
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Proces przeciwko szatanowi - obyczajowy
14:00 Święty na każdy dzień
14:05 Świt nadziei - dokumentalny
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Kierunek Syberia odc. 3 - serial
17:00 Fundusze Europejskie odc. 5
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Jesteśmy katolikami odc. 8 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Józef z Egiptu odc. 27

HITY DNIA

**„Szefowie wrogowie”
(2011r.) TVN 22:00**

Dla Nicka (Jason Bateman), Kurta (Jason Sudeikis) i Dale’a (Charlie Day), jedyne co uczyniłoby ich codzienną harówkę bardziej znośną, to posiekanie ich nieznośnych szefów na kawałki.

**„Powrót do przyszłości III”
(1990r.) TV Puls 12:55**

Dalsze przygody Marty’ego i ekscentrycznego profesora Browna. Tym razem Marty, by ratować przyjaciela, musi przenieść się w realia Dzikiego Zachodu.

TVP 1

14:15 Ojciec Mateusz

05:35 Jaka to melodia?
06:05 Sprawa dla reportera
07:00 Naszaarmia.pl odc. 292
07:30 Rok w ogrodzie
07:50 Rok w ogrodzie extra odc. 14
08:10 Zawodowcy - western
10:15 Ptaki ciemnistych krzewów.
Utracone lata odc. 1 - serial
11:10 Ptaki ciemnistych krzewów.
Utracone lata odc. 2 - serial
12:05 Studio Raban odc. 10
12:35 Rolnik szuka żony odc. 11 s. 4
13:35 Okrasa łamie przepisy odc. 168
14:15 Ojciec Mateusz odc. 238 - serial
15:00 Zagadka hotelu Grand odc. 24 s. 3 - serial
15:55 Puchar Świata w Ruce - skoki narciarskie
16:15 Puchar Świata w Ruce - skoki narciarskie
17:20 Teleexpress
17:25 Puchar Świata w Ruce - skoki narciarskie
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 76
18:55 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Komisarz Alex odc. 128 - serial
21:10 Chiński zodiak - sensacyjny
23:05 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia
01:05 Życie jest piękne - komediodramat

TVP 2

20:05 The Voice of Poland

05:55 Dzika przyroda Bliskiego i Środkowego Wschodu odc. 3
07:00 M jak miłość odc. 1330 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:15 Łajk! odc. 36
10:35 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
10:40 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
12:20 Barwy szczęścia odc. 1745 - serial
12:50 Barwy szczęścia odc. 1746 - serial
13:20 Podróże z historią odc. 44
14:00 Familiada
14:40 Było, nie minęło - ekstra
15:25 Pierwsza randka odc. 24
16:25 Bake off - Ale ciacho!
17:30 Bake off - Ale przepis
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:05 The Voice of Poland odc. 18 s. 8
22:40 Miasto skarbów odc. 11 - serial
23:40 Grupa specjalna „Kryzys” odc. 6 - serial
00:35 Gang dzikich wieprzy - komedia

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:35 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1028
11:00 Na Wspólnej odc. 2584 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2585 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2586 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2587 - serial
12:50 Mali giganci odc. 3 s. 3
14:50 MasterChef odc. 11 s. 6
16:25 Kobieta na krańcu świata odc. 3 s. 9
17:00 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 16
18:00 36,6 °C odc. 12 s. 2
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:40 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 12
19:45 Uwaga! odc. 5142
20:00 Mam talent odc. 12 s. 10
22:00 Szefowie wrogowie - komedia
00:05 World War Z - sensacyjny

POLSAT

20:05 Piksel

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 My 3 Rozrywka
08:15 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 15 - serial
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 16 - serial
09:15 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 31 - serial
09:45 Przygody Kota w butach odc. 27 - serial
10:10 Ewa gotuje odc. 318
10:50 Król Artur - przygodowy
13:35 Ewolucja - komedia
15:45 Kabaret na żywo odc. 30
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 121
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 122
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 423 - serial
20:05 Piksele - komedia
22:30 Taxi 4 - komedia sensacyjna
00:20 Legion - horror

7 tvn

19:00 Showtime

05:45 Ukryta prawda odc. 81 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Druga szansa odc. 12 - serial
09:55 Druga szansa odc. 13 - serial
10:55 Brzydula odc. 157 - serial
11:25 Brzydula odc. 158 - serial
12:00 Brzydula odc. 159 - serial
12:35 Brzydula odc. 160 - serial
13:05 Brzydula odc. 161 - serial
13:40 Brzydula odc. 162 - serial
14:15 Kosmiczny mecz - komedia
16:00 Człowiek ze stali - sensacyjny
19:00 Showtime - komedia
21:05 Ojciec chrzestny III - sensacyjny
00:40 Tabloid: historia sekskandalu - dokumentalny

4

06:00 Kacze opowieści

06:00 Kacze opowieści odc. 32 - serial
06:35 Kacze opowieści odc. 33 - serial
07:00 Kacze opowieści odc. 34 - serial
07:35 Kacze opowieści odc. 35 - serial
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 1 - serial
08:25 Kaczor Donald przedstawia odc. 2 - serial
08:55 Gryf z krainy ciemności - fantastyczny
10:40 Policjantki i policjanci odc. 355 - serial
11:40 Policjantki i policjanci odc. 356 - serial
12:40 Policjantki i policjanci odc. 357 - serial
13:50 STOP Drogówka odc. 167
14:50 Camp Rock - komedia muzyczna
16:50 Zaginiony łódź - przygodowy
19:00 Galileo odc. 654
20:00 Policjantki i policjanci odc. 358 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 359 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 150 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 151 - serial
00:00 Tajemniczy anioł - sensacyjny

puls

20:00 Ostatni skaut

06:00 Niesamowite! odc. 11 - serial
06:30 Niesamowite! odc. 12 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 34 s. 3
07:50 Lekarze na start odc. 44 - serial
08:35 Lekarze na start odc. 45 - serial
09:10 Lombard. Życie pod zastaw odc. 5 - serial
10:05 Lombard. Życie pod zastaw odc. 6 - serial
11:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 7 - serial
12:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 8 - serial
12:55 Powrót do przyszłości III - komedia
15:35 Piękna i bestia - fantastyczny
17:50 Król Skorpion III: Odkupienie - sensacyjny
20:00 Ostatni skaut - sensacyjny
22:05 Inferno: Piekielna walka - sensacyjny
00:00 Naznaczone: rozdział 3 odc. 3 - horror

TVP KULTURA

13:35 Barwy ochronne

08:00 Szalerstwo Majki Skowron odc. 6 - serial
08:40 Szalerstwo Majki Skowron odc. 7 - serial
09:20 Informacje kulturalne
09:35 Tyle słońca w całym mieście. Niezapomniane przeboje Anny Jantar
10:35 Pies na środku drogi - obyczajowy
11:25 Vistuliada odc. 6
12:00 Tygodnik kulturalny
12:55 Szlakiem Kolberga odc. 18
13:35 Barwy ochronne - dramat obyczajowy
15:15 Którędy po sztukę odc. 62
15:25 Wydarzenie aktualne
16:00 Wstęp do filmu odc. 10
16:05 Zawiescie czerwone latarnie - dramat
18:20 Dranie w kinie odc. 13
19:00 Jubileuszowy Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga - transmisja z Filharmonii Śląskiej w Katowicach
21:45 Pod elektrycznymi chmurami - dramat
00:10 Utopia odc. 3 - serial

TVP HISTORIA

10:10 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 360
06:55 Wszystkie kolory świata odc. 16 - serial
07:55 Zakochaj się w Polsce odc. 13
08:25 Dziedzictwo regionów odc. 7
08:50 „...swego nie znacie...” - katalog zabytków odc. 45
09:15 Gazda z Diabelnej odc. 4
10:10 Okrasa łamie przepisy odc. 119
10:40 Ginące cywilizacje odc. 15 - serial
11:45 Wielka piątka Azji odc. 1 - serial
12:55 Sekrety wykute w kamieniu odc. 5 - serial
14:00 Szerokie tory odc. 109
14:35 Wielka gra odc. 39
15:35 Spór o historię odc. 52
16:25 Ulańska ballada odc. 3 - przygodowy
17:20 „Dziedzictwo” odc. 3
18:00 Ród Gąsieniców odc. 4
19:15 Zagubiony żołnierz Hitlera - dokumentalny
20:20 Lalka odc. 7 - serial
21:50 Odtajnione akcje szpiegowskie odc. 6 - serial
22:45 Piwna historia - dokumentalny
23:25 Ostatni bej Bałkanów odc. 2 - dokumentalny
01:10 Był bunt - dokumentalny
02:20 Polskie bitwy odc. 1 - dokumentalny

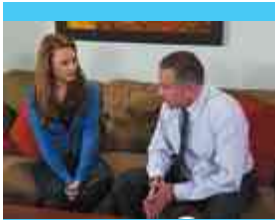
TRAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 X Międzynarodowy Kongres - Katolicy i Niepodległość - szanse i zagrożenia
10:30 X Międzynarodowy Kongres - Katolicy i Niepodległość - szanse i zagrożenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Kościół w potrzebie
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Józef z Egiptu odc. 27 - serial
14:40 Effetha - okno na świat - dokumentalny
15:30 Ziemia Święta - ziemia bez chrześcijan - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 Próba wiary - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone z udziałem gości z X Międzynarodowego Kongresu "Katolicy i Niepodległość - szanse i zagrożenia"
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Boscy poszukiwacze

TVP 1

05:35 Klan

05:35 Klan odc. 3209 - telenowela
 06:10 Słownik polsko@polski
 06:35 Pełnosprawni
 07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
 08:00 Tydzień
 08:40 Ziarno odc. 638
 09:15 Jak to działa? odc. 147
 09:40 Biblia odc. 41 - serial
 10:40 Zakochaj się w Polsce odc. 50
 11:10 Weterynarze z sercem odc. 25 - serial
 11:40 Sekrety mnichów odc. 22
 11:55 Między ziemią a niebem
 12:00 Aniol Pański
 12:15 Między ziemią a niebem
 13:05 Wielkie migracje zwierząt odc. 1 - serial
 14:00 Halo, tu Pjongczang odc. 2
 14:20 Puchar Świata w Ruce - skoki narciarskie
 15:00 Puchar Świata w Ruce - skoki narciarskie
 15:55 Teleexpress
 16:00 Puchar Świata w Ruce - skoki narciarskie
 17:35 Komisarz Alex odc. 128 - serial
 18:40 Jaka to melodia?
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport
 20:05 Pogoda
 20:15 Dziewczyny ze Lwowa odc. 25 - serial
 21:10 Rolnik szuka żony odc. 12 s. 4
 22:10 Jak ona to robi? - komedia
 23:50 Chiński zodiak - sensacyjny
 01:45 Jaka to melodia?

TVP 2

20:05 Gang dzikich wieprzy

06:10 Słowo na niedzielę
 06:25 Podróże z historią odc. 34
 07:00 M jak miłość odc. 1331 - serial
 08:00 Pytanie na śniadanie
 09:25 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
 09:40 Puchar Świata w Ruce - biegi narciarskie
 10:50 Barwy szczęścia odc. 1747 - serial
 11:20 Barwy szczęścia odc. 1748 - serial
 11:55 The Voice of Poland - Live
 14:00 Familiada
 14:40 Koło fortuny
 15:10 Bake off - Ale przepis
 15:25 Na sygnale odc. 163 - serial
 16:00 Junior Eurowizja 2017
 18:25 Panorama
 19:00 Sport-telegram
 19:10 Pogoda
 19:20 Na dobre i na złe - 18 lat! - serial
 19:25 Lajk! odc. 13
 20:05 Gang dzikich wieprzy - komedia
 21:55 Aniol śmierci - dramat historyczny
 23:40 Adrenalina - sensacyjny
 01:15 Mój Nikifor - obyczajowy

tvn

11:30 Diagnoza

05:45 Mango - Telezakupy
 07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 39
 08:25 Akademia ogrodnika odc. 46
 08:30 Dzień Dobry TVN odc. 1029
 11:00 Co za tydzień odc. 827
 11:30 Diagnoza odc. 12 - serial
 12:30 Druga szansa odc. 11 s. 4 - serial
 13:30 Mam talent odc. 12 s. 10
 15:20 Azja Express odc. 12 s. 2
 16:55 Spotkanie ze smakiem
 17:05 Mali giganci odc. 4 s. 3
 19:00 Fakty
 19:25 Sport
 19:35 Pogoda
 19:40 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 13
 19:45 Uwaga! odc. 5143
 20:00 MasterChef odc. 12 s. 6
 21:35 Troja - przygodowy
 00:55 Szeffowie wrogowie - komedia
 03:05 Uwaga! odc. 5143

POLSAT

08:55 Sezon na misia

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:45 My 3
 08:10 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 17 - serial
 08:40 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 32 - serial
 08:55 Sezon na misia - animowany
 10:50 Finn sam w domu - świąteczny skok - komedia
 12:50 Piksele - komedia
 15:05 Krokodyl Dundee II - komedia
 17:35 Nasz nowy dom odc. 106
 18:35 Dom pełen zmian odc. 7 - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Państwo w państwie odc. 250
 20:00 W rytmie serca odc. 13 - serial
 21:05 XXII Rybnicka Jesień
 Kabaretowa - Ryjek 2017
 00:05 Mission: Impossible - Rogue Nation - sensacyjny

7 tvn

20:00 Tango i Cash

05:30 Ukryta prawda odc. 82 - serial
 06:30 Mango - Telezakupy
 08:35 Druga szansa odc. 1 s. 2 - serial
 09:35 Druga szansa odc. 2 s. 2 - serial
 10:35 Druga szansa odc. 3 s. 2 - serial
 11:35 Brzydula odc. 163 - serial
 12:05 Brzydula odc. 164 - serial
 12:35 Brzydula odc. 165 - serial
 13:05 Brzydula odc. 166 - serial
 13:35 Beethoven III - komedia
 15:40 Piramida strachu - przygodowy
 18:00 Oszuści odc. 3 - serial
 19:00 Zabójcza broń odc. 8 s. 1 - serial
 20:00 Tango i Cash - sensacyjny
 22:15 Zabójcza broń odc. 9 s. 1 - serial
 23:15 Krytyczna decyzja - sensacyjny
 02:00 Miasto zła odc. 2 s. 1 - serial

4

11:00 Galileo

06:00 Kacze opowieści odc. 36 - serial
 06:35 Kacze opowieści odc. 37 - serial
 07:00 Kacze opowieści odc. 38 - serial
 07:35 Kaczor Donald przedstawia odc. 3 - serial
 08:00 Camp Rock - komedia muzyczna
 10:00 Galileo odc. 653
 11:00 Galileo odc. 654
 12:00 119 dni na Pacyfiku - dramat obyczajowy
 13:55 Zaginiony łód - przygodowy
 16:05 Stalingrad - dramat wojenny
 19:00 Galileo odc. 655
 20:00 Niebezpieczna dzielnica - sensacyjny
 21:50 Mecenasa Lena Barska odc. 9 - serial
 22:50 Kruk IV - horror
 00:55 STOP Drogówka odc. 167
 01:55 9. miesiąc odc. 14 - serial

TV puls

20:00 Kroniki Riddicka

06:00 Co ludzie powiedzą? odc. 5 s. 3 - serial
 06:40 Co ludzie powiedzą? odc. 6 s. 3 - serial
 07:25 Powrót do przyszłości III - komedia
 09:45 Dziesiąte królestwo odc. 4 - serial
 11:35 Dziesiąte królestwo odc. 5 - serial
 13:25 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
 14:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
 15:50 Królewskie święta - komedia
 17:40 Fred Claus - brat Świętego Mikołaja - komedia
 20:00 Aleksander - dramat historyczny
 23:30 Król Skorpion III: Odkupienie - sensacyjny
 01:35 Wikingowie odc. 6 - serial

TVP KULTURA

18:10 Syberiada polska

08:00 Szaleństwo Majki Skowron odc. 8 - serial
 08:40 Szaleństwo Majki Skowron odc. 9 - serial
 09:30 Prokofiew - dziennik sowiecki 1927 - dokumentalny
 10:40 Scena klasyczna. Młody Chopin odc. 9
 11:30 Trzeci punkt widzenia odc. 212
 12:10 Dzień wielkiej ryby - obyczajowy
 13:30 Chuligan literacki
 14:10 La Favorite
 17:00 Pomniki historii odc. 61 - serial
 17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 499
 18:05 Dwa księżycy - obyczajowy
 20:35 Fotograf - thriller
 22:35 Pegaz odc. 45
 23:05 Trzeci punkt widzenia odc. 212
 23:40 Eres z Altaju - dokumentalny
 00:40 Dominik Wania Trio - Ravel

TVP HISTORIA

18:00 Ród Gąsieniców

06:50 Był taki dzień odc. 361
 06:55 Wszystkie kolory świata odc. 17 - serial
 08:00 Za ołowianą bramą. Kardynał Józef Mindszenty - dokumentalny
 09:10 Przylbice i kaptury odc. 5 - serial
 10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 141
 10:45 Ginące cywilizacje odc. 16 - serial
 12:00 Wisła od źródła do ujścia odc. 1 - serial
 13:10 Pompeje: piwnica szkieletów - dokumentalny
 14:20 Szerokie tory odc. 95
 14:50 Księżna Łowicka - dramat historyczny
 16:30 Wielka gra odc. 40
 17:30 Ex libris
 18:00 Ród Gąsieniców odc. 5 - serial
 19:00 Z archiwum IPN odc. 13
 19:40 Klucze pozostawić w drzwiach
 20:20 Polskie bitwy odc. 1 - dokumentalny
 22:10 Czwarta dzielnica - dokumentalny
 23:15 Putin wiecznie żywy - dokumentalny
 00:55 Tajemnice Stonehenge - dokumentalny

TRWAM

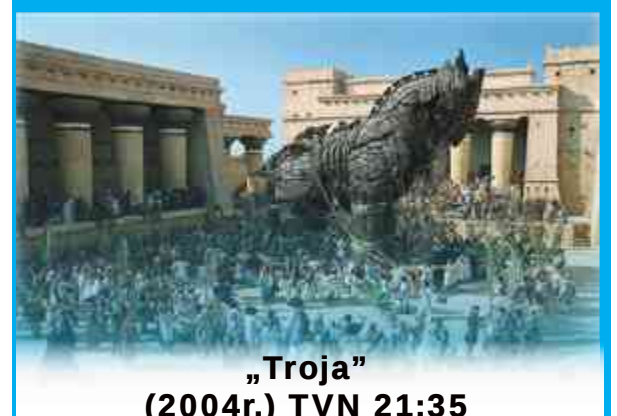
08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
 08:05 Polski punkt widzenia
 08:25 Święty na każdy dzień
 08:30 Z Parlamentu Europejskiego
 09:00 Myśląc ojczyzna
 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
 09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
 09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
 10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
 10:40 Śladami apostoła Pawła odc. 6 - serial
 11:35 Największe przeboje Pana Boga - Pieśni wolności - dokumentalny
 12:00 Aniol Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
 12:20 Wieś - to też Polska
 13:00 Konferencja: Pamięć i Nadzieja
 15:00 Uśmiechnij się z Kiepurą - Zakochany świat Jana Kiepury
 16:00 Informacje dnia
 16:10 Koncert życzeń
 17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
 17:30 Okiem kamery
 18:00 Aniol Pański
 18:05 Informacje dnia
 18:15 Rozmowy niedokończone
 19:25 Retrospekcja
 19:30 Brat Ogień odc. 15 - serial
 20:00 Informacje dnia
 20:20 Różaniec
 20:50 Myśląc ojczyzna
 21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
 21:20 Informacje dnia
 21:40 Samson i Dalila odc. 5 - serial
 22:30 Vatican Magazine

HITY DNIA

„Aleksander” (2004r.) TV Puls 20:00

Aleksander Wielki spełnił oczekiwania chorobliwie ambitnej matki i stał się niekwestionowanym władcą starożytnego świata. Obszar pod jego panowaniem rozciągał się od Grecji po Indie.

„Troja” (2004r.) TVN 21:35

Bardzo swobodna adaptacja wątków „Iliady” Homera. Menelaos, król Sparty, i Agamemnon, król Myken, wyruszają do Troi, by uwolnić Helenę, żonę tego pierwszego, którą wywiózł tam król Lewkios Parys.

TVP 1

10:10 Doktor Quinn

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Okrasa łamie przepisy odc. 168
09:10 Rok w ogrodzie
09:35 Rok w ogrodzie extra odc. 14
09:50 Łap start-up odc. 9
10:10 Doktor Quinn odc. 15 - serial
11:05 Downton Abbey odc. 9 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się oplaca
12:55 Dziką Iberia odc. 3 - serial
14:00 Elif odc. 142 - serial
14:55 Program rozrywkowy
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 41 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3210 - telenowela
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 77
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Brat naszego Boga
21:55 Nigdy nie mów nigdy - sensacyjny
00:15 Gol Ekstra

TVP 2

05:55 Rodzinka.pl

05:55 Rodzinka.pl odc. 187 - serial
06:30 Z tej śmierci wyrosło dobro - dokumentalny
07:05 M jak miłość odc. 173 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia odc. 1748 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 492 - serial
12:50 Tylko z tobą odc. 31 - serial
13:50 Na sygnale odc. 87 - serial
14:25 Czarne chmury odc. 9 - serial
15:30 O mnie się nie martw odc. 90 s. 7 - serial
16:30 Kolo fortuny
17:05 Nadzieja i miłość odc. 61 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia odc. 1748 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1749 - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 16 - serial
20:50 M jak miłość odc. 1332 - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - dokumentalny
21:50 Tajemnica Elise odc. 1 - serial
22:55 Tajemnica Elise odc. 2 - serial
00:05 Prawdziwe oblicze Arabii Saudyjskiej - dokumentalny

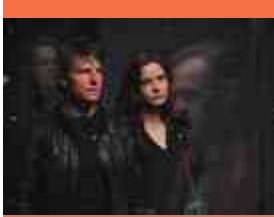
tvn

12:00 Szkoła

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 14 s. 12
07:50 Spotkanie ze smakiem
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2132
10:55 Ukryta prawda odc. 840 - serial
12:00 Szkoła odc. 492 - serial
13:00 19+ odc. 193 - serial
13:30 Szpital odc. 729 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 5
15:30 Szkoła odc. 493 - serial
16:30 19+ odc. 194 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 841 - serial
18:00 Szpital odc. 730 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:49 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 14
19:50 Uwaga! odc. 5144
20:10 Doradca smaku odc. 14
20:15 Na Wspólnej odc. 2588 - serial
20:55 Milionerzy odc. 106
21:30 Druga szansa odc. 12 s. 4 - serial
22:30 Ślub od pierwszego wejrzenia odc. 12 s. 2 - serial
23:30 Troja - przygodowy

POLSAT

20:10 Mission Impossible

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 563 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 772 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 773 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 70 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 362 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 290 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 691 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2576 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 737 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3518
16:30 Na ratunek 112 odc. 61 - serial
17:00 Gliniarze odc. 169 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2577 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 424 - serial
20:10 Mission: Impossible - Rogue Nation - sensacyjny
22:55 Lekcja przetrwania - thriller
01:20 13 godzin: Tajna misja w Benghazi - wojenny

HITY DNIA

„Bill”
(2007r.) TVN 20:00

Billowi nie układa się życie zawodowe i prywatne. Mężczyzna próbuje odzyskać względy żony, która ma romans. Pewien zbuntowany nastolatek przychodzi mu z pomocą.

„Lekcja przetrwania”
(1997r.) Polsat 22:55

Miliarder Charles towarzyszy żonie, modelce, oraz grupie fotografów w podróży na Alaskę. Artysta Robert zaprasza go na wyprawę, która zmienia się w walkę o przetrwanie, gdy samolot ulega wypadkowi.

7 tvn

09:10 Brzydula

05:20 Ukryta prawda odc. 83 - serial
06:20 Szpital odc. 199 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 132 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 17 s. 2 - serial
09:10 Brzydula odc. 165 - serial
09:45 Brzydula odc. 166 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 474 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 133 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 373 - serial
14:55 Szpital odc. 200 - serial
15:55 Druga szansa odc. 4 s. 2 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 18 s. 2 - serial
17:55 Brzydula odc. 167 - serial
18:30 Brzydula odc. 168 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 475 - serial
20:00 Bill - komedia
22:00 Nie z tego świata odc. 12 s. 5 - serial
23:00 Mucha - horror
01:05 Ukryta prawda odc. 83 - serial

4

21:00 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 3
06:45 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 4
07:25 Kacze opowieści odc. 39 - serial
07:50 Kaczor Donald przedstawia odc. 4 - serial
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 5 - serial
09:00 V.I.P. odc. 12 s. 3 - serial
10:00 Esmeralda odc. 42 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 172 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 167 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 168 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 41
15:00 Dom nie do poznania odc. 237
16:00 Esmeralda odc. 43 - telenowela
17:00 Detektywi w akcji odc. 173 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 359 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 360 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 152 - serial
21:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 8 - serial
21:30 Śmierć na 1000 sposobów odc. 9 - serial
22:00 Galileo odc. 654
23:00 Galileo odc. 655
00:00 STOP Drogówka odc. 167

puls

19:30 Gwiazdy lombardu

06:00 To moje życie! odc. 169 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 20 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 23 s. 3 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 7 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 16 s. 10 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 7 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 9 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 13 s. 4 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 266 - telenowela
14:45 Królowa serc odc. 18 - telenowela
15:45 Lekarze na start odc. 7 - serial
16:30 Lekarze na start odc. 8 - serial
17:15 Wojny magazynowe: Kanada odc. 28 - serial
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24 - serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 25 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 335 s. 15 - serial
20:00 Strażnik czasu - film SF
21:55 Zastępca - sensacyjny
23:50 Red Rock West - thriller
01:55 Taki jest świat odc. 34 s. 3

TVP KULTURA

13:25 Umarłem, aby żyć

08:00 Dziennik filozofa odc. 61
08:10 Scena klasyczna. Młody Chopin odc. 9
09:00 Kontrakt - obyczajowy
11:00 Wielka miłość Balzaka odc. 3 - serial
12:15 Wielka miłość Balzaka odc. 4 - serial
13:25 Umarłem, aby żyć - wojenny
15:10 Zaliczenie - obyczajowy
15:45 Studio Kultura - niedziela z... odc. 499
16:40 Kontrakt - obyczajowy
18:35 Studio Kultura - rozmowy
18:50 Witamy w latach 80. odc. 4 - serial
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Projekt Nim - dokumentalny
22:10 Którędy po sztuce odc. 63
22:15 Stefan Gierowski
22:45 Dziennik filozofa odc. 61
22:55 Dotyk grzechu - obyczajowy
01:10 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

19:00 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 362
07:00 Obrona Lwowa - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 55
08:35 Enklawy dzikiej przyrody odc. 4 - serial
09:10 Znak orła odc. 5 - serial
09:45 Królowa Panoram - dokumentalny
10:50 Sekrety wykute w kamieniu odc. 5 - serial
11:55 Po własnym pogrzebie - wojenny
13:20 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 13
13:50 Sensacje XX wieku odc. 3
14:50 Encyklopedia II wojny światowej odc. 72 - serial
15:25 Spór o historię odc. 155
16:15 Wisła od źródła do ujścia odc. 1 - serial
17:15 Ex libris
17:45 Czas honoru odc. 46 - serial
18:40 Flesz historii
19:00 Sensacje XX wieku odc. 4
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Największe oblężenia średniowiecza odc. 4 - dokumentalny
21:30 Boża podszewka odc. 12 - serial
22:40 Stara granica - dokumentalny
23:10 Tiara króla Sejtafernesa, czyli z pozdrowieniami z morza dla Luwru - dokumentalny
23:45 Oblicza Afryki odc. 4 - dokumentalny
01:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 55

TRAM

08:00 Podróż Apostolska Ojca Świętego Franciszka do Mjanmy
08:40 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Poczłówa z Indii - Chennai - miasto św. Tomasza Apostoła - dokumentalny
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Uśmiechnij się z Kiepurą - Zakochany świat Jana Kiepury
13:20 Koncert życzeń
14:10 Piękna i Bestia - przygodowy
15:40 Poczłówa z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktaria polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie - serial
17:20 Przypowieści Jezusa - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przypadki Monster Trucków odc. 21 - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Domostwa naszych parafian - dokumentalny
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa

TVP 1

10:10 Doktor Quinn

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisariat - serial
09:10 Weterynarze z sercem odc. 25 - serial
09:40 Nienasyceń odc. 3
10:10 Doktor Quinn odc. 16 - serial
11:05 Downton Abbey odc. 10 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się oplaca
12:55 Dzika Iberia odc. 4 - serial
14:00 Elif odc. 143 - serial
14:55 Program rozrywkowy
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 42 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3211 - telenowela
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 78
18:55 Komisariat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 S.W.A.T. - jednostka specjalna odc. 3 - serial
21:35 Magazyn śledczy Anity Gargas odc. 51
22:05 El Principe - dzielnica zła odc. 47 - serial
23:00 Miasto gniewu odc. 10 - serial
23:40 Anno Domini - Biblii ciąg dalszy odc. 4 - serial
00:35 Szybszy od błyskawicy - komedia sensacyjna

TVP 2

06:05 Rodzinka.pl

06:05 Rodzinka.pl odc. 188 s. 9 - serial
06:35 Program ekumeniczny
07:00 M jak miłość odc. 174 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:15 Barwy szczęścia odc. 1749 - serial
11:50 Na dobre i na złe odc. 493 - serial
12:50 Tylko z tobą odc. 32 - serial
13:50 Na sygnale odc. 88 - serial
14:25 Cuda z odzysku - urząd mieszkanie za darmo odc. 2
15:20 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 16 - serial
15:30 M jak miłość odc. 1332 - serial
16:30 Kolo fortuny odc. 68 s. 3
17:05 Nadzieja i miłość odc. 62 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia odc. 1749 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1750 - serial
20:40 Na dobre i na złe - 18 lat! - serial
20:50 M jak miłość odc. 1333 - serial
21:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - dokumentalny
21:55 Magazyn Ekspresu
23:00 Ikona - dokumentalny
00:05 Miasto skarbów odc. 11 - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 15 s. 12
07:50 Doradca smaku odc. 14
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2133
10:55 Ukryta prawda odc. 841 - serial
12:00 Szkoła odc. 493 - serial
13:00 19+ odc. 194 - serial
13:30 Szpital odc. 730 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 5
15:30 Szkoła odc. 494 - serial
16:30 19+ odc. 195 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 842 - serial
18:00 Szpital odc. 731 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:49 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 15
19:50 Uwaga! odc. 5145
20:10 Doradca smaku odc. 11
20:15 Na Wspólnej odc. 2589 - serial
20:55 Milionerzy odc. 107
21:30 Diagnoza odc. 13 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 13 s. 12
23:30 Superwizjer odc. 1111
00:05 36,6 °C odc. 12 s. 2

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 564 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 774 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 775 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 71 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 558 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 291 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 692 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2577 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 738 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3519
16:30 Na ratunek 112 odc. 62 - serial
17:00 Gliniarze odc. 170 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2578 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 425 - serial
20:05 13 godzin: Tajna misja w Benghazi - wojenny
23:35 Spis drani - thriller
01:20 Gorący towar - komedia kryminalna

12:55 Sąd rodzinny

05:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1171 - serial
06:20 Szpital odc. 200 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 133 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 18 s. 2 - serial
09:10 Brzydula odc. 167 - serial
09:45 Brzydula odc. 168 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 475 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 134 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 374 - serial
14:55 Szpital odc. 201 - serial
15:55 Druga szansa odc. 5 s. 2 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 19 s. 2 - serial
17:55 Brzydula odc. 169 - serial
18:30 Brzydula odc. 170 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 476 - serial
20:00 Pogromcy mafii - dramat kryminalny
22:25 Ojciec chrzestny III - sensacyjny

11:00 Detektywi w akcji

06:00 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 4
06:45 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 5
07:25 Kacze opowieści odc. 40 - serial
07:50 Kaczor Donald przedstawia odc. 6 - serial
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 7 - serial
09:00 V.I.P. odc. 13 s. 3 - serial
10:00 Esmeralda odc. 43 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 173 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 169 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 170 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 42
15:00 Dom nie do poznania odc. 238
16:00 Esmeralda odc. 44 - telenowela
17:00 Detektywi w akcji odc. 174 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 360 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 361 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 153 - serial
21:00 Mocne uderzenie - komedia sensacyjna
23:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 3 - serial
23:30 Śmierć na 1000 sposobów odc. 4 - serial
00:00 Spadkobiercy odc. 77

HITY DNIA

„Spis drani”
(2011r.) Polsat 23:35

Allan Campbell spotyka Jonasa Arbora, który oferuje, że za darmo pozbędzie się jego pięciu nieprzyjaciół. Campbell przekazuje mężczyźnie listę drani. Następnego dnia osoby te zaczynają umierać.

„8 mila”
(2002r.) TV Puls 23:50

Mieszkający na przedmieściach Detroit chłopak stara się za pomocą muzyki wywalczyć dla siebie lepszą przyszłość.

15:45 Lekarze na start

06:00 To moje życie! odc. 170 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 21 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 24 s. 3 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 7 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 17 s. 10 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 7 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 10 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 14 s. 4 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 267 - telenowela
14:45 Królowa serc odc. 19 - telenowela
15:45 Lekarze na start odc. 8 - serial
16:30 Lekarze na start odc. 9 - serial
17:15 Wojny magazynowe: Kanada odc. 29 - serial
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 25 - serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 336 s. 15 - serial
20:00 Inferno: Piekielna walka - sensacyjny
21:55 Strażnik czasu - film SF
23:50 8. mila - dramat obyczajowy
02:05 Z Nation odc. 5 s. 2

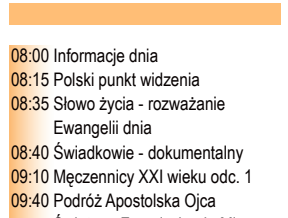
15:10 Tygodnik kulturalny

08:00 Dziennik filozofa odc. 62
08:10 Wydarzenie aktualne
08:45 Informacje kulturalne
09:05 Weiser - dramat psychologiczny
11:00 Wielka miłość Balzaka odc. 5 - serial
12:05 Wielka miłość Balzaka odc. 6 - serial
13:10 Informacje kulturalne
13:20 Którędy po sztukę odc. 63
13:35 Po własnym pogrzebie - wojenny
15:10 Tygodnik kulturalny
16:00 Weiser - dramat psychologiczny
17:45 Studio Kultura - rozmowy
18:10 Mundial. Gra o wszystko - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Noc listopadowa
22:15 Dezerterzy odc. 64
22:45 Dziennik filozofa odc. 62
22:55 Withnail i ja - komediodramat
00:55 Kochankowie mojej mamy - dramat obyczajowy

17:50 Czas honoru

06:50 Był taki dzień odc. 363
06:55 Jan Józef Lipski - dokumentalny
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 56
08:25 Enklawy dzikiej przyrody odc. 5 - serial
09:05 Znak orła odc. 5
09:40 Czarne tulipany - dokumentalny
10:40 Wielka piątka Azji odc. 1 - serial
11:45 Z archiwum IPN odc. 49
12:15 Stara granica - dokumentalny
12:50 Tłumacza króla Sejtafermes, czyli z pozdrowieniami z morza dla Luwru - dokumentalny
13:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:55 Sensacje XX wieku odc. 4
14:50 Encyklopedia II wojny światowej odc. 73 - serial
15:30 Największe oblężenia średniowiecza odc. 4 - dokumentalny
16:25 Filmowa Encyklopedia Powstań Śląskich odc. 5 - serial
16:35 Białe-czerwoni - historie niezwykle
17:00 Świadkowie nieznanych historii odc. 4
17:50 Czas honoru odc. 47 - serial
18:45 Kryptonim „Muzeum” - Szlak Armii Krajowej
19:10 Sensacje XX wieku odc. 158
19:50 Sensacje XX wieku odc. 159
20:30 Nowe Ateny odc. 64
21:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:50 Boża podszewka odc. 13 - serial
23:00 II wojna światowa na Bałkanach odc. 7 - serial
23:25 II wojna światowa na Bałkanach odc. 8 - serial
00:10 Chopin. Pragnienie miłości - melodramat

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - dokumentalny
09:10 Męczennicy XXI wieku odc. 1
09:40 Podróż Apostolska Ojca Świętego Franciszka do Mjanmy
10:00 Informacje dnia
10:20 Podróż Apostolska Ojca Świętego Franciszka do Mjanmy
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:45 Podróż Apostolska Ojca Świętego Franciszka do Mjanmy
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Na zakręcie - obyczajowy
14:05 Mojesz - 10 przykazań odc. 49 - serial
15:05 Złoto próbuje się w ogniu (1 P 1, 7)
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:15 Prosto o gospodarce odc. 7
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc o ojczyźnie
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 A gdyby tak... - obyczajowy

HITY DNIA

**„Połączenie”
(2013r.) TV Puls 20:00**

Jordan Tuner, operatorka linii alarmowej 911, niechcąca pomaga mordercy zlokalizować nastoletnią ofiarę. Kilka miesięcy później kobieta otrzymuje zgłoszenie od innej porwanej nastolatki.

**„Długi wrześnieowy weekend”
(2013r.) TVN 7 20:00**

Samotna matka nastoletniego chłopca zostaje zmuszona do udzielenia schronienia zbiegłemu więźniowi. Pobyt mężczyzny w jej domu przedłuża się, niebawem intruz staje się głową rodziny.

TVP 1

14:00 Elif

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisariat - serial
09:10 Sonda II
09:35 Mam prawo odc. 11
10:05 Doktor Quinn odc. 17 - serial
11:00 Etykieta Downton Abbey - dokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
12:55 24 godziny na sawannie afrykańskiej odc. 1 - dokumentalny
14:00 Elif odc. 144 - serial
14:55 Program rozrywkowy
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 43 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3212 - telenowela
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 79
18:55 Komisariat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Wielki test o przyrodzie odc. 53
21:55 Ziemia bezdomnych
23:00 Ścigani - sensacyjny
00:50 Naszaarmia.pl odc. 292

TVP 2

20:45 Na dobre i na złe

06:00 Rodzinka.pl odc. 189 s. 9 - serial
06:35 Pozyteczni.pl
07:05 M jak miłość odc. 175 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie Magazyn
10:50 Panorama
11:15 Barwy szczęścia odc. 1750 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 494 - serial
12:45 Tylko z tobą odc. 33 - serial
13:45 Na sygnale odc. 89 - serial
14:25 Nasz dziwny świat odc. 12 s. 2 - serial
15:20 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 16 - serial
15:30 M jak miłość odc. 1333 - serial
16:30 Kolo fortuny
17:05 Nadzieja i miłość odc. 63 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia odc. 1750 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1751 - serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 687 - serial
21:50 Na sygnale odc. 164 - serial
22:30 Dziewczyna z Jersey - komedia
00:20 O mnie się nie martw odc. 90 s. 7 - serial

tvn

21:30 Azja Express

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 13
07:50 Doradca smaku odc. 11
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2134
10:55 Ukryta prawda odc. 842 - serial
12:00 Szkoła odc. 494 - serial
13:00 19+ odc. 195 - serial
13:30 Szpital odc. 731 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 5
15:30 Szkoła odc. 495 - serial
16:30 19+ odc. 196 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 843 - serial
18:00 Szpital odc. 732 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:49 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 16
19:50 Uwaga! odc. 5146
20:10 Doradca smaku odc. 16
20:15 Na Wspólnej odc. 2590 - serial
20:55 Milionerzy odc. 108
21:30 Azja Express odc. 13 s. 2
23:00 Jack Strong - thriller
01:40 Superwizjer odc. 1111

POLSAT

18:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 565 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 776 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 777 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 559 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 292 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 693 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2578 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 739 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3520
16:30 Na ratunek 112 odc. 63 - serial
17:00 Gliniarze odc. 51 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2579 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 426 - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 528 - serial
20:40 Gorący towar - komedia kryminalna
23:05 Czego dusza zapagnie - komedia
01:00 Saga „Zmierzch” - Księżyc w nowiu - melodramat

7 tvn

07:15 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 84 - serial
06:20 Szpital odc. 201 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 134 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 19 s. 2 - serial
09:10 Brzydula odc. 169 - serial
09:45 Brzydula odc. 170 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 476 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 135 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 375 - serial
14:55 Szpital odc. 202 - serial
15:55 Druga szansa odc. 6 s. 2 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 20 s. 2 - serial
17:55 Brzydula odc. 171 - serial
18:30 Brzydula odc. 172 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 477 - serial
20:00 Długi wrześnieowy weekend - dramat obyczajowy
22:20 The Following odc. 14 s. 3 - serial
23:25 Sylwester w Nowym Jorku - komedia romantyczna
01:50 Moc magii odc. 325

4

18:00 Policjantki i policjanci

06:00 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 5
06:45 Mistrz kuchni: Juniorzy odc. 6
07:25 Kacze opowieści odc. 41 - serial
07:50 Kaczor Donald przedstawia odc. 8 - serial
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 9 - serial
09:00 V.I.P. odc. 14 s. 3 - serial
10:00 Esmeralda odc. 44 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 174 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 171 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 172 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 43
15:00 Dom nie do poznania odc. 239
16:00 Esmeralda odc. 45 - telenowela
17:00 Detektywi w akcji odc. 175 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 361 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 362 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydzielony kryminalny odc. 154 - serial
21:00 We krwi - sensacyjny
23:15 Śmierć na 1000 sposobów odc. 5 - serial
23:45 Śmierć na 1000 sposobów odc. 6 - serial
00:15 Spadkobiercy odc. 78

puls

17:45 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 171 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 22 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 1 s. 4 - serial
08:55 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 7 - serial
09:55 Napisala: morderstwo odc. 18 s. 10 - serial
10:50 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 7 - serial
11:50 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 11 s. 4 - serial
12:45 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 15 s. 4 - serial
13:40 Zbuntowany anioł odc. 268 - telenowela
14:45 Królowa serc odc. 20 - telenowela
15:45 Lekarze na start odc. 9 - serial
16:30 Lekarze na start odc. 10 - serial
17:15 Wojny magazynowe: Kanada odc. 30 - serial
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26 - serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 27 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 337 s. 15 - serial
20:00 Połączenie - thriller
21:55 Aleksander - dramat historyczny
01:25 Bez przebaczenia - western

TVP KULTURA

16:20 Wino truskawkowe

08:00 Dziennik filozofa odc. 63
08:10 Szlakiem Kolberga odc. 18
08:40 Informacje kulturalne
09:00 Wino truskawkowe - komediodramat
11:00 Wielka miłość Balzaka odc. 7 - serial
12:10 Janosik odc. 1 - serial
13:05 Urodzony po raz trzeci - wojenny
14:50 Przekładaniec - komedia
15:40 Dranie w kinie odc. 13
16:20 Wino truskawkowe - komediodramat
18:20 Studio Kultura - rozmowy
18:35 Aktorka - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Prawie jak matka - komediodramat
22:20 Pegaz odc. 57
23:15 Dziennik filozofa odc. 63
23:25 Jedna scena odc. 35
23:50 Boisko bezdomnych - obyczajowy
02:00 Alfabet polskiego performance odc. 22

TVP HISTORIA

19:15 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 364
06:55 Świadkowie nieznanych historii odc. 4
07:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 57
08:30 Enklawy dzikiej przyrody odc. 6 - serial
09:05 Znak orla odc. 6 - serial
09:45 Między Sierpniem a młotem - dokumentalny
10:40 Kozietulskiego 6 - dokumentalny
11:45 Spór o historię odc. 65 - historyczny
12:20 Górskie miary Jana Długosza - dokumentalny
12:55 Zdobywcy Karpat odc. 8 - serial
13:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:55 Sensacje XX wieku odc. 158
14:35 Sensacje XX wieku odc. 159
15:10 Encyklopedia II wojny światowej odc. 74 - serial
15:45 Tajemnice Stonehenge - dokumentalny
16:45 Bierście się, bracia, do broni
17:15 Z dziejów parlamentaryzmu odc. 1
17:50 Czas honoru odc. 48 - serial
18:50 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 17 - serial
19:15 Sensacje XX wieku odc. 37
19:50 Sensacje XX wieku odc. 115
20:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:50 Ostatnie dni dyktatora: zakazana biografia Kim Dzong Ila - dokumentalny
21:55 Boża podszewka odc. 14 - serial
23:00 Co było, a nie jest - dokumentalny
23:55 Katyń - dramat wojenny
02:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 57

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:45 Podróż Apostolska Ojca Świętego Franciszka do Mjanmy
10:45 Podróż Apostolska Ojca Świętego Franciszka do Mjanmy
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Spotkania z ekologią odc. 4
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Powrót do domu - obyczajowy
13:45 A gdyby tak... - obyczajowy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Z nami bezpiecznie odc. 14
16:50 20 lat dla świata
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Dokąd wieje wiatr - dramat obyczajowy

Dobrze zjeść

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy III Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

SAŁATKA WALDORF Z JABŁKIEM, SELEREM I ORZECHAMI

Składniki (2 porcje):

- 150 g jabłka
- sok z połowy cytryny
- 150 g selera korzeniowego
- 50 g rodzynek
- 50 g liści Rukli
- 10 połówek podprażonych orzechów włoskich
- 50 g majonezu
- do smaku czarny pieprz, cynamon, sól

Sposób wykonania:

Jabłka obrać, wyciąć gniazda nasienne, pokroić w kostkę, wymieszać z połową soku z cytryny, by nie zbrązowiały. Seler obrać i włożyć na minutę do wrzącej wody, następnie wyjąć i pokroić w cienkie słupki, wymieszać z resztą soku z cytryny i dodać do jabłek. Do wrzącej wody włożyć rodzynki i odstawić na 3 minuty. Rodzynki odcedzić i dodać do warzyw. Do majonezu dodać pieprz, sól, cynamon i wymieszać. Na rukoli ułożyć seler, jabłka, rodzynki i orzechy. Całość polać przygotowanym sosem majonezowym.

Smacznego!

Dawid Płacz

				7	5			3
	3					2		7
1	6				8	4	5	
3	4	2		8	1		9	
8								2
	1		6	2		8	3	4
	5	3	9				4	8
6		4					2	
9			8	6				

1			7		9			
		6		4	2			
4			3	6		5	9	8
7		9		2	6			
	6			1			5	
			4	7		8		9
6	7	3		5	8			2
			6	9		3		
			2		4			1

P O G O D A

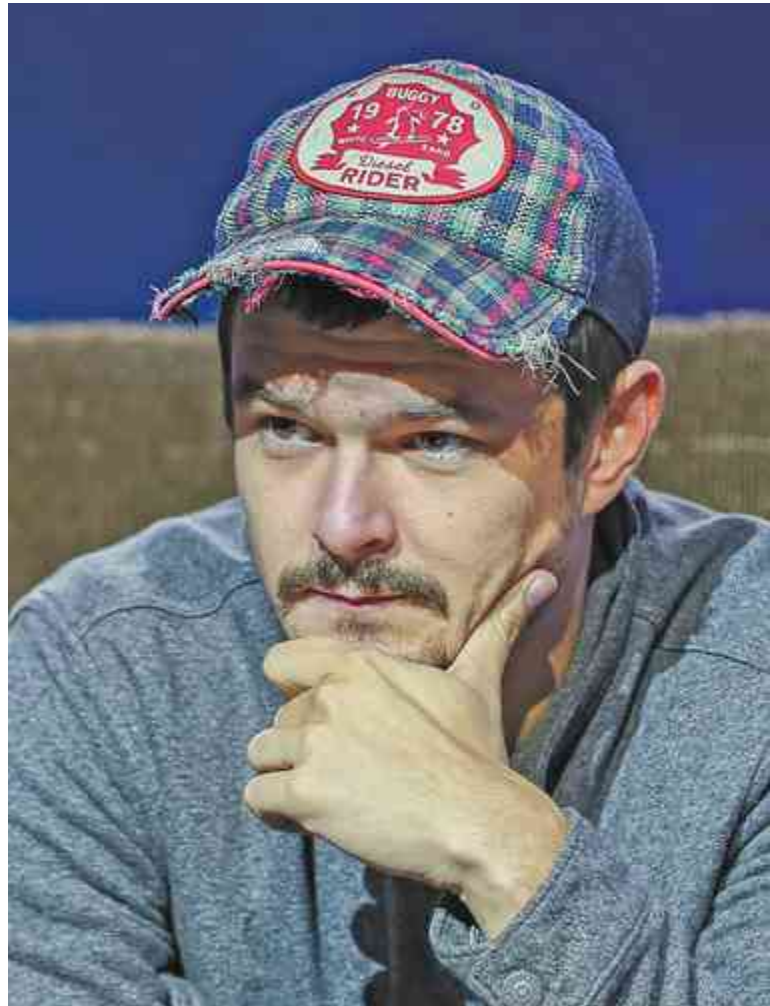
CZW. 23.11.2017	DZIEŃ temperatura: 8 opady: 0 ciśnienie: 1012 wiatr: 11	NOC 4 1,4 1017 11	°C mm hPa km/h	
PT. 24.11.2017	DZIEŃ temperatura: 9 opady: 2,1 ciśnienie: 1018 wiatr: 11	NOC 3 1 1016 12	°C mm hPa km/h	
SOB. 25.11.2017	DZIEŃ temperatura: 9 opady: 0 ciśnienie: 1014 wiatr: 13	NOC 3 3 1016 13	°C mm hPa km/h	
NIEDZ. 26.11.2017	DZIEŃ temperatura: 5 opady: 6,3 ciśnienie: 1018 wiatr: 13	NOC -4 4,2 1020 12	°C mm hPa km/h	
PN. 27.11.2017	DZIEŃ temperatura: 0 opady: 0 ciśnienie: 1020 wiatr: 11	NOC -2 1 1010 13	°C mm hPa km/h	
WT. 28.11.2017	DZIEŃ temperatura: 0 opady: 1,3 ciśnienie: 1002 wiatr: 14	NOC -3 4 1007 9	°C mm hPa km/h	
ŚR. 29.11.2017	DZIEŃ temperatura: 8 opady: 6 ciśnienie: 1004 wiatr: 7	NOC 0 2 1009 8	°C mm hPa km/h	

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Błazen, arlekin; trefniś jarmarczny	Tatarak	▼	Krótkie, zabawne opowiadanie o dowcipnym zakończeniu.	Małe, młode krowy, lani, klepy itp.	Czasomierz wywzorcowany w sekundach i minutach; stoper	▼	Do listów	Niemowlę lub mały ssak odżywiający się jeszcze mlekiem matki	▼	Adam autor książki dla młodzieży; "Wakacje z duchami"	▼							
	Med.: położnik																	
▶		▼			Geogr.: miasto w europ. części Rosji, stolica Kałmucji.	▶												
Obywatelka Kenii	▶				1			Pomieszczenie dla krów		Teren, na którym coś się odbywa, rozgrywa, dzieje; scena, widownia								
Miazga z ziemniaków							3											
▶					Płaszczyna, linia pochyła, ukośna; skos	▶		13	▼									
Żona Ozyrysa, władczyni nieba i ziemi.		4	Najprostsza samożywna roślina plechowa; alga	5	12		18	Po alfie	▶		▼							
▶		10		19	Zawodnik na hipodromie	▶												
					Świetlisty otok, aureola			6		11								
Bywa kolczasty			Otwór w ścianie	▶				W zwrotach: ani pary z ust! - milcz, zachowaj tajemnicę		Pojazd na płozach	17							
			Skupienie, koncentracja						▼		Rzeka we Włoszech, przepływa przez Florencję i Pizę.							
▶					Wypukłe nałożenie farby	▶												
					Formuła przysięgi	14				9								
Owad w paski	... i Mazury	▶						Krzyżówkowa papuga	▶		▼							
	Potrząsk na ptaki		8				7	"... do młodości"										
▶		▼		Król elfów	▶				▼		Jednostka gruntów rolnych							
				Symbol ameryku														
Cenny kamień	▶				Podstawowa jednostka kąta płaskiego	▶	16				▼							
Sznurowany but z cholewką	▶						2	Wspólny w: aerostat, aerobiont	▶		15							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Filmowa noc wigilijna

FILM ➤ W najbliższy piątek do kin wchodzi jedna z najbardziej oczekiwanych tegorocznych premier – „Cicha noc” z Dawidem Ogrodnikiem w roli głównej

Widzowie poznają historię Adama, na co dzień pracującego za granicą, który przyjeżdża na święta Bożego Narodzenia do rodzinnego domu na polskiej prowincji. Główny bohater na początku ukrywa prawdziwy powód wizyty, ale z czasem zaczyna wtajemniczać krewnych w swoje plany.

Szczególną rolę do odegrania w intrydze ma jego ojciec, brat,

z którym Adam jest w konflikcie, oraz siostra z mężem. Sytuacja komplikuje się jeszcze bardziej, gdy gość oznajmia, że zostanie ojcem. Wtedy, zgodnie z polską tradycją, na stole pojawia się alkohol. Nikt z rodziny nie spodziewa się, jak wielki wpływ na życie wszystkich będą miały dalsze wydarzenia wigilijnej nocy.

Na ekranie zobaczymy czołówkę polskiej kinematografii. W rolę Adama wcielił się Dawid Ogrodnik, znany z takich produkcji jak: „Jesteś bogiem” czy „Disco Polo”. Aktor podbił serca publiczności filmem „Chce się żyć” z 2013 roku, w którym zagrał niepełnosprawnego Mateusza Rosińskiego. W ubiegłym roku widzowie mogli oglądać go w „Ostatniej rodzinie”. Ogrodnik wcielił się w postać Tomasza Beksińskiego.

W „Cichej nocy” zagrali także inni uznani aktorzy: Arkadiusz Jakubik („Wołyń”, „Dom zły”, „Wesele”), Tomasz Schuchardt („W imię”, „Jesteś bogiem”, „Chemia”) i Tomasz Ziętek („Kamienie na szaniec”, „Konwój”).

„Cicha noc” pojawi się w kinach w całej Polsce już w najbliższy piątek.

(ToB)

fot. internet/

W „Cichej nocy” zobaczymy m.in. Dawida Ogrodnika

Golub-Dobrzyń

Artystyczne święta

Dom Kultury w Golubiu-Dobrzyniu zaprasza do udziału w konkursie rękodzieła artystycznego „W świątecznym nastroju – Boże Narodzenie 2017”.

W konkursie mogą wziąć udział uczniowie wszystkich typów szkół i zespołów twórczych.

Technika wykonania prac jest dowolna, ale każda z nich musi być opatrzona metryczką (wzór można znaleźć na stronie www.kulturagolub.eu).

Dzieła będą oceniane w trzech kategoriach: dzieci w wieku do 6 lat – „Kartki bożonarodzeniowe”, dzieci w wieku 7–12 lat – „Dekoracje na świąteczny stół” oraz młodzież i dorośli – „Wianki bożonarodzeniowe”. Termin nadsyłania prac upływa w środę 29

listopada.

Wszystkie propozycje zostaną ocenione przez jury, które wyłoni zwycięzców, na których czekać będą nagrody oraz pamiątkowe dyplomy. Laureaci w poszczególnych kategoriach wiekowych zostaną poinformowani i zaproszeni na uroczyste wręczenie nagród 15 grudnia w ramach „Przeglądu Kolęd i Pastorałek”. Od 4 grudnia w holu domu kultury będzie też dostępna wystawa konkursowych prac.

(ToB)

Rypin

Andrzejki z muzeum

Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie zaprasza w listopadzie na lekcje andrzejkowe. Zajęcia są adresowane zarówno dla dzieci, jak i młodzieży.

Na lekcje można wybrać się do końca listopada, codziennie, od poniedziałku do piątku, w godzinach pracy muzeum.

– Dowiedziecie się, jak dawniej na ziemi dobrzyńskiej wróżyli sobie chłopcy w wigilię św. Katarzyny,

a dziewczęta w wigilię św. Andrzeja, dlaczego wówczas wosk nabierał czarodziejskiej mocy, a zerwana gałązka wiśni miała wywróżyć przyszłość – wyjaśniają organizatorzy. – Zanim jednak wyruszyście do muzeum, zapytajcie w domu,

jak kiedyś wasze mamy i babcie spędzały te magiczne wieczory, jaki wróżby znały, czy spełniły ich marzenia i czy rację miał Henryk Sienkiewicz, twierdząc, że tradycję można przechowywać jak rodzinne klejnoty. Informacjami wymienimy się na spotkaniu, wspólnie ucząc się i bawiąc.

Lekcja muzealna trwa 45 minut. Bilety kosztują 2 zł od osoby. Zapisy są przyjmowane osobiście w Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie (ul. Warszawska 20) lub telefonicznie: 54 280 25 14.

(ToB)

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 24 listopada o 17.00 w kinie Nawojka, w ramach Dyskusyjnego Klubu Filmowego, będzie można obejrzeć film „Maudie”. To opowieść o życiu ludowej malarki Maud Lewis, uważanej za jedną z najważniejszych kanadyjskich artystek. Po seansie planowane jest spotkanie z artystką Jolantą Zaniewską. Bilety kosztują 10 zł.

➤ W czwartek 30 listopada MCK organizuje wieczór andrzejkowy w Bakalarce przy ul. Piłsudskiego 22. Impreza z muzyką na żywo rozpocznie się o 19.00. Bezpłatne wejściówki do odebrania w sekretariacie MCK.

➤ W sobotę 2 grudnia o 17.00 w tym samym miejscu wystąpi Mariusz Kalaga. To artysta wykonujący m.in. muzykę country. Bilety kosztują 40 zł i są do nabycia w sekretariacie MCK.

Wąbrzeźno

➤ W środę 22 listopada o 18.00 w WDK Waldemar Okoński będzie promował publikację „Okiem satyry...”. Autor katalogu jest mieszkańcem Wąbrzeźna. Pracował jako nauczyciel w Szkole Podstawowej w Orłowie i Płużnicy. Zajmował się też reklamą, projektowaniem znaczków graficznych, liternictwem oraz ilustracją. W latach 1998–2006 był radnym Rady Gminy Płużnica. Jego pasją jest malarstwo, rysunek, grafika i liternictwo. Podczas spotkania będzie możliwość nabycia publikacji w promocyjnej cenie.

We wtorek 28 listopada o 17.00 warto wybrać się na „Wąbrzeskie fajfy w andrzejkowym klimacie”. Po raz kolejny w muzyczną podróż po polskich i światowych przebojach z dawnych lat zabierze gości Paweł Maś. Wstęp wolny.

➤ W piątek 1 grudnia w godz. 17.00–18.30 odbędą się warsztaty świąteczno-animacyjne dla dzieci, które ukończyły 6 lat. Przedmiotem zajęć będzie wykonanie kolorowych bombek. Nie zabraknie też zabaw i tanecznych animacji związanych ze zbliżającymi się świętami. Zapisy są przyjmowane do 17 listopada w Dziale Animacji Kultury WDK (tel. 56 688 17 27). Należy wypełnić kartę zgłoszeniową oraz wpłacić 20 zł. Liczba miejsc ograniczona.

➤ W dniach 2–3 grudnia WDK rozpoczyna plener fotograficzny, którego motywem przewodnim będą „Jesiennie-zimowe inspiracje”. Podczas dwudniowych spotkań uczestnicy zdobędą zarówno wiedzę teoretyczną, jak i praktyczną. Zapisy trwają do 28 listopada w Dziale Animacji Kultury WDK osobiście lub pod nr. tel. 56 688 17 27, wew. 24. Więcej informacji udzieli kierownik Dorota Otremba, tel. 535 436 071.

Golub-Dobrzyń

➤ W każdą środę Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna zaprasza na bezpłatny kurs komputerowy dla osób powyżej 50. roku życia. Więcej informacji pod numerem: 56 683 24 05.

➤ Dom Kultury w Golubiu-Dobrzyniu ogłosił Przegląd Kolęd i Pastorałek „Hej kolęda, kolęda...”. Impreza odbędzie się 15 grudnia o 10.00. Zgłoszenia są przyjmowane do 7 grudnia. Uczestników oceni jury składające się z wykładowców Publicznej Szkoły Muzycznej I Stopnia w Golubiu-Dobrzyniu. Więcej informacji można znaleźć na stronie www.kulturagolub.eu.

Rypin

➤ W czwartek 23 listopada o 17.00 Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej zaprasza na promocję książki pt. „Krajobraz Ziemi Dobrzyńskiej”. Wstęp wolny.

➤ W poniedziałek 27 listopada planowane jest kolejne spotkanie Klubu Miłośników Filmów. O 18.00 w sali „Muza” Rypińskiego Domu Kultury będzie można obejrzeć „Wstrząs” z Willem Smithem w roli głównej. Wstęp wolny.

oprac. Tomasz Błaszkievicz

Cudze chwalicie, swego nie znacie

PODRÓŻE ➤ Do Gdańska warto pojechać nie tylko po to, by pospacerować po plaży. Czeka na nas wiele miejsc związanych z historią, które warto odwiedzić

Gdańsk to miasto, które od ponad 1000 lat jest świadkiem historii Polski i całego świata. To właśnie tutaj rozpoczęła się II wojna światowa. To także tu powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność, dzięki któremu Polska odzyskała po raz drugi wolność.

W tym mieście jest wiele miejsc, które warto zobaczyć. My pokażemy tylko kilka z nich. Czy najważniejszych? Niech oceni czytelnik.

Główne Miasto, inaczej gdańska starówka. Ta reprezentacyjna część Gdańska została odbudowana po zniszczeniach wojennych i pokazuje nam bogactwo architektury XVI i XVII wieku. Najważniejszą częścią tego fragmentu miasta jest ciąg ulicy Długiej i Długiego Targu. Tutaj mieszkali najbogatsi mieszkańcy i mieścił się Ratusz Głównego Miasta z okazałą wieżą o wysokości 80 metrów. Przy Długim Targu jest Dwór Artusa i słynna fontanna Neptuna. Na końcu uliczki znajduje się Zielona Brama, która poprowadzi nas nad brzeg rzeki Motławy. Stare Miasto to szereg uliczek, które zbiegają się w kierunku rzeki i zakończone są bramami wodnymi. Jedną z ładniejszych jest na pewno ulica Mariacka, przy której mieszczą się galerie bursztynu. Aby poznać historię poszczególnych uliczek potrzeba czasu. Na pewno warto go poświęcić.

Bazylika Mariacka to największy kościół w Gdańsku i największa świątynia ceglana na świecie. Jej oficjalna nazwa to Bazylika Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Była budowana przez ponad 150 lat. Mimo że jest świątynią katolicką, od XVI wieku aż do 1945 roku służyła ewangelikom. Kościół przetrwał zawieruchę wojenną, tracąc jednak całe swoje wyposażenie. Gotyckie ołtarze pokazują nam koronację Najświętszej Marii Panny oraz liczne sceny biblijne.

Dwór Artusa – reprezentacyjny zabytek Gdańska położony na tzw. Trakcie Królewskim, w centrum Starego Miasta. Został

zbudowany w połowie XIV wieku i był siedzibą Bractwa św. Jerzego, czyli rycerzy pochodzących z bogatych rodów niemieckich. Budynek przechodził różne koleje losu. Wielokrotnie zmieniał właścicieli. Z uwagi na dobrą lokalizację, każde stowarzyszenie kupieckie chciało mieć tu swoją siedzibę. W XVIII wieku znajdowała się w nim giełda kupiecka. Aktualnie mieści się tu muzeum, w którym możemy zobaczyć zrekonstruowane wnętrza średniowiecznych kamienic. Dwór Artusa bardzo często pełni rolę reprezentacyjną i są tu przyjmowane delegacje państwowe i wybitni goście.

Muzeum Historyczne Miasta Gdańsk – mieści się w Ratuszu Głównego Miasta. To tutaj zaczęto gromadzić zbiory dokumentujące dzieje miasta. Odbijają się tu liczne wystawy, które pokazują dzieje miasta na przestrzeni wieków. Prowadzone są prelekcje historyczne i spotkania z ciekawymi ludźmi. Muzeum ciągle się rozwija, a jego eksponaty są warte obejrzenia.

Narodowe Muzeum Morskie Gdańsk – to kompleks muzeów nad Motławą. W skład tego muzeum wchodzi między innymi spichlerz na Ołowiance, czyli wyspie na rzece Motława, Żuraw na lewym brzegu rzeki Motława a także pierwszy powojenny statek handlowy „Sołdek”, zbudowany przez polski przemysł stoczniowy. Swoją służbę dla kraju rozpoczął w 1948 roku i przez 31 lat pływania odwiedził ponad 61 portów na świecie. Muzeum to ma propagować wartości morskie wśród młodego pokolenia a także przypominać tradycje morskie naszego kraju.

Europejskie Centrum Solidarności – obiekt oddany do użytku 31 sierpnia 2014 roku, w 34. Rocznicę podpisania porozumień sierpniowych. Instytucja kultury, utrwalająca pamięć o sukcesie Solidarności w walce z komunizmem. Jest to również ośrodek edukacyjny, centrum naukowo-badawcze, archiwum i biblioteka. W budynku centrum mieści się stała wystawa pokazująca walkę związku zawo-

dowego Solidarność o wyzwolenie naszego kraju. Mieści się tu również biuro byłego prezydenta RP Lecha Wałęsy. Sam budynek ma nowoczesną bryłę statku i jest umiejscowiony obok wejścia do stoczni gdańskiej. Gorąco polecam odwiedzenie tego miejsca. Jest tu bardzo przystępnie i za pomocą wielu środków przekazu pokazana najnowsza historia naszego kraju.

Westerplatte – decyzją Rady Ligi Narodów w 1924 roku półwysp Westerplatte został przekazany Polsce jako miejsce przeładunku broni i amunicji. Składnica tranzytowa była na co dzień ochraniana przez oddział 88 żołnierzy polskich. W sierpniu 1939 roku jednostka została wzmocniona i liczyła 217 żołnierzy. Ich dowódcą został major Henryk Dobrzański. To właśnie tutaj padły pierwsze strzały II wojny światowej, wystrzelone z pancernika Schleswig Holstein. W walkach o Westerplatte, które trwały 7 dni, poległo 15 polskich żołnierzy, reszta dostała się do niewoli. Do dzisiaj zachował się budynek wartowni nr 1, który jest udostępniony do zwiedzania. Na terenie półwyspu pozostały jeszcze ruiny wartowni nr 4, resztki koszar. W miejscu walk jest postawiony potężny pomnik, znajduje się także symboliczny cmentarz poległych żołnierzy.

Muzeum II Wojny Światowej mieści się na końcu gdańskiej starówki. To jedna wystawa stała, która zajmuje powierzchnię blisko 5 tys. metrów kwadratowych i jest umiejscowiona 14 metrów pod ziemią. Przedstawia tragiczne losy i doświadczenia II wojny światowej. Składa się z trzech bloków tematycznych: „Droga do wojny”, „Groza wojny”, „Długi cień wojny”. Na wystawie jest zgromadzonych ponad 2000 eksponatów, dostępne są liczne stanowiska multimedialne. Przed decyzją o zwiedzaniu tego muzeum należy się upewnić, czy są wolne bilety wstępu. Muzeum jest bardzo oblegane i dostanie się do niego nie jest łatwe. Najlepiej wcześniej dokonać rezerwacji.

Tekst i fot. (Maw)

Stare miasto w Gdańsku

Gdański Żuraw – symbol miasta

Pomnik Neptuna

Pomnik na Westerplatte

Miejsce pamięci poświęcone polskim żołnierzom z 1939 roku

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Tydzień upłynie pod znakiem emocji. Do jednych powrócą wspomnienia dawnych miłości, a to za sprawą spotkania z dawno niewidzianą osobą. Inni będą się złościć na źle załatwione w przeszłości sprawy. Każda, nawet najmniejsza, krytyka wyprowadzi Koziorożce z równowagi. Lepiej unikajcie teraz osób, których nie darzycie sympatią.

Wodnik
(20.01-18.02)

Zdarzyły ci się ostatnio niedociągnięcia w pracy, ale dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności unikniesz kary. Na przyszłość bądź jednak ostrożny. Niespodzianka, niestety niemiła, w sferze towarzyskiej. Ktoś pokaże swoją prawdziwą twarz. Intuicja cię nie zawodzi, lepiej wycofać się z tej znajomości. Pod żadnym pozorem nie pożyczaj tej osobie pieniędzy.

Ryby
(19.02-20.03)

Przez przemyslenia rozpoczniesz romans, bo pewna osoba zachwyci cię ekstrawaganckim sposobem bycia. Niestety, nie przypadnie ona do gustu twoim znajomym. Ale ty poczujesz, że wreszcie spotkałeś kogoś, na kogo czekałeś. Będziesz chciał zmienić się na lepsze. Rzucisz palenie, zaczniesz uprawiać sport, przejdziesz na dietę.

Baran
(21.03-20.04)

Pogódź się wreszcie z niepowodzeniem, które ci się przytrafiło i przyjmij do wiadomości, że są rzeczy, na które nie masz wpływu. Nie patrz w przeszłość, idź do przodu. Zyskasz autorytet i osiągniesz zamierzone cele. Nie lekceważ poleceń przełożonych, ktoś wkrótce zechce cię rozliczyć. W sferze uczuć gorąco, ale bądź czujny, by nie dać się oszukać.

Byk
(21.04-21.05)

Będziesz w doskonałym nastroju. Wpadniesz na kreatywne rozwiązanie, które spodoba się przełożonym. Spotkania towarzyskie to teraz twój żywioł. Może zorganizujesz kolację u siebie i zaprosisz znajomych? Samotne Byki mają szansę na flirt lub romans, ale nie będzie to nic poważnego. W ferworze zabawy nie zapomnij o obowiązkach rodzinnych.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Dobra organizacja będzie na wagę złota. Zaplanuj czas przeznaczony na realizację obowiązków. Jeśli widzisz, że nie dasz rady zrobić wszystkiego sam, nawet nie próbuj. Zaangażuj współpracowników. Inaczej zmęczenie da ci o sobie znać i poczujesz się bardzo wyczerpany. Wątpienie we własne siły i przeciwanie przeciwników to droga donikąd.

Rak
(21.06-22.07)

Twoje sprawy nabiorą tempa. Nie zabraknie ci energii i pomysłowości, nie będziesz zostawiał tematów na później, załatwisz od ręki, co tylko się da. Skup się na teraźniejszości, nie licząc korzyści, których jeszcze nie ma. Raki w stałych związkach poczują się kochane i potrzebne, a samotne mogą spotkać kogoś, kto zwróci im w głowie na dobre.

Lew
(23.07-22.08)

Porzuć stare schematy. Odpowiedni czas, by zacząć wszystko od nowa – czy to w sferze zawodowej, czy prywatnej. Bądź zdecydowany, a zyskasz nawet w oczach tych, którzy wątpili w twoje umiejętności. Jeśli potrzebujesz odprężenia, zorganizuj imprezę. Zaprosz gości, przygotuj konkursy. Śmiech to najlepsze lekarstwo na stres.

Panna
(23.08-22.09)

Wróci jakaś zapomniana sprawa i przysporzy ci kłopotów. Uporaj się z nią jak najprędzej, nie odkładaj niczego na później. Bądź uważna, obowiązkowa i nadzwyczaj dokładna. Rodzina liczy, że wreszcie wybierzesz się z nią na weekendową wycieczkę, co przecież obiecałaś.

Waga
(23.09-23.10)

Na wszystko będziesz patrzeć przez różowe okulary. Nawet odkrycie, ile szans ostatnio zmarnowałaś nie wyprowadzi cię z równowagi. Poczujesz chęć do działania, skoczysz na głęboką wodę. I dobrze, bo okoliczności sprzyjają. W pracy dostaniesz do wykonania ważne zadanie. Spisz się.

Skorpion
(24.10-21.11)

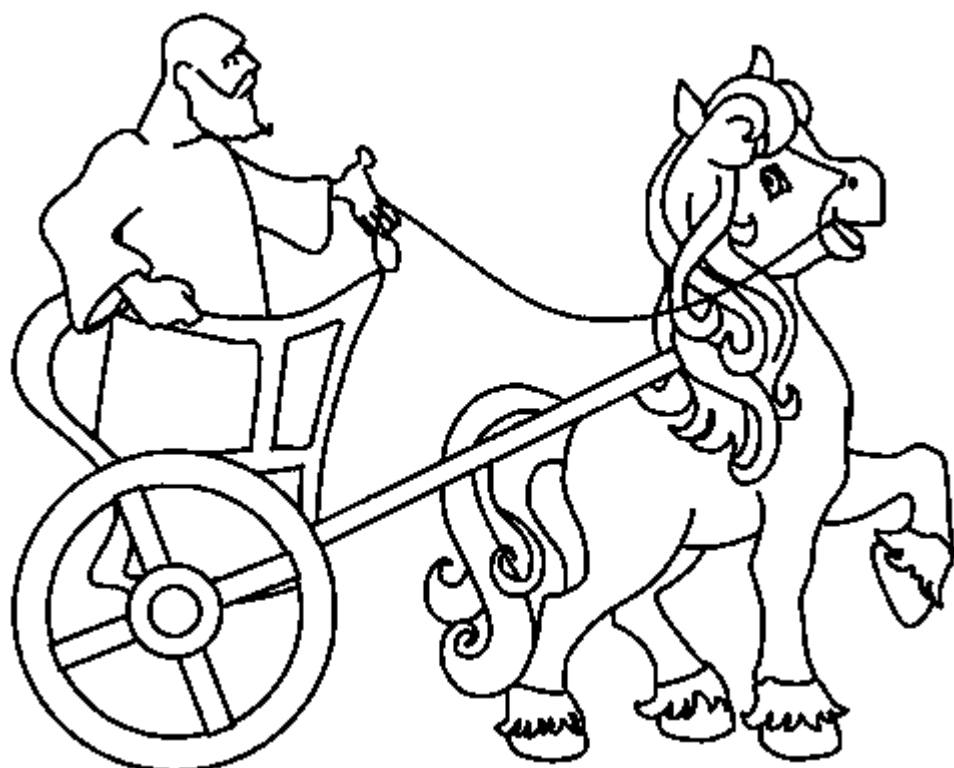
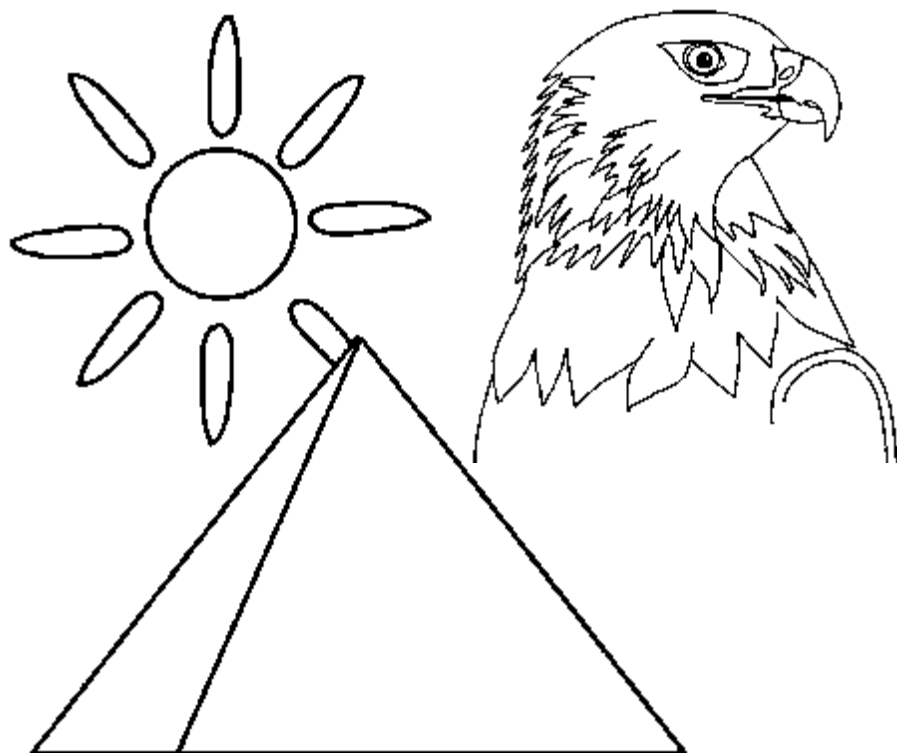
Rozstrzygną się ważne sprawy. Nie polegaj tylko na intuicji, lepiej nie działać wbrew logicznym przesłankom. Bez reszty oddasz się pracy. Rodzina będzie jednak zabiegać o twoją uwagę, nie lekceważ jej. Znajdź czas na drobne przyjemności, może wypad do kina lub rozgrywki karciane?

Strzelec
(22.11-21.12)

Potrzebujesz odpoczynku i relaksu. Nie odrzucaj zaproszenia na imprezę. Spotkanie z przyjaciółmi dobrze ci zrobi. Przed osobami w związkach wiele romantycznych chwil. Ostrożnie w sprawach finansowych, szastanie pieniędzmi nie przyniesie nic dobrego. Lepiej zamroź fundusze.

Kolorowanki dla dzieci

Na pomoc zwierzętom

POWIAT ➤ W Wąbrzeźnie nie jest trudno napotkać na swej drodze bezpańskiego kota czy psa. Zwierzęta nie przeżyłyby zimy, gdyby nie zatroszczyły się o nie wrażliwe kobiety: Wanda Beiger, Justyna Hertzig, Martyna Sobieraj, Beata Wiśniewska, Kamila Miastowska, Sandra Załdzyk oraz Stella Stawicka

Uczniowie Zespołu Szkół we Wroniu, którzy są najbardziej zaangażowani w zbiórki na rzecz zwierząt. Od lewej: Nikodem Dziekoński, Kinga Kołodziejska, Patryk Stenka, Dagmara Przybyłek i Filip Bożykowski.

Dziewczyny mają swoje rodziny i obowiązki, a mimo to angażują się w zbiórki karmy i pieniędzy dla schronisk, szukają domów dla bezdomnych zwierząt, budują budki. Dlaczego pomagają? Odpowiedź może być tylko jedna – one po prostu kochają wszystkie żyjące stworzenia.

– Nigdy nie będę patrzeć spokojnie na zwierzęta pozostawione w lasach i przy drogach – wyznaje Justyna Hertzig. – Moim zdaniem największym problemem są u nas niewysterylizowane suczki na łańcuchach, które rodzą bardzo często. Z płodnymi kotkami sprawa nie ma się lepiej.

– Ludzie nie chcą już przygaraniać bezpańskich zwierząt, choć muszę przyznać, że na terenie miasta wielu mieszkańców jest zaangażowanych w ich dokarmianie – dodaje Beata Wiśniewska, nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej.

To ona w Szkole Podstawowej

nr 2 im. Jana Pawła II w Wąbrzeźnie zainicjowała ostatnią zbiórkę karmy dla bezdomnych kotów.

– Cała akcja trwała kilka tygodni. Zebrałiśmy karmę, koce, zabawki. Dzieci bardzo angażują się w pomaganie zwierzętom. Przeznaczyliśmy 140 zł na budkę dla szkolnego dziesięcioletniego kotka Bolka, którym wszyscy się opiekujemy. Drużyna zuchów i harcerzy czyści i wymienia kocyki Bolkowi, żeby naszemu pupilowi było miło.

Beata Wiśniewska przyznaje, że ważnym aspektem w edukacji młodego człowieka jest kształtowanie jego wrażliwości. Według niej rodzice powinni uczyć swoje pociechy na krzywdę bezbronnym istot. Uzyskane dzięki szkolnej akcji dary zostały przekazane wolontariuszce Martynie Sobieraj z grupy „Podaj łapę” Fundacji Siedem Życzeń, która mieści się w Grudziądzu. Martyna pomaga zwierzętom na terenie Wąbrzeźna, Radzyna Chełmińskiego i okolicznych wsi:

– Nasza fundacja umożliwia sterylizację bezdomnych kotów. Zbieramy karmę dla schronisk i karmiciele zwierząt wolno żyjących. Ostatnio została zorganizowana przez nas akcja „Ciepła buda” dla psów znajdujących się w złych warunkach. Opłacamy hoteliki, w których znajdują się bezdomne zwierzęta oraz staramy się zapewnić im opiekę weterynaryjną.

Obecnie Martyna Sobieraj

opiekuje się piętnastoma kotami. Wyłapała je sama albo z pomocą wąbrzeskiej straży miejskiej. Współpracującą z Beatą Wiśniewską Kamila Miastowska również jest w trakcie budowania budek.

W mieszkaniu Sandry Załdzyk zawsze znajdzie się tymczasowe miejsce dla bezpańskiego stworzenia. Wanda Beiger, pomysłodawczyni Stowarzyszenia Przyjaciół Zwierząt, nadal marzy o wąbrzeskim schronisku dla zwierząt. Sama przez kilka lat opiekowała się suczką Sunią, wyrzuconą przez kogoś z samochodu.

Mieszkanki Wąbrzeźna nigdy nie zostawia bez pomocy bezdomnego psa czy kota. Nie są jednak w stanie zatroszczyć się o wszystkich. Na szczęście nie muszą. Zwierzętom pomagają również uczniowie z Zespołu Szkół we Wroniu oraz wąbrzescy przedsiębiorcy (kilka budek postawił Dariusz Dziwiewiecki). Znaczącą rolę w opiece nad dachowcami pełni straż miejska.

Wszystkie zguby, po które nie zgłosi się właściciel, zanim trafią do schroniska, są ogłaszane na Facebooku i przechowywane w specjalnych boksach do czasu adopcji. Bezpańskie zwierzęta powypadkowe mają zapewnioną pomoc weterynaryjną. Płaci za nią miasto z budżetu przeznaczanego na ten cel.

Aleksandra Górska
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Biblioteczni goście

W listopadzie wąbrzeską biblioteka gościła harcerzy i maluchy z oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej nr 2. Na dzieci czekało wiele atrakcji.

Dzieci przygotowały plakaty dotyczące opieki nad domowymi zwierzętami

Od początku roku szkolnego w filii dla dzieci wąbrzeskiej biblioteki odbywają się zajęcia skierowane do przedszkolaków pod hasłem „Biblioteczna Akademia Malucha”. W listopadzie starsze grupy przygotowały

plakaty informacyjne na temat opieki nad domowymi zwierzętami. Wcześniej przyswoiły sobie wiedzę na ten temat.

Na kolejnych spotkaniach, na podstawie poznanej książki, dzieci dowiedziały się

wiele ciekawych rzeczy o lesie. W tym miesiącu przedszkolaki z grup młodszych poznały wszystkie najważniejsze fakty dotyczące opieki nad kotem i zaczęły dowiadywać się, jak prawidłowo należy zajmować się psem. Najmłodsze grupy przedszkolaków ze Szkoły Podstawowej nr 2 podczas swojej wizyty w bibliotece wysłuchały czytanych przez bibliotekarkę książeczek oraz uczestniczyły w zabawie w teatrzyk. Maluchy zadeklarowały też chęć przystąpienia do grona czytelników.

16 listopada po raz pierwszy w wąbrzeskiej księżnicy odbyło się spotkanie z harcerzami pod nazwą „Bibliodruhy”. Wzięli w nim udział harcerze z „dwójki”. Tematem spotkania były eksponaty zgromadzone na wystawie „Historia ocalona – dokumenty i pamiątki”. Druhowie dowiedzieli się m.in. jak wyglądała wojenna kenkarta i jak plażowano nad Jeziorem Zamkowym w latach 30. minionego wieku. Harcerze obiecali, że poszukają wśród rodziny i przyjaciół starych dokumentów. Następne spotkanie bibliodruhów zaplanowano na grudzień.

(pg)
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Niebezpieczne zaburzenia pamięci

14 listopada w Wąbrzeskim Domu Kultury odbył się wykład pt. „Zaburzenia pamięci”. Prelekcję przeprowadziła lek. med. Izabela Zacharska-Quaium, specjalista neurolog.

Prelekcja cieszyła się dużym zainteresowaniem słuchaczy

Podczas spotkania można było ponadto skorzystać z porad dotyczących problemów z pamięcią, często sprawiającą kłopoty osobom w różnym wieku.

– Prelegentka omówiła obszary zmian i nasilania się procesów neurodegeneracyjnych mózgu oraz sposoby aktywności życiowej osób starszych – mówi Dorota Otremba. – Ponadto przedstawione zostały parametry poziomu funkcjonowania procesów poznawczych, takich

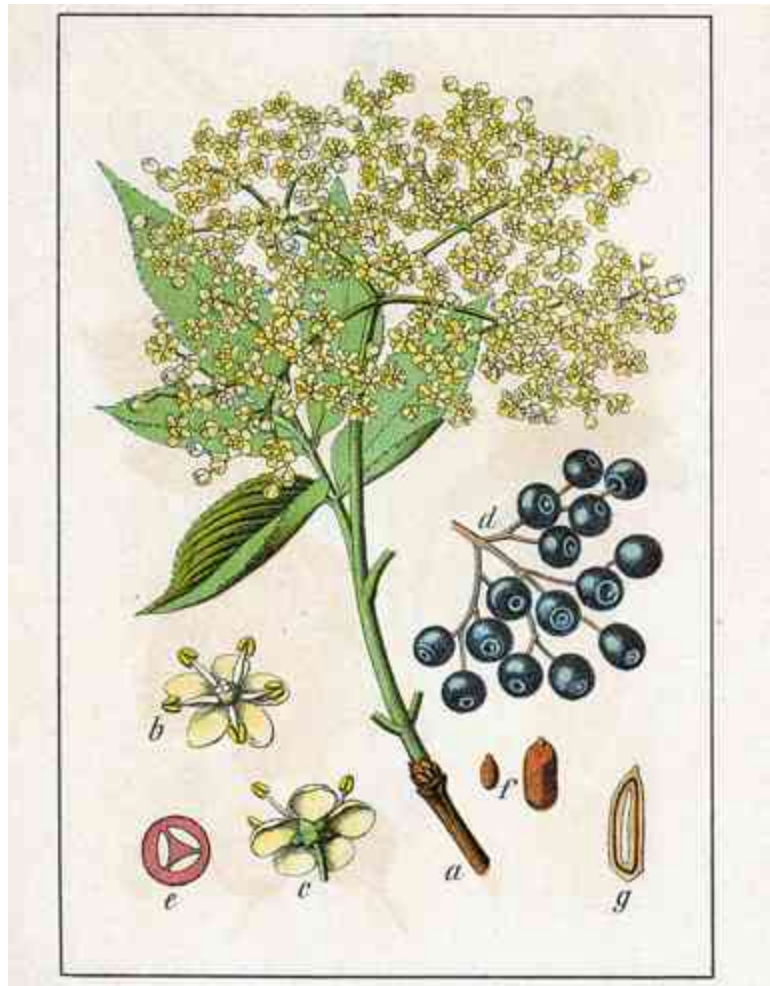
jak: uwaga, pamięć, percepcja oraz obszar i nasilanie zmian demencyjnych.

Tematyka prelekcji spotkała się z dużym zainteresowaniem publiczności. Efektem spotkania była ponadto możliwość wzięcia udziału w badaniach psychofizycznych, przeprowadzonych przez psychologa, pomagających wykryć wczesne zmiany afektywne.

oprac. (krzan)
fot. nadesłane

Magia bzu

CIEKAWOSTKI ▶ Lud od zawsze uważał, że pewne drzewa lub kwiaty mają dodatkowe właściwości, a nawet dusze. Dla polskiego mieszkańca wsi każde drzewo było prawie jak świątynia. Nikt nie chciał narazić się potężnym siłom, jakie mogły w nich drzemać. Z wielką bojaźnią odnoszono się do wierzb, gdyż miały być siedzibą diabłów, ale nie mniejsza trwoga towarzyszyła bżom

Dawniej nikt nie myślał o przycinaniu lub wykopywaniu bzu z ogrodu. Dziś ten krzew jest często karczowany, ponieważ rozrasta się i zabiera sporo terenu. W 1893 roku w jednym z majątków w południowej Galicji ziemianin postanowił wykarczować bzy. Pracy tej nie chciał się podjąć żaden z jego pracowników. Dziewczęta przepowiadały ziemianinowi, że po wycięciu bżów czeka go bida. Gdy właściciel usunął krzewy, kilka dni później w majątku padła krowa, a okoliczni wieśniacy utwierdzili się w zabobonie.

Wierzono, że bzy zamieszkują mściwe duchy, które w razie ich uwolnienia, zsyłają na człowieka choroby i nieszczęścia tzw. bidę. W niektórych regionach kopanie bzu było dozwolone, ale na przykład tylko do południa, gdy działanie sił nieczystych jest najmniejsze. W jeszcze innych regionach dozwolone było ścinanie bżów, ale pod warunkiem, że gałęzie zostaną przeznaczone do strojenia ołtarza. To miało gwarantować bezpieczeństwo. W 1560 roku w dziele „Von der Bockheiligung”

jeden z niemieckich pastorów opisywał zwyczaje związane z bżem napotkane w Rzeczpospolitej:

– Bzu boską cześć oddawali. Drzewo jego jako święte czcili, gdyż wierzyli, że pod korzeniami jego mieszka bóg z podwładnymi mu duchami: parstukami i markopolami.

Pod bżem składano ofiary z chleba i innych potraw. W niektórych miejscach w okolicach bżów odprawiano modły i uczty, podczas których liczone, że duchy zamieszkujące roślinę również się posilą. Jeszcze w średniowieczu bż był bardzo ważny dla pogańskich Prusów. Zamieszkiwali tereny dzisiejszej północno-wschodniej Polski.

– Ślepy lud pruski wierzył, że pod bżem mieszkają bogowie, lecz i w naszych czasach istnieje między ludem wiara, że pod bżem podziemne człowieczki mieszkają – pisał niemiecki uczony Hartknoch.

Chłop mógł pokusić się o ścięcie bzu, ale najpierw prosił go o zgodę podczas modłów. Później cierpliwie czekał na znak. Mógł być to na przykład ptaszek,

który przesiadł na gałązce bzu. W niektórych wsiach wierzono, że duch może opuszczać krzak bzu i spacerować po wsi. Zaglądał do okien izb, patrzył na to jak żyją ludzie i przed brzaskiem wracał do swej drzewnej postaci.

Zły bez był jednak także pomocą i wybawieniem. Gdy na wschodnich kresach we wsi wybuchała zaraza, kobiety śpiewały pieśń o bżach. Mówiła ona o pewnej legendzie. Z oceanu, z głębokiego morza, wyszło dwanaście bardzo brzydkich dziewcząt. Droga ich nie miała prowadzić przez strome góry, do trzech starych drzew bzu. Siostry nakażały drzewom zabić wszystkich ludzi na ziemi. Bzy początkowo zgodziły się na prośbę sióstr, ale potem postanowiły zmienić zdanie i ocalić ludzkość. Legenda sprawiała, że gdy we wsi zachorowało dziecko, zanoszono je pod kwitnący bez. Drzewo miało zlitować się i uleczyć dziecko.

Mniej legendarne były i są nadal herbaty z bzu, które były idealnym lekiem na kaszel, ból zębów i febrę. Leczenie zębów było wówczas szczytem zaboru. Cierpiący miał dojść, idąc tyłem, do krzewu bzu, nagle obrócić się i zdjąć kawałek kory. Następnie, również tyłem, miał wrócić do domu. W izbie następnie modlono się przed obrazem Matki Boskiej i nakłuwano bolący ząb wyciętym kawałkiem kory do momentu pojawienia się krwi. Kolejnym punktem zabiegu było odniesienie kawałka kory do krzewu bzu i włożenie go na dawne miejsce. Na wszelki wypadek korę przywiązywano do gałązki. Jeśli kora zrosła się z gałązką, oznaczało to, że ból zęba już nie powróci.

Jako leku używano także kory bzu. Skrobana z góry na dół miała wywoływać rozwolnienie, a z dołu do góry – wymioty. W okolicach Poznania kora bzu wymieszana z wódką miała być lekiem na kołtuna. Gałązki bzu zerwane w dzień św. Jana i włożone za strzechę miały gwarantować wolność od chorób. Wętknięty na środku pola chronił uprawy od nawałnic i gradu.

(pw)

XX wiek

Afera Czypickiego

W trudnym okresie kryzysu gospodarczego pewien wąbrzeski adwokat postanowił uciec się do oszustwa.

Marian Czypicki był adwokatem, który zajmował się wieloma przedsięwzięciami, ale na początku lat 30. pracował także jako zawiadowca (dzisiaj syndyk) mas upadłościowych niektórych wąbrzeskich firm.

Początek lat 30. był okresem bardzo trudnym gospodarczo. Krach gospodarczy doprowadził do łańcucha upadłości firm. Czypicki przywłaszczal

sobie pieniądze i papiery wartościowe takich firm. Szybko zgromadził potężną sumę 130 tys. zł. Następnie uciekł za granicę. Na jego nieszczęście niemiecka policja schwytła go i odstawiła do Polski. Wrócił do Wąbrzeźna, gdzie odbył się jego proces. Został skazany na stosunkowo łagodną karę 2 lat i 1 miesiąca więzienia.

(pw)

XX wiek

Parobek i gospodyni

Tragedia, której nie powstydziliby się sam Szekspir rozegrała się w 1927 roku w Dębowej Łące.

Fryderyk Galwa w 1927 roku miał 23 lata. Był młodym i prężnym gospodarzem. Zatrudniał parobków, a wśród nich Władysława Kwiatkowskiego. Wszystko było w porządku, dopóki parobek nie zakochał się w siostrze gospodarza. Galwa podał Kwiatkowskiego do sądu opiekuńczego, a ten nakazał opuszczenie stanowiska pracy.

W niedzielę, po wyroku sądu, doszło najpierw do ostrej sprzeczki, a następnie do morderstwa. Kwiatkowski użył karabinu Mauser schowanego

w domu Galwy. Po zastrzeleniu gospodarza i jego żony Kwiatkowski wpadł w otępienie i sam próbował popełnić samobójstwo. Dwukrotnie strzelił do siebie, ale odniósł tylko niegroźne dla życia rany. Nieprzytomnego znaleźli policjanci i mieszkańcy Dębowej Łąki.

Śledztwo prowadził komendant policji państwowej Biniaś. Wieś była wstrząśnięta zbrodnią, tym bardziej, że zamordowani pozostawili po sobie zaledwie pięcioletnie dziecko.

(pw)

XX wiek

Przedwojenne napięcia

Niedługo przed wybuchem II wojny światowej w Polsce narastały nastroje antyniemieckie. Jednocześnie sami Niemcy stawali się coraz bardziej bezczelni. 28 marca w Dębowej Łące doszło do kłótni na tle politycznym. Zakończyła się ona na sali sądowej.

Helmuth Janke był młodym kierownikiem mleczarni w Dębowej Łące. 28 marca do zakładu udał się robotnik rolny Gelczak z Grabówca, by odstawić mleko. W czasie wylewania mleka do basenu kierownik Janke zwrócił uwagę Gelczakowi, by ten robił to szybciej.

Parobek odpowiedział, że mu się nie spieszy. Wtedy Janke-

kemu puściły nerwy. Chwycił parobka za ubrania i zaczął wykrzykiwać: „Ty przekłeta polska świnio! Nie masz tu nic do gadania”. Następnie uderzył go pięścią w piersi. Sprawa trafiła do sądu. Uznano, że kierownik mleczarni znieważał Polskę i skazano go na osiem miesięcy aresztu. Podobnych spraw było więcej.

(pw)

CWA

REKLAMA W CWA

Z A D Z W O Ń

TEL. 608 688 587

Patron miasta i szkoły

POSTAĆ ➤ W ramach cyklu prezentującego przedstawicieli rodu Działyńskich przybliżamy postać Ignacego Działyńskiego, jego brata Ksawerego oraz ojca Augustyna

Augustyn Działyński był synem Józefa i Mariany Potulickiej, prawnukiem Zygmunta Działyńskiego. Posiadał majątki w Pakości, Kórniku, Kościelcu, Działyniu, Konarzewie, Sokołowie oraz był właścicielem folwarku w Zakrzewiu. Pełnił funkcję starosty nakielski od 1735 roku, podkomorzego wschowskiego w latach 1742–1743 i wojewody kaliskiego od 1750 do 1758 roku. Za zasługi dla ojczyzny został odznaczony Orderem Orła Białego w 1753 roku w Dreźnie. Zmarł w 1759 roku. Augustyn Działyński z małżeństwa z Anną Radomnicką miał cztery córki i dwóch synów: Ignacego i Ksawerego.

Ignacy Józef Działyński herbu Ogończyk urodził 15 września 1754 roku w Konarzewie. W dzieciństwie stracił ojca. Matka powtórnie wyszła za mąż. Od tej pory opiekował się nim ojczym – marszałek wielki litewski Władysław Gurowski. Ignacy uczęszczał do szkół u jezuitów w Poznaniu i do Collegium Nobilium w Warszawie. W 1784 roku ożenił się z kasztelanką bełską Szczęsną Woroniczówną i zamieszkał na Wołyniu.

W 1780 roku został rotmistrzem Kawalerii Narodowej. Osiem lat później odkupił od generała Aleksandra Mycielskiego dowodzenie 10. regimentem pieszym koronnym, zwanym później Działyńczykami, dawnej Ordynacji Rydyńskiej. Był także posłem województwa inowrocławskiego na Sejm Czteroletni w 1790 roku. Był zwolennikiem Konstytucji 3 Maja.

Otrzymał Order Orła Białego (1791) oraz Order Świętego Stanisława 1788.

Brał udział w wojnie polsko-rosyjskiej 1792. Podał się do dymisji, jednak później złożył przysięgę wierności konfederacji targowickiej. Jesienią 1793 roku został aresztowany i zesłany. W 1794 roku jego oddział brał udział w insurekcji warszawskiej. Potem prowadził działalność konspiracyjną na Wołyniu. Po upadku insurekcji został zesłany na Syberię do Berezowa, przebywając tam przez 18 miesięcy. Ułaskawiony przez następcę Katarzyny II – Pawła I.

To on nadał wsi Przedmoście Golubskie w 1789 roku prawa miejskie i tym samym powołał do życia miasto Dobrzyń nad Drwęcą. Jest patronem miejskiego gimnazjum w Golubiu-Dobrzyniu. Zmarł w listopadzie 1797 roku.

Jego młodszy brat Ksawery Działyński w 1782 otrzymał Order św. Stanisława i po raz pierwszy posłował na sejm z województwa poznańskiego. Cztery lata później król pruski Fryderyk Wilhelm II, na którego koronację udał się z deputacją hołdowniczą, nadał mu tytuł hrabiowski i szambelaństwo. Był posłem na sejm 1786 i 1788 roku. Brał udział w pracach nad Konstytucją 3 Maja, ale nie odgrywał znaczącej roli w stronnictwie patriotycznym. Został wyróżniony Orderem Orła Białego.

W okresie powstania kościuszkowskiego członek Tymczasowej Dyrekcji Biletów Skarbowych i dyrektor bezpłatny Dyrekcji Bile-

tów Skarbowych. Wchodził w skład Rady Zastępczej Tymczasowej, gdzie zajmował się problematyką regulacji monety. W czerwcu 1794 roku wyjechał do Poznania. Był więziony przez władze pruskie w Spandau. Zwolniony w następnym roku, zajmował się głównie sprawami gospodarczymi swoich dóbr. Udało mu się wyprocesować Kórnik. Jako pierwszy zarządził w Konarzewie powszechne szczepienie przeciw ospie.

Powrócił do działalności politycznej w 1806. W tym roku udał się z deputacją do Berlina, gdzie przemawiał do odnoszącego sukcesy militarne Napoleona. Od 1807 roku zasiadał w Komisji Rządowej Księstwa Warszawskiego, gdzie zajmował się sprawami ekonomicznymi. Wkrótce został mianowany senatorem wojewodą. Reprezentował Księstwo Warszawskie na ślubie Napoleona z Marią Ludwiką (1811).

Po upadku Napoleona pozostał senatorem, już w Królestwie Polskim. Wycofał się z działalności politycznej. Skoncentrował się na problematyce gospodarczej Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Szczególną uwagę poświęcał sprawom uwłaszczenia chłopów, propagował edukację rolniczą.

Z małżeństwa z Justyną z Dzieduszyckich miał syna Tytusa i trzy córki: Paulinę (zameżną Dzieduszycką), Klaudynę (zameżną Potocką) i Gabriellę.

oprac. (szyw)

Wąbrzeźno

Było i jest

Zachęcamy czytelników do publikacji dawnych zdjęć lub pocztówek Wąbrzeźna i okolicznych miejscowości. Dziś przedstawiamy panoramy miasta z pierwszej połowy XX wieku.

Tym razem w ramach cyklu „Było i jest” prezentujemy dwie niemieckie pocztówki z pierwszej połowy XX wieku. Kolorowa widokówka została wydana na początku ubiegłego stulecia. Czarno-biała pocztówka została wydrukowana na początku okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej. Przedstawia widok na miasto ze Wzgórza Zamkowego. Na obu zdjęciach widać kościół pod wezwaniem Świętych Aposto-

łów Szymona i Judy Tadeusza.

Jeżeli posiadacie państwo dawne zdjęcia lub pocztówki Wąbrzeźna i okolic, prosimy o kontakt z naszą redakcją w Golubiu-Dobrzyniu lub pod numerem telefonu 608 154 720 albo też drogą elektroniczną pod adresem: s.wisniewski@wpr.info.pl. Chcielibyśmy pokazać czytelnikom, jak zmienił się świat wokół nas.

(szyw)

fot. zbiory prywatne

XIX wiek

Z Kowalewa do Rosji

Claas Epp był menonitą, który urodził się w Kowalewie, a zasłynął z prowadzenia misji osiedleńczej Niemców w Rosji.

Claas Epp urodził się 1 stycznia 1803 roku w Kowalewie. Miasto było wówczas pod zaborem niemieckim. Ojciec Claasa był właścicielem ziemskim i Menonitą. Menonici to jedno z wyznań chrześcijańskich. Od katolików różnią się w wielu kwestiach. Nie mogą używać broni, ich pastorów wybierają wierni, a chrzest przyjmuje się dopiero po ukończeniu 14 lat, gdy jest się

świadomym wiary. W Polsce menonicie, zwani czasem Oledrami, pojawili się już w XVI wieku. Sprowadzano ich, ponieważ byli pracowici i charakteryzowali się wysoką kulturą rolną. Potrafili odzyskać do rolnictwa ziemie uznawane za bagna i nieużytki. Menonici od samego początku lubili osiedlać się w nowych miejscach, szukać nowych terytoriów, które mogliby nazwać

domem.

Mało wiemy o dzieciństwie Claasa Eppa. W 1818 roku, jako młodzieniec, ukończył szkołę ewangelicką w Kowalewie z wynikiem celującym. W 1825 roku ożenił się z Margaret Klassen. Związek był szczęśliwy, a małżonkowie doczekali się aż 13 dzieci, w tym 11 synów. Niestety, większość zmarła w dzieciństwie. Epp był znany ze swoich umiejętności przywódczych. Został nawet wybrany sołtysiem wsi Fürstenwerder.

W 1850 roku Claas Epp wyruszył do Rosji, by poszukać nowych terytoriów do osiedlenia się dla menonitów. Od carskich urzędników uzyskał nawet przywilej zwolnie-

nia z płacenia podatków przez pierwszych kilka lat po osiedleniu. Był to eksperyment. Niemcom przekazano tereny nad Wołgą nieopodal miasta Saratow. Miało tam powstać 10 wsi. Eksperyment powiódł się, a Claas wystarał się u cara Aleksandra II o pozwolenie na sprowadzenie kolejnych 100 niemieckich rodzin. W 1859 roku powstała następna sieć wiosek niemieckich nazwana Alexandertal, na cześć cara, który pozwolił Niemcom tam zamieszkać. Epp zakupił osobiście kawałek ziemi dla siebie. Założył we wsi cegielnię. Na początku osobiście zarządzał także kolonią. Tworzył szkoły, w których zakazywano kar cielesnych. Była to

nowość, ponieważ w tamtych czasach szkoły niemieckie służyły z dyscypliny wbijanej uczniom trzciniowym kijkiem.

Po pewnym czasie wycofał się z życia publicznego i żył w swoim domu. W 1873 roku został wdowcem. Cierpiał na reumatyzm. Zmarł w 1881 roku w swojej niemieckiej i zarazem rosyjskiej wsi. Pozostawił po sobie syna Claasa Eppa juniora, który został pastorem i wielu uważało go za bardzo podobnego charakterem do ojca. Menonickie wsie w Rosji przetrwały do II wojny światowej. Kiedy Hitler najechał ZSRR, Stalin nakazał wysiedlić mieszkańców do Kazachstanu.

(pw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 331, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto

auto handel / komisy

Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

części i akcesoria

mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990

MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

motocykle / skutery

Hel-Trans – części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038

MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

serwisy

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych – Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo – Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951

skup aut / demontaż

mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁA-CIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990

Bigum – skup aut gotówka, tel. 601 917 253

stacje paliw

Stacja paliw Lotos – Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66

usługi

Pomoc drogowa, autoholowanie – Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

Transport, usługi ładowarką – Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Budownictwo

usługi

Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610

Dom

wyposażenie wnętrz

FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Domy weselne / sale

Dom weselny Kardamon – wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090

Zajazd Złota Podkowa Wrocki – sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928

Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309

Półwysp Wądzyn – Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja

szkoły językowe

Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525

Finanse i bankowość

Kredyty i pożyczki

FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakię kedytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112

Fotografia

Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do

dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828

Hotele

Zajazd Złota Podkowa Wrocki – hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn – Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Rolnictwo / leśnictwo

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax – Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

usługi

Dampol transport wapna tel. 694 498 284

Składy opału

Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

Olejek opałowy z dowozem do klienta – Gabar Wrocki, tel. 601 659 654

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax – Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Sport i rekreacja

rowery

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel. 608 516 205

Hurtownia rowerów w Zieleniu – Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 026

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260

Surowce / skupy

FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145

Hurtowe dostawy oleju napędowego – Gabar Wrocki, tel. 601 205 759

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Zdrowie

REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00

Urząd Gminy Ryński ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21

Numery alarmowe

Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00

Komenda Powiatowej Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00

Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23

Akademia Wiedzy. Policealna Szkoła dla Dorosłych. Mazur M. ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 663 860 005

Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie ul. Wolności 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 97

Pomoc społeczna

Dom Pomocy Społecznej ul. Pod Młynik 4a 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 03 71

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 24 52

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych ul. 1 Maja 61 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Tysiąclecia 8 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonu kom.

Szpital Powiatowy ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 17 25

NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Matejki 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 00 20

Przychodnia Rejonowa – Specjalistyczna ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 689 17 44

Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Sitno 37 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 91

Wykaz aptek:

„Pod Arnika” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55

„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75

„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 kontakt pod nr. tel. 56 477 01 25

OGŁOSZENIA DROBNE Węgiel/drewno

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Nowo otwarty skład opału, Kowalewo Pomorskie, ul. Dworcowa 2, kontakt pod nr. Tel. 530 170 270

Nieruchomości

Sprzedam dom w Węgiersku 4. Pow. działki 5,30 a. Tel. 514 752 315

Dom parterowy z poddaszem do wykończenia, osiedle leśne Wałycz. Tel. 506 141 913

Praca

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Marysienka” w Wąbrzeźnie poszukuje pracownika gospodarczego do pracy na pełen etat. Warunki płacy do uzgodnienia. Praca w systemie jednzmianowym. Preferowane: wiek do 55 lat, dyspozycyjność i komunikatywność. Mile widziane doświadczenie w podstawowych pracach ślusarsko-hydraulicznych. Kontakt pod nr.tel. 56 688 14 53 lub 519 774 329

Rolnictwo

Kupię knury maciory odbiór z gospodarstwa waga gotówka lub przelew, 725 804 742

Kupię kukurydzę mokrą, ziemniaki przemysłowe i buraki cukrowe. Tel. 502 317 365

Różne

Pilotuj marzenia innych, zwiedzaj Świat i zarabiaj !!! Zostań pilotem wycieczek krajowych i zagranicznych . Zapraszam : <http://kurspilotow.dai.pl>

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

Usługi

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Przewóz maszyn rolniczych do 10 ton, tel 600 990 042

Przewóz osób busy 8 lub 19 miejsc, tel 600 990 042

Transport koni, krów i innych zwierząt na terenie całej polski. Atrakcyjne stawki i fachowe podejście. Tel 669 450 043

Usługi elektryczne: instalacje domowe i przemysłowe, remonty, modernizacje, usuwanie awarii, Wąbrzeźno i okolice. Tel. 664 273 246

**TU JEST
MIEJSCE
NA TWOJĄ
REKLAMĘ!**

Zadzwoń!

tel: (56) 493 41 50

ZAKŁAD POGRZEBOWY „HADES”

Krzysztof Czerwiński
ul. Kopernika 13
WĄBRZEŹNO
Jesteśmy do Państwa dyspozycji przez CAŁĄ DOBĘ
tel. 605 767 495
www.hades-wabrzezno.manifo.com

**www.januczek-nieruchomosci.pl
Tel.784 595 367, 56 688 82 10**
POSZUKUJEMY MIESZKAŃ, DOMÓW ORAZ DZIAŁEK ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY
o ofercie m.in.: **MIESZKANIA-WRONIE:**★48 m2 105tys. zł ★WĄBRZEŹNO: ★os. Marysienka 79m2, III p.-187 tys. zł **bezczyns po remoncie:** ★48m2-150tys. zł★83m2-165tys. zł **DOMY:** ★Wąbrzeźno Os.Płacie 163 m2 -380 tys. zł ★Łopatki100 m2-195 tys. zł★Wałycz 108 m2-315tys. zł★Jarantowice 100 m2-95 tys. zł ★Książki 160 m2-365 tys. zł 140m2-250tys. zł **DZIAŁKI:** ★Mysliwiec 2800m2 -38tys. zł ★Ul. Sowia 755 m2 ★Wałycz 800m2 ★Wąbrzeźno 2154 m2 **LOKALE:** ★Wąbrzeźno 80 m2 – 135 tys. zł **KAMIENICA** Wąbrzeźno 260m2

Listopadowe wieści z „trójki”

WĄBRZEŃNO ▶ W ostatnich tygodniach uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie poznali najpiękniejsze baśni, odwiedzili teatr oraz wzięli udział w konkursie fotograficznym

Czarodziejski świat baśni

Bajki, baśnie i legendy odgrywają ważną rolę w życiu każdego człowieka, a ich bohaterowie sprawiają, że świat (nie tylko dziecięcy) staje się barwny i radosny. Tak uważają nauczyciele SP 3 w Wąbrzeźnie, dlatego z ich inicjatywy bajkowe postaci doczekały się swojego szkolnego święta. 6 listopada w „trójce” zorganizowano Dzień Postaci z Bajek, Baśni i Legend.

– Uczniowie przyszli przebrani w przepiękne baśniowe i legendarne stroje. Na szkolnych korytarzach można było spotkać między innymi: księżniczki, piratów, wróżki, Smoka Wawelskiego, Kota w Butach, Czerwonego Kapturka, Pippi, Pinokia czy Kopciuszka – opowiada Karolina Bartoś. – Młodsze dzieci słuchały bajek, czytanych przez nauczyciela bibliotekarza oraz starsze koleżanki. Nazywały także bajkowe postaci, kolorowały swoich ulubionych bohaterów i rozwiązywały baśniowe zagadki. Natomiast na lekcjach języka polskiego uczniowie starszych klas odgrywali scenki przedsta-

wiające fragmenty bajek, baśni lub legend, opowiadali treść ulubionych bajek, prezentowali przyniesione z domu przedmioty kojarzące się z tematem, układali historyjki – dodaje nauczycielka.

Jak oceniają organizatorzy, Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek, Baśni i Legend to nie tylko świetna zabawa, ale również doskonała okazja do rozwijania zainteresowań czytelniczych wśród dzieci.

– Książki rozwijają wyobraźnię, wrażliwość estetyczną, bogactwo słownictwo. „Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła” mówiła poetka Wisława Szymborska. Warto więc po nie sięgać jak najczęściej – podsumowuje polonistka.

Zwierzak w śmiesznej pozie

Wychowawcy świetlicy zorganizowali konkurs fotograficzny pn. „Zwierzak w śmiesznej pozie”. Wywołane (lub wydrukowane) zdjęcia uczniowie mogli wykonać zarówno aparatem fotograficznym, jak też telefonem komórkowym.

– Celem konkursu było m.in. kształtowanie postaw empatii wobec zwierząt, tworzenie dobrych wzorców opieki na zwierzętami oraz zachęcenie miłośników fotografowania do zaprezentowania własnych umiejętności – wyjaśniają Bożena Łamek i Dorota Piotrowicz.

Pierwsze miejsce zdobyła Laura Grabowski (5b) za zdjęcie pt. „Król kanapy”. Drugie miejsce przypadło rodzeństwu Zuzannie i Mikołajowi Dylewskim, natomiast miejsce trzecie zajął Oskar Marszałkowski (1a). Wyróżnienia otrzymali: Olga Olszewska i Patryk Wawrzyniak (1 b), Konrad Supernak i Kacper Gawron (3a), Oliwia Przybysz i Konrad Szablowski (5b) oraz Sebastian Piotrowicz (6b).

W trosce o bezpieczeństwo

14 listopada najmłodszy uczniowie obejrżeli przedstawienie pt. „Uwaga niebezpieczeństwo!”, przygotowane przez dziewczęta z samorządu szkolnego, pod opieką wychowawczyń świetlicy.

– Młode aktorki: Zuzia, Oliwia, Marta i Zuzia, w formie bajki

zaprezentowały młodszym kolegom różne sytuacje, w których może się znaleźć każde dziecko. Sytuacje, które bywają dla dzieci niebezpieczne – mówią Bożena Łamek i Dorota Piotrowicz. – Co najważniejsze, wspaniałe zagrane scenki pokazały, jak w takich zdarzeniach należy się prawidłowo zachować i reagować – podkreślają nauczycielki. – Widzom spektakl bardzo się podobał, mamy więc nadzieję, że będą pamiętać o zilustrowanych w nim zasadach bezpieczeństwa – dodają wychowawczynie.

Za sceniczną swobodę i ciekawą interpretację młode aktorki otrzymały od publiczności gromkie brawa.

Teatr uczyszacunku dla innych

O tym, że każdy człowiek jest wyjątkowy i wartościowy przekonali się uczniowie klas czwartych, którzy 9 listopada udali się do teatru Baj Pomorski w Toruniu.

– Muzyczny spektakl dla dzieci, inspirowany musicaliem Milosa Formana „Hair”, wywarł na uczniach duże wrażenie – oceniają Alina Barszcz i Magdalena Dąbrowska. – Bohaterami spektaklu byli: pajek bez nóg, osa bez żądła, poczwarka motyla, która wstydzi się wyjść z kokonu, bo uważa, że jest za gruba, dwa brzydko pachnące karaluchy oraz tajemnicza istota o dziwnym imieniu – Blee. Wszyscy mieszkali w hippisowskim busie, jednak nigdzie nim nie jeździli. Pomimo iż byli tam za karę, wcale nie chcieli się stamtąd ruszać. Byli na siebie skazani, ale nie umieli żyć razem, ponieważ nie akceptowali samych siebie. Nauczył ich tego dopiero Paź Królowej. Pokazał, że każdy z nich ma jakiś talent, że coś znaczy, że coś potrafi – opowiadają nauczycielki.

(krzan)
fot. nadesłane

Oferta Baja Pomorskiego przypadła do gustu i uczniom, i nauczycielom

Zuzia, Oliwia, Marta i Zuzia popisały się aktorskimi zdolnościami

Najmłodszy uczniowie „trójki” nauczyli się, jak unikać niebezpieczeństwa

Uczestnicy konkursu fotograficznego Zwierzak w śmiesznej pozie

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zacznij od podania prefiksu
AF.CWA (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA),
AF.CGD (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD),
Af.CLI (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI),
AF.CRY (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY).
Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**.
Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%).
Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochod, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści:
Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).
5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia.
Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Brydżyści zagrali dla Niepodległej

BRYDŻ SPORTOWY 10 listopada w kawiarni Styl w Wąbrzeskim Domu Kultury rozegrano turniej brydża sportowego z okazji Święta Niepodległości. Były to drugie w sezonie 2017/2018 zawody zaliczane do Grand Prix Wąbrzeźna. Zwyciężyła para Ryszard Majewski i Stefan Szczygłowski z wynikiem 67,47 proc.

II turniej GPW 10-11-2017							
kliknij na numer par; aby obejrzeć historię							
m-ce	Nr	para	info	wk	wynik %	PKL	PDF
1	7	Stefan Szczygłowski Ryszard Majewski	Wąbrzeźno Wąbrzeźno	1.5	67.47	2	17
2	6	Jan Wesołowski Henryk Karczewski	Wąbrzeźno Wąbrzeźno		60.32	1	14
3	1	Anna Borowska Marek Niemir	Wąbrzeski Klub Brydżowy Wąbrzeski Klub Brydżowy	1.5	57.78	1	11
4	4	Henryk Kamiński Jerzy Utnicki	Wąbrzeźno Wąbrzeski Klub Brydżowy	1	53.96	1	8
5	8	Maria Rudnicka Andrzej Rzeźniczak	Wąbrzeźno Wąbrzeźno		46.83		6
6	3	Leszek Kawski Aleksander Czarnecki	PAAK Bydgoszcz Wąbrzeski Klub Brydżowy	9 1.5	37.30		4
7	5	Kazimiera Lewandowska Adam Kalinowski	Wąbrzeźno Wąbrzeźno		31.75		2

wygenerowano przy pomocy RBridge 1.9.60 - znacznik czasu: 13-11-2017 12:54:26
Sędzia: Marek Niemir, e-mail: marakniemir@wp.pl

– Oprócz zawodników z Wąbrzeźna, w turnieju uczestniczył również nasz kolega z Olkusza – mówi Marek Niemir.

Do rywalizacji przystąpiło siedem par.

– Gra okazała się bardzo wyrównana. Po rozegraniu 21 rozdań na zapis maksymalny, wyłoniono

najlepsze pary – opisuje Niemir.

Zwycięstwo przypadło parze Ryszard Majewski i Stefan Szczygłowski (67,47 proc.), drugie miejsce wywalczyli wąbrzescy nestorzy brydża: Jan Wesołowski i Henryk Karczewski (60,32 proc.), zaś trzecie przypadło parze Anna Borowska i Marek Niemir (57,78 proc.).

– Na uwagę zasługuje fakt, że w nowym sezonie brydżowym do walki przy zielonym stoliku powrócił dawno niegrający w turniejach kolega Stefan Szczygłowski. Po zdobyciu trzeciego miejsca w I turnieju i zwycięstwie w II turnieju przewodzi w klasyfikacji Grand Prix Wąbrzeźna sezonu 2017/2018 – wyjaśnia Niemir.

Pierwsza dziesiątka bieżącego sezonu Grand Prix przedstawia się następująco: 1. Stefan Szczygłowski (32), 2. Marek Niemir (29), 3. Leszek Kawski (25), 4. Aleksander Czarnecki (25), 5. Henryk Karczewski (22), 6. Jan Wesołowski (22), 7. Wojciech Kalemba (18), 8. Ryszard Majewski (17), 9. Stanisław Maciaszek (12), 10. Elżbieta Kupczyk (12), Bogumił Kupczyk (12), Andrzej Rzeźniczak (12), Jerzy Utnicki (12).

Kolejny turniej odbędzie się 24 listopada o godzinie 17.00. Wpisowe dla członków Wąbrzeskiego Klubu Brydżowego wynosi 10 zł, dla pozostałych osób – 15 zł.

(krzan)
fot. nadesłane

Piłka nożna

Pewny pierwszy krok

W pierwszym meczu barażowym o awans do II ligi grupy A1 juniorzy Unii Wąbrzeźno pokonali Spartę Brodnica 4:1 i są bliscy gry w wyższej klasie rozgrywkowej.

Drużyna z Wąbrzeźna zwyciężyła w swojej grupie III ligi i w nagrodę za dobry rezultat przystąpiła do dwumeczu z brodnicką Spartą. Stawką tej konfrontacji są wiosenne występy w II lidze. Unici, dopinguowani znakomicie przez liczne grono kibiców, narzucili oponentowi swój styl gry i do przerwy w pełni zasłużenie prowadzili 1:0.

Po zmianie stron niebiesko-biali dali prawdziwy pokaz piłkarskich

umiejętności i jeszcze trzykrotnie pokonali golkipera przeciwników, pozwalając rywalom na zdobycie bramki honorowej. Bohaterem meczu okazał się zdobywca hat-tricka Jakub Sajda, a na listę strzelców wpisał się jeszcze Eryk Gajewski. Rewanż w najbliższy weekend, ale zdaje się, iż wywalczona zaliczka powinna wystarczyć młodemu Uniotom do wymarzonego awansu.

(kl), fot. FB Unia Wąbrzeźno

UNIA WĄBRZEŹNO VS. SPARTA BRODNICA		
4	(1:0)	1
Gole		
Jakub Sajda (3), Eryk Gajewski		
Skład		
Bożykowski – Muszałski, Potaczała (85' Lewandowski), Kołodziejczak, Drewnik, Chojnacki F. (72' Jabłoński), Lupertowicz (67' Kosiński), Godlewski, Chojnacki O. (46' Piórkowski), Sajda, Gajewski		

Pływanie

W Inowrocławiu na piątkę

Kolejną sportową imprezę mają za sobą zawodnicy Miejskiego Uczniowskiego Klubu Pływackiego „Przyjazne Wody”. Tym razem młodzi miłośnicy pływania walczyli o medale w Inowrocławiu.

Kajetan Dąbrowski
zdobył w Inowrocławiu dwa medale – złoty i brązowy

Jagoda Lupertowicz
okazała się bezkonkurencyjna w stylu motylkowym

Najlepiej na terenie inowrocławskiej pływalni poradził sobie Kajetan Dąbrowski, który wywalczył złoty krążek w stylu klasycznym oraz brązowy w stylu motylkowym. Z medalem z najcenniejszego kruszcu do Wąbrzeźna wracała również Jagoda Lupertowicz – najszybsza w stylu

motylkowym. Mateusz Rusinek zajął drugie miejsce w stylu klasycznym, zaś Mikołaj Falkowski uplasował się na najniższym stopniu podium w stylu grzbietowym. Gratulujemy medalistom kolejnego udanego występu.

(kl)

fot. FB MUKP Przyjazne Wody

Piłka nożna

Pewni utrzymania

Trampkarze Unii Wąbrzeźno wygrali bardzo ważny mecz z Włóknierzem Toruń i dzięki wywalczonym trzem punktom, zapewnili sobie utrzymanie w Lidze Wojewódzkiej.

W premierowej odsłonie trwała wyrównana walka o każdy metr boiska. W zaciętej konfrontacji nieco lepiej radzili sobie Unici, którzy do przerwy prowadzili 2:1 po golach Jakuba Nowaka i Jakuba Górskiego.

Po zmianie stron przewagę osiągnęli przyjezdni i w 51. minucie doprowadzili do remisu. Końcówka wąbrzeskiej batalii należała jednak do miejscowych, a gole Huberta Cieślaka i Jakuba Nowaka przypieczętowały trzy zasłużone punkty i zagwarantowały piątą pozycję na koniec jesiennej sezonu Ligi Wojewódzkiej.

(kl)

fot. FB Unia Wąbrzeźno

UNIA WĄBRZEŹNO VS. WŁÓKNIARZ CZĘSTOCHOWA		
4	(2:1)	2
Gole		
Jakub Nowak x2, Jakub Górski, Hubert Cieślak		
Skład		
Adamczyk – Zieliński, Cieślak, Wiśniewski, Kamiński Maciej – Michałek, Zaborowski, Nowak, Wilma, Nowak, Górski Zawodnicy rezerwowi: Kalinowski, Wantoch-Rekowski, Budzyń, Kruszewski, Kamiński Dawid, Kuczkowski		

Unia mistrzem jesieni

PIŁKA NOŻNA ▶ Unia Wąbrzeźno w ostatnim meczu rundy jesiennej pewnie pokonała ostatniego w tabeli Kasztelana Papowo Biskupie 6:0 i zapewniła sobie pierwsze miejsce przed startem wiosennej rundy rewanżowej

Sobotni wyjazd do Papowa Biskupiego w przedmeczowych przewidywaniach wydawał się łatwy. Kasztelan w rozegranych dotychczas pojedynkach, w ramach rozgrywek A-klasy, zapisał na swym koncie tylko siedem punktów i nikt nie wierzył w to, że borykający się z wieloma problemami miejscowi będą w stanie nawiązać równorzędną walkę z liderującymi niebiesko-białymi.

Faktycznie, drużyna z Papo-

wa nie dała rady przeciwstawić się ofensywnie usposobionym Unitom. Co więcej, gospodarze rozpoczęli mecz grając w dieście, bowiem nie byli w stanie skompletować pełnego składu. Strzelanie w sobotnie popołudnie zainaugurował już w 9. minucie Tomasz Liszaj, a rezultat jeszcze przed przerwą do stanu 3:0 dla MKS-u doprowadzili Filip Ciechacki i Wojtek Leis. Po zmianie stron w obrazie spotkania nie zmieniło się wiele – całkowita kontrola lidera nad boiskowymi wydarzeniami zaowocowała zdobyciem trzech kolejnych bramek (Wąs, Hancyk i ponownie Liszaj) i pewnym triumfem w stosunku 6:0.

Komplet „oczek” zapewnił podopiecznym Roberta Kościelaka tytuł mistrzów rundy jesiennej A-klasy. MKS aktualnie wyprzedza Cyklon Kończewice o trzy punkty, a także ma zapas pięciu „oczek” nad trzecim teamem z Unisławia.

Czwarta w klasyfikacji Gwiazda Starogród traci już do Unii aż czternaście punktów i wydaje się niemożliwe, by jakkolwiek drużyna spoza prowadzącej czołowej trójki mogła włączyć się do batalii o miejsca w klasie okręgowej.

Po zakończeniu pierwszej części sezonu przygotowaliśmy tradycyjnie zestawienie statystyczne występów wąbrzeskich graczy (minuty, gole, kartki), w opracowaniu którego pomógł znacząco Mariusz Drapiewski.

(kl), fot. FB Unia TV

KASZTELAN PAPOWO BISKUPIE VS. UNIA WĄBRZEŹNO

0 (0:3) 6

Gole

Liszaj 9' i 81', Ciechacki 33', Leis 37', Wąs 54', Hancyk 55'

Skład

P. Andrzejewski (46' M. Cyrklaf) – Dar. Kalinowski, R. Drapiewski (46' A. Domachowski), P. Mazurowski, W. Leis – Daw. Kalinowski, K. Kamycki (55' P. Sankiewicz), F. Ciechacki, D. Hancyk – M. Gołąb (46' R. Wąs), T. Liszaj

NAJWIĘCEJ MINUT W BARWACH MKS-U W RUNDZIE WIOSENNEJ SEZONU 2017/2018:

1. Tomasz Liszaj 1347
2. Dominik Hancyk 1337
3. Marcin Gołąb 1216
4. Patryk Andrzejewski 1215
5. Radosław Drapiewski 1185
6. Kamil Kamycki 1115
6. Dariusz Kalinowski 1115
8. Bartosz Literski 1080
9. Paweł Mazurowski 1043
10. Wojciech Leis 993
11. Szymon Marszałek 775
12. Filip Ciechacki 747
13. Dawid Kalinowski 461
14. Rafał Wąs 287
15. Adam Domachowski 230
16. Patryk Sankiewicz 173
17. Jakub Godlewski 163
18. Michał Cyrklaf 135
19. Jakub Sajda 100
20. Michał Marszałek 26
21. Eryk Gajewski 20

BRAMKI W BARWACH MKS-U JESIENIĄ 2017:

Gołąb 13, Liszaj 13, Mazurowski 8, Leis 6, Wąs 4, Hancyk 3, Ciechacki 2, Marszałek Szymon 2, Kalinowski Dawid, Kalinowski Dariusz, Godlewski, Gajewski, Kamycki

KARTKI W BARWACH MKS-U JESIENIĄ 2017:

Marszałek Szymon – 4 żółte, 1 czerwona
Kamycki – 4 żółte, 1 czerwona
Kalinowski Dariusz – 3 żółte
Mazurowski – 2 żółte
Ciechacki, Hancyk, Gołąb, Domachowski – po 1 żółtej

Aktualna tabela IV ligi:

Lp.	Nazwa	Mecze	Punkty	Bramki
1.	Unia Wąbrzeźno	15	40	56-6
2.	Cyklon Kończewice	15	37	52-8
3.	Unislavia Unisław	15	35	31-19
4.	Gwiazda Starogród	15	26	30-27
5.	Victoria Czernikowo	15	25	28-19
6.	Zamek Zamek Bierzgowski	15	22	28-32
7.	Olimpia II Grudziądz	15	21	23-29
8.	LZS Świedziebna	15	21	37-22
9.	LZS Bobrowo	15	20	20-28
10.	Stal Grudziądz	15	17	23-28
11.	Węgrowianka Węgrowo	15	16	21-29
12.	Pogrom Zbójno	15	15	33-27
13.	Pomowiec Kijewo Królewskie	15	15	30-40
14.	Błękitni Podwiesk	15	14	27-50
15.	Piast Łasin	15	11	13-44
16.	Kasztelan Papowo Biskupie	15	7	6-50

Piłka nożna

Aktywni orłowianie

Grupa Nieformalna „Działamy razem” z Orłowa od września do listopada realizowała projekt pn. „Sport to zdrowie”, współfinansowany przez gminę Płużnica w ramach programu „Aktywna Gmina”.

Treningi w sali gimnastycznej także są atrakcyjne

– Działania były skierowane do dzieci i miały na celu nabycia przez uczestników umiejętności oraz wiadomości dotyczących gry w piłkę nożną – mówi Eleonora Chojnacka, liderka Grupy Nieformalnej. – Dzieci, pod okiem wy-

kwalifikowanego trenera, odbyły treningi, na których poznawały techniki gry zespołowej. Choć pogoda nie pozwoliła nam na odbycie spotkań w plenerze, to treningi w sali gimnastycznej także bardzo się dzieciom podobały – dodaje.

Na zakończenie projektu zorganizowane zostało spotkanie podsumowujące z udziałem dzieci oraz rodziców.

(krzan)
fot. nadesłane

Na zakończenie uczestnicy otrzymali dyplomy